

**MINISTARSTVO FINANCIJA
UPRAVA ZA GOSPODARSTVO**

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU DRUŠTAVA U VEĆINSKOM VLASNIŠTVU DRŽAVE U 2008.
GODINI**

Zagreb, prosinac 2009.

SADRŽAJ:*str.*

1. UVOD.....	3
2. ADRIATIC CROATIA INTERNATIONAL d.d. (ACI)	14
3. AUTOCESTA RIJEKA – ZAGREB d.d.....	17
4. CROATIA AIRLINES d.d.	21
5. CROATIA OSIGURANJE d.d.	25
6. HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA GRUPA (HEP GRUPA)	28
7. HRVATSKA LUTRIJA d.o.o.....	32
8. HRVATSKA POŠTA d.d.....	36
9. HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA.....	39
10. HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o.....	42
11. HRVATSKE CESTE d.o.o.....	47
12. HRVATSKE VODE.....	50
13. HRVATSKE ŠUME d.o.o.....	53
14. HRVATSKE ŽELJEZNICE konsolidirano (5 društava)	57
15. JADROLINIJA.....	61
16. JADRANSKI NAFTOVOD d.d. (JANAF).....	64
17. NARODNE NOVINE d.d.	67
18. PLOVPUT d.o.o.....	70
19. VJESNIK d.d.	74
20. ODAŠILJAČI I VEZE d.d.	77
21. FINANCIJSKA AGENCIJA (FINA)	80
22. PLINACRO d.o.o.	84
23. PRILOZI (Tablice 1-5)	89

1. UVOD

Izvješće o poslovanju Društava u većinskom vlasništvu države u 2008. godini je materijal koji sadrži analizu poslovanja 21 Društva¹ u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske² (dalje u tekstu Društva) koja su jedna od glavnih poluga provedbe ekonomске politike i strategije gospodarskog razvijatka.

Društva ovisno o svojoj specifičnosti pružaju usluge koje se odnose na područja od posebne važnosti za provedbu ekonomске politike Vlade Republike Hrvatske. To se prije svega odnosi na razvoj infrastrukture i željezničkog prometa, pružanje javnih usluga od posebnog interesa na području Republike Hrvatske, obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa (koje ne može obavljati drugi gospodarski subjekt na komercijalnoj osnovi, a čime se pokriva primjerice obavljanje zračnog prijevoza na nerentabilnim linijama, povezivanje udaljenih otoka i linijski obalni prijevoz, obavljanje željezničkog prometa na nerentabilnim linijama) koje se ne bi moglo realizirati bez osiguravanja sredstava iz Državnog proračuna.

Navedena Društva obavljaju svoje aktivnosti u skladu s odredbama svih propisa koji uređuju poslovanje trgovačkih Društava, te ostalih pozitivnih propisa uz osigurani nadzor od organa upravljanja, odnosno nadzornih odbora.

Pri tome je jasno određena uloga i odgovornost predsjednika i članova Uprave, odnosno nadzornih odbora u pogledu poslovanja i izvršavanja zadanih ciljeva kao i provedbe odluka Vlade RH.

Provedbe komercijalnih i državnih revizija dodatni su elementi koji ukazuju na poštivanje procedura. Potrebno je istaknuti da analizirana Društva objavljaju godišnja i/ili ostala izvješća dostupna javnosti, kao i putem redovitog objavljivanja podataka na Internet stranicama Ministarstva financija, te na tržištu kapitala na kojima su pojedina Društva prisutna.

Podaci u izvješću temelje se na temeljnim finansijskim izvješćima Društava za 2008. i 2007. godinu i Izvještajima o poslovanju za 2008. godinu, dobivenih od Društva³. Analiza je rađena kao usporedni prikaz obračunskih razdoblja 2008. i 2007. godine.

Analiza poslovanja Društava provodi se u svrhu uvida u ostvarene poslovne i finansijske rezultate. Osim toga izvješće sadrži i podatak o vlasničkoj strukturi Društava i broju stalno zaposlenih radnika.

S gledišta poslovanja u 2008. godini prisutni su negativni trendovi koji se ogledaju u finansijskim pokazateljima. Prije svega važno je naglasiti kako su lošiji rezultati poslovanja Društava u 2008. godini u odnosu na prethodnu godinu rezultat negativnog utjecaja objektivnih čimbenika kako na svjetskom tako i na domaćem tržištu.

U tom smislu posebice ističemo kako se globalna finansijska kriza odrazila negativno na cijelu svjetsku ekonomiju pri čemu je došlo do narušavanja svjetskih finansijskih tokova koju je pratilo propast niza velikih i značajnih finansijskih institucija uz drastičan rast nezaposlenosti, usporavanje svih svjetskih gospodarstava, zaustavljanje finansijskih tokova i utjecaja na ekonomski kretanja.

¹ Izvješće je obuhvaćena analiza poslovanja 19 trgovačkih društava, 2 ustanove i 1 agencije.

² ACI d.d., Autocesta Rijeka-Zagreb d.d., Croatia Airlines d.d., Croatia osiguranje d.d., Hrvatska elektroprivreda Grupa, Hrvatska lutrija d.o.o., Hrvatska pošta d.d., Hrvatska radiotelevizija, Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske vode, Hrvatske šume d.o.o., Hrvatske željeznice konsolidirano (5 društava), Jadrolinija, Jadranski naftovod d.d., Narodne novine d.d., Plovput d.o.o., Vjesnik d.d., Odašiljači i veze d.d., Finansijska agencija (FINA) i Plinacro d.o.o.

³ Podaci u izvješću su službeni podaci iz dostavljenih izvješća analiziranih Društava. U tekstu izvješća o poslovanju za 2008. godinu za Hrvatske ceste d.o.o. i Hrvatske autoceste d.o.o. kategorije iz Računa dobiti i gubitka odnose se na Društvo bez javnog dobra.

Posljedice globalne finansijske krize imaju značajan utjecaj na male i otvorene ekonomije poput Hrvatske, a što se ogleda kroz smanjenje potražnje prije svega izvozno orijentiranih dijelova gospodarstva, ali i smanjenja obujma proizvodnje. Na taj način smanjuje se priljev kapitala i promjene u okviru bilance plaćanja, a što se odražava i kroz probleme u upravljanju poslovnim procesima u Društвima čiji presjek poslovanja sadržava predmetno izvješće.

Uvažavajući prethodno iznijeto, prikazane rezultate poslovanja treba posebice sagledavati i u ovom kontekstu, a radi stvaranja realne slike čimbenika koji su odredili poslovanje Društava tijekom 2008. godine.

Glavno obilježje poslovanja 21 Društva u 2008. godini jest smanjenje ostvarene dobiti u odnosu na 2007. godinu. Ukupno ostvarena dobit u 2008. godini iznosila je 384,8 mln kuna i u odnosu na prethodnu godinu smanjena je za 17 posto⁴. Od dvadesetjedno (21) analizirano društvo, četrnaest (14) ih je ostvarilo dobit u 2008. godini. Hrvatske vode posluju kao neprofitna organizacija⁵.

U apsolutnom iznosu najveću dobit ostvarilo je Društvo Plinacro d.o.o. u visini od 114,7 mln kuna, što čini 30 posto ukupne dobiti 21 Društva. Slijedi Croatia osiguranje d.d. sa ostvarenom dobiti od 64,9 mln kuna i Janaf d.d. sa 53,6 mln kuna.

Uspješno poslovanje koje je praćeno povećanjem dobiti u odnosu na 2007. godinu ostvarila su Društva Plinacro d.o.o. za 291 posto (gotovo 4 puta) ili 85,4 mln kuna, Odašiljači i veze d.d. za 86 posto ili 6,8 mln kuna, JANAF d.d. za 36 posto ili 14,2 mln kuna, HEP Grupa za 20 posto ili 5,1 mln kuna i ACI d.d. za 11 posto ili 1,1, mln kuna.

Smanjenje dobiti u odnosu na prethodnu godinu bilježi Jadrolinija 91 posto ili 2,1 mln kuna, Hrvatska radiotelevizija za 89 posto ili 1,1 mln kuna, Hrvatske šume d.o.o. 83 posto ili 54,1 mln kuna, Vjesnik d.d. za 73 posto ili 6,8 mln kuna, Hrvatska Lutrija d.o.o. za 50 posto ili 23,2 mln kuna, Plovput d.o.o. za 49 posto ili 3,4 mln kuna, Croatia osiguranje d.d. za 41 posto ili 44,6 mln kuna i Narodne novine d.d. za 17 posto ili 3,6 mln kuna.

S iskazanim gubitkom u 2008. godini poslovala su Društva Hrvatska pošta d.d. (253,9 mln kuna), Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (246 mln kuna), Croatia Airlines d.d. (89,2 mln kuna), Hrvatske željeznice konsolidirano (61,8 mln kuna) i FINA (34,4 mln kuna).

Analizirana Društva koja su ostvarila dobit, Odlukom o raspodjeli dobiti, dio ostvarene dobiti rasporedila su za pokriće gubitaka iz ranijeg razdoblja, u zakonske i ostale rezerve, te zadržanu dobit u svrhu osiguravanja dodatnih novčanih sredstava za potrebe dodatnih ulaganja.

Od iznosa ukupno ostvarene dobiti u 2008. godini (384,8 mln kuna), iznos od 83,9 mln kuna raspoređen je u zadržanu dobit, a 1 mln kuna za isplatu dividendi dioničarima.

Kroz zadržanu dobit Republika Hrvatska kao vlasnik nastoji dodatno poticati razvoj Društava u njezinom većinskom vlasništvu u prilog čemu govorи i činjenica o iznosu zadržane dobiti.

U odnosu na 2007. godinu iznos zadržane dobiti 21 Društva smanjen je za 19 posto.

Politika dividende je jedan od važnih faktora tj. jedan od načina da se dioničarima omogući veća izvjesnost sudjelovanja u ostvarenim rezultatima.

⁴ U objavljenom Izvješću o poslovanju društava u većinskom vlasništvu države za 2007. godinu analizirano je 20 društava. U Izvješću o poslovanju društava u većinskom vlasništvu države za 2008. godini, analiza obuhvaća poslovanje 21 Društva. U odnosu na prošlogodišnje izvješće, izvješće za 2008. ne sadrži analizu poslovanja društva INA-e, a po prvi puta analizirano je poslovanje Društva Plinacro d.o.o. i Financijske agencije (FINA-e).

⁵ Hrvatske vode iskazuju kao rezultat poslovanja višak ili manjak prihoda poslovanja.

Subvencije iz Državnog proračuna za 2008. godinu 21 analiziranim Društvo dodijeljene su u iznosu od 2.374,3 mln kuna, te su porasle za 4 posto u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi ukupnih prihoda, prihodi od subvencija iz Državnog proračuna u 2008. godini čine 7 posto.

Od analiziranih Društava njih 6 ostvarilo je prihode od subvencija iz Državnog proračuna. Daleko najveći iznos prihoda po navedenoj osnovi ostvarile su Hrvatske željeznice konsolidirano u iznosu od 1.872,5 mln kuna, što predstavlja 79% ukupnih prihoda od subvencija iz Državnog proračuna. Slijedi društvo Jadrolinija sa 362,9 mln kuna (15% ukupnih prihoda od subvencija).

Navedena Društva obavljaju poslove od javnog interesa, a u velikoj mjeri se odnose na pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa i velikih infrastrukturnih ulaganja, što se posebice odnosi na Hrvatske željeznice koje usporedno provode mjere restrukturiranja i ostalih organizacijskih promjena.

Analiza dodijeljenih subvencija i njihove učinkovitosti pružit će polaznu osnovu za procjenu opravdanosti njihove dodijele i visine u budućem razdoblju, s tendencijom njihovog smanjenja i učinkovitijeg korištenja.

Trošak osoblja u 2008. godini povećan je za 8 posto i iznosi 8.847,3 mln kuna. Kod 19 Društava zabilježen je porast navedenog troška, pri čemu su najveći porast iskazala Društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (31%), ACI d.d. (15%) i Plinacro d.o.o. (15%).

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika na kraju 2008. godine je na istoj razini s kraja prethodne godine i iznosi 70.970 radnika. Od analiziranih Društava, njih 11 je povećalo broj stalno zaposlenih. Najveći rast bilježe Društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (22%), Croatia Airlines d.d. (9%), Hrvatske ceste d.o.o. (6%), Hrvatske autoceste d.o.o. (6%), Croatia osigurane d.d. (6%) i Plinacro d.o.o. (6%).

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 43.971 kuna (*kabinsko osoblje, pilot*), a isplatilo ju je Društvo Croatia Airlines d.d.. Slijede JANAFA d.d. sa 41.383 kuna i Plinacro d.o.o. sa 39.848 kuna.

Najnižu isplaćenu neto plaću u 2008. godini isplatila su Društva FINA u iznosu od 1.982 kuna, Jadrolinija 2.065 kuna i Hrvatske šume d.o.o. 2.176 kuna.

Ukupne obveze (dugoročne i kratkoročne) na dan 31.12.2008. godini za 21 Društvo iznosile su 50.545,5 mln kuna, što u usporedbi sa 31.12.2007. godine predstavlja povećanje od 16 posto. **Dugoročne obveze Društava** u iznosu od 36.496,6 mln kuna imaju udjel od 72% u ukupnim obvezama i bilježe rast od 15 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. **Kratkoročne obveze Društava** su povećane za 24 posto i iznose 14.048,9 mln kuna, s udjelom od 28% u ukupnim obvezama. Struktura ukupnih obveza 21 Društva gledajući odnos dugoročnih i kratkoročnih obveza ukazuje kako je zadržana primjerena struktura obveza i može se reći da je prihvatljiva, a uzimajući objektivne okolnosti koje su nastupile sa svjetskom finansijskom krizom koja je imala utjecaj na poslovanje javnih poduzeća.

Povećanje ukupnih obveza na kraju 2008. godine bilježi 14 Društava, od kojih je najveći rast razvidan kod Plovput d.o.o. (66%), Narodne novine d.d. (55%) i Hrvatske ceste d.o.o. (53%). Od ukupno 21 analizirano Društvo, njih 6 je zabilježilo pad ukupnih obveza u odnosu na kraj 2007. godine. Najveće smanjenje primjetno je kod Društava Vjesnik d.d. (54%), Hrvatska Lutrija d.o.o. (16%), FINA (15%) i ACI d.d. (15%).

Ukupna potraživanja (dugotrajna i kratkotrajna) na dan 31.12.2008. godini za 21 Društvo iznosile su 6.865,5 mln kuna, što u odnosu na 31.12.2007. predstavlja rast od 10 posto. **Dugotrajna**

potraživanja Društava iznose 447,3 mln kuna i bilježe rast od 35 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Kratkotrajna potraživanja Društava su ostvarila rast od 9 posto i na kraju 2008. godine iznose 6.418,1 mln kuna. U strukturi ukupnih potraživanja, dugotrajna potraživanja sudjeluju sa 7%, a kratkotrajna potraživanja sa 93%.

Povećanje ukupnih potraživanja u odnosu na kraj prethodne godine bilježi 15 Društava, s najvećim prisutnim rastom kod Janaf d.d. (131%), Hrvatska pošta d.d. (57%) i Hrvatska Lutrija d.o.o. (55%). Istovremeno je 6 Društava ostvarilo pad ukupnih potraživanja u odnosu na kraj 2007. godine. Najveći pad ostvarili su Hrvatske vode (98%), Vjesnik d.d. (35%) i Hrvatske autoceste d.o.o. (20%).

Ukupne obveze 21 Društva veće su za 43.689 mln kuna (637%) od njihovih iskazanih ukupnih potraživanja (novčani deficit).

Ukupne obveze Društava prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 6.935,8 mln kuna, uz rast od 10 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Rast ukupnih obveza prema dobavljačima ostvarilo je 12 Društava, a najveći bilježi Janaf d.d. (264%), Hrvatske vode (54%) i ACI d.d. (43%). Smanjenje ukupnih obveza razvidno je kod 8 Društava, a najveći pad bilježe FINA (43%), Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (27%) i Hrvatska pošta d.d. (12%).

Dospjele obveze prema dobavljačima na isti dan iznosile su 2.477,3 mln kuna, što predstavlja 36% ukupnih obveza prema dobavljačima. U odnosu na kraj prethodne godine porasle su za 32 posto. Rast dospjelih obveza prema dobavljačima ostvarilo je 8 Društava, a najveći rast je razvidan kod Janafa d.d. (955%), Hrvatske radiotelevizije (226%) i Hrvatskih šuma d.o.o. (84%). Istovremeno je 7 Društava smanjilo iznos dospjelih obveza prema dobavljačima, a ističu se Hrvatska pošta d.d. (74%), FINA (59%) i Plovput d.o.o. (42%).

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznose 4.240 mln kuna, što predstavlja rast od 16 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. U kategoriji ukupnih potraživanja od kupaca rast je ostvaren kod 17 Društava, a najveći bilježe Janaf d.d. (123%), Plinacro d.o.o. (80%) i Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (49%). Smanjenje ukupnih potraživanja od kupaca razvidno je kod svega 2 Društva (Vjesnik d.d. 34% i Narodne novine d.d. 6%)

Dospjela potraživanja od kupaca u iznosu od 2.353,2 mln kuna neznatno su porasla (2%) u odnosu na kraj prethodne godine. Dospjela potraživanja od kupaca ostvarila su najveći rast kod Društava Plinacro (283%), Janaf (144%) i Odašiljači i veze (116%) od ukupno 13 Društava koja bilježe rast dospjelih potraživanja od kupaca. Istovremeno je 5 Društava smanjilo iznos dospjelih potraživanja od kupaca, a najviše Vjesnik d.d.(53%), Narodne novine d.d. (12%) 53% i HEP Grupa (6%).

Pritom treba istaći kako su dospjele obveze prema dobavljačima veće su od dospjelih potraživanja prema kupcima za 5 posto.

Ukupne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama (dugoročne i kratkoročne) na dan 31.12.2008. godine iznosile su 36.824,4 mln kuna, što predstavlja rast od 19 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. **Dugoročne obveze Društava** prema bankama i drugim financijskim institucijama iznosile su 32.564,6 mln kuna, s udjelom od 88% u ukupnim obvezama prema bankama i drugim financijskim institucijama i rastom od 16 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. **Kratkoročne obveze Društava** prema bankama i drugim financijskim institucijama bilježe rast od 57 posto i na kraju 2008. godine iznose 4.259,8 mln kuna. Struktura ukupnih obveza Društava prema bankama i drugim financijskim institucijama je povoljna.

Rast obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama u odnosu na kraj prethodne godine ostvarilo je 6 Društava, a najveći rast bilježe Jadrolinija (95%), Hrvatske ceste d.o.o. (58%) i Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. (31%). Kod 9 Društava zabilježen je pad ukupnih obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama. Najveći pad ostvarila su Društva Vjesnik d.d. (69%), ACI d.d. (28%) i HRT (23%).

Neto radni kapital 21 Društva (kao razlika između ukupnih tekućih sredstava i ukupnih tekućih obveza) na dan 31.12.2008. godine bio je negativan i iznosio je 4.729,3 mln kuna. U odnosu na isti dan prethodne godine iznimno je povećan (13 puta) kao rezultat rasta ukupnih tekućih obveza za 24 posto uz istovremeno neznatno smanjenje (1%) ukupnih tekućih sredstava.

Ukupne tekuće obveze 21 Društva iznosile su 21.795,9 mln kuna, a ukupna tekuća sredstava 17.066,6 mln kuna.

Najveći iznos negativnog neto radnog kapitala u absolutnom iznosu s dalnjim porastom u odnosu na kraj 2007. godine bilježe Društva Hrvatske željeznice konsolidirano u iznosu od - 4.186,3 mln kuna (s rastom od 58%), Hrvatske autoceste d.o.o. u iznosu od - 2.285,5 mln kuna (s rastom od 42%) i Hrvatska elektroprivreda Grupa u iznosu od - 2.010 mln kuna (s rastom od 42%). Društva s neto radnim kapitalom koji bilježi najveći rast uslijed bržeg rasta ukupnih tekućih sredstava u odnosu na ukupne tekuće obveze su slijedeća Društva Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. u iznosu od 402,8 mln kuna (s rastom od 66%), Hrvatske šume d.o.o. u iznosu od 412 mln kuna (s rastom od 29%) i Plinacro d.o.o. u iznosu od 482,2 mln kuna (s rastom od 14%).

Investicijske aktivnosti u 2008. godini za 21 Društvo su smanjene (9%) u odnosu na 2007. godinu. Ukupna sredstva utrošena za investicijske aktivnosti iznosila su 18.216,6 mln kuna. Najveće povećanje iznosa ostvarenih investicijskih aktivnosti ostvarila su Društva Hrvatska pošta d.d. (266%), Narodne novine d.d. (160%) i Jadrolinija (58%).

ACI d.d.

ACI d.d. je poslovnu godinu 2008. godinu završio s dobiti u iznosu od 11,1 mln kuna, što predstavlja rast od 11 posto u odnosu na 2007. godinu. Ostvareni bolji poslovni rezultat je posljedica nešto bržeg rasta ukupno ostvarenih prihoda u odnosu na rast ukupno ostvarenih rashoda. Društvo je u promatranom razdoblju ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 164,5 mln kuna ili 11% više nego 2007. godine i ukupne rashode u iznosu od 150,3 mln kuna, a što predstavlja povećanje od 10%. Troškovi osoblja ostvarili su porasli za značajnih 15%, što je rezultat povećanja prosječne neto plaće, uz isti broj zaposlenih radnika u odnosu na prethodnu godinu, te su na kraju promatranog razdoblja iznosili 48,7 mln kuna. Rast plaće je praćen boljim rezultatom poslovanja, ali koeficijenti uspješnosti poslovanja nisu još uvijek zadovoljavajući. ACI d.d. je u 2008. godini izdvojio 10,7 mln kuna za investicije što predstavlja smanjenje od 8 posto u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni bolji poslovni rezultat ne očituje se u pokazateljima uspješnosti poslovanja, dok pokazatelji stabilnosti i likvidnosti poduzeća bilježe pozitivno kretanje. Ostvarena veća dobit i bolji pokazatelji zaduženosti društva ukazuju da je društvo efikasnije upravljalo troškovima.

AUTOCESTA RIJEKA-ZAGREB d.d.

Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. završila je poslovnu 2008. godinu s ostvarenim gubitkom u iznosu od 246 mln kuna. Društvo je ostvarilo ukupno 559,6 mln kuna prihoda, što predstavlja rast od 16 posto. Ukupno ostvareni rashodi Društva bilježe značajno povećanje od 48 posto i iznose 805,6 mln. Ukupne (dugoročne i kratkoročne) obveze Društva na dan 31.12.2008. iznose visokih 6.696,4 mln kuna, što predstavlja povećanje od 29 posto u odnosu na 5.205,4 mln kuna, s kraja prethodne godine. Investicijska aktivnost Društva tijekom 2008. godine bila je usmjerena na dovršetak kapitalnog projekta izgradnje autoceste Rijeka-Zagreb u punom profilu, u ukupnom iznosu od 1.447,1 mln kuna. Društvo iz redovnog poslovanja ostvaruje vrlo dobre rezultate, ako se iz njega izuzmu visoki troškovi amortizacije. Financijsko opterećenje jedan je od ključnih faktora u poslovanju, te bi se uz bolje upravljanje kamatnim i valutnim rizikom moglo pozitivno utjecati na poslovne rezultate u budućim

razdobljima. Nastavkom pozitivnog poslovanja iz osnovne djelatnosti, bez negativnih sezonskih utjecaja, ukupno bi poslovanje Društva trebalo biti i dalje relativno sigurno.

CROATIA AIRLINES d.d.

Društvo Croatia Airlines d.d. zaključilo je poslovnu godinu 2008. s gubitkom u iznosu od 89 mln kuna. Ukupni prihodi Društva bilježe rast od 12 posto i iznose 1.728,6 mln kuna. Ukupne subvencije iz Državnog proračuna isplaćene Društvu u 2008. godini iznose 124,8 mln kuna, te u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 40 posto. Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 1.817,8 mln kuna, te u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 18 posto, kao posljedica povećanja poslovnih rashoda. Društvo bilježi i povećanje finansijskih rashoda u odnosu na prethodnu godinu za 30 posto, a uslijed čega isti na kraju 2008. godine iznose 155,9 mln kuna. Ukupne obveze Društva na dan 31. prosinac 2008. godine iznosile su 1.269,2 mln kuna. Poslovanje Društva Croatia Airlines d.d. u 2008. godini obilježeno je nastavkom pozitivnih trendova rasta operativnih prihoda i svih ostalih tehničkih pokazatelja, u smislu povećanja broja prevezenih putnika i roba, no navedeni pozitivni trendovi bili su praćeni čak progresivno bržim rastom vezanih operativnih troškova poslovanja i ostalih stavki rashodovne strane finansijskih izvještaja. Negativna kretanja i utjecaj vanjskih čimbenika na poslovanje ovog zračnog prijevoznika uzrokovala su i pogoršanje osnovnih finansijskih pokazatelja.

CROATIA OSIGURANJE d.d.

Unatoč iznimno nepredvidivim događajima na globalnom finansijskom tržištu, a koja nisu mimošla ni Republiku Hrvatsku, Croatia osiguranje d.d. je i u 2008. godini zadržala poziciju vodeće osiguravajuće kompanije u Hrvatskoj i regiji. Croatia osiguranje d.d. poslovnu 2008. godinu završila je pozitivnim rezultatom u iznosu od 64,9 mln kuna, što predstavlja značajno smanjenje od 41 posto u odnosu na 2007. godinu. Zaračunata premija u 2008. godini iznosila je 3.244 mln kuna, što predstavlja povećanje od 5 posto u odnosu na 2007. godinu. Istovremeno su ukupni rashodi u 2008. godini iznosili 3.176,4 mln kuna i 2 posto su veći nego u istom razdoblju prethodne godine. Tijekom 2008. godine globalna finansijska kriza značajno je utjecala na vrijednosti i rezultate investicijskog portfelja osiguravajućih društava, pa tako i Croatia osiguranja d.d.. Radi potresa na finansijskom tržištu Croatia osiguranje d.d. preusmjerilo je ulaganja u manje rizičnu imovinu i to u depozite u bankama, te državne i korporativne dužničke vrijednosne papire, a povećana su i ulaganja u zajmove osiguranicima.

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA GRUPA

Na poslovanje Hrvatske elektroprivrede Grupe u 2008. godini utjecalo je niz nepovoljnih uvjeta, kao što su rast cijena energetskih inputa i nepovoljne hidrometeorološke okolnosti, što je rezultiralo značajnim povećanjem poslovnih rashoda. Iako je povećanje prodajne cijene električne energije (prodajne cijene toplinske energije i plina nisu povećane) u drugom polugodištu utjecalo na rast prihoda, troškovi poslovanja zabilježili su brži rast, što se negativno odrazило na dobit iz poslovanja koja je smanjena za 27 posto u odnosu na kraj 2007. godine, te je na kraju 2008. godine iznosila 150,3 mln kuna. Neto dobit Grupe u 2008. godini iznosila je 31,1 mln kuna, od čega je 11,7 mln kuna pripisivo vlasniku kapitala. U odnosu na 2007. godinu neto dobit Grupe porasla je za 5,1 mln kuna ili 20 posto. Koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent finansijske stabilnosti upućuju na otežano upravljanje s likvidnošću u oba promatrana razdoblja. Zbog nepovoljnih uvjeta poslovanja i problema s likvidnošću tijekom 2008. godine HEP Grupa je usvojila više programa i mjera ušteda i racionalizacije poslovanja. Poboljšana je naplata potraživanja, te su dani vezivanja smanjeni s 45 na 42 dana.

HRVATSKA LUTRIJA D.O.O.

Hrvatska Lutrija u 2008. godini nastavlja pozitivno poslovanje. Ostvarena dobit u 2008. godini iznosila je 23 mln kuna, te je u odnosu na prethodnu godinu smanjena za 50 posto, što je direktna posljedica manjih prihoda od lutrijskih igara za 8 posto ili 25,8 mln kuna. Na visinu prihoda od lutrijskih igara značajno utječe atraktivan jack pot (kumuliran kroz duži period), a koji nije ostvaren u 2008. godini zbog učestalih isplata (9 puta). Ukupno ostvareni prometi i prihodi od igara na sreću, te prodaje roba iznosili su 1.222,3 mln kuna i bilježe rast od 7 posto u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi Hrvatske Lutrije u 2008. godini zabilježili su neznatan rast od 1 posto, te su iznosili 476,6 mln kuna. ukupni rashodi su povećani su za 9 posto i iznose 447 mln kuna. Smanjenje koeficijenta tekuće likvidnosti i smanjenje iznosa neto radnog kapitala ukazuju na blago smanjenje likvidnosti i financijske stabilnosti društva. Stupanj zaduženosti je neznatno povećan i u 2008. godini iznosi 0,43, što pokazuje da se ukupna imovina društva financirala sa 43 posto tuđih izvora. Hrvatska Lutrija financira investicije iz vlastitih sredstava. Ekonomičnost je smanjena i iznosi 1,07, što znači da društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje 107 kuna prihoda, pa se može zaključiti da je poslovanje Društva još uvijek stabilno.

HRVATSKA POŠTA d.d.

Tijekom 2008. godine Hrvatska pošta d.d. je ostvarila gubitak u iznosu od 253,9 mln kuna, što predstavlja iznimno povećanje (8 puta) ostvarenog gubitka u odnosu na 2007. godinu. Razlozi negativnog poslovanja rezultat su prvenstveno iznimnog povećanju financijskih rashoda u 2008. godini (14 puta) nastalih uslijed porasta rashoda od realiziranih gubitaka-ulaganja u investicijske fondove (54,4 mln kuna), što je posljedica prodaje udjela u HPB Global fondu u prosincu 2008. godine. Ukupni prihodi u 2008. godini u iznosili su 1.552,2 mln kuna, što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu za 6 posto. Ukupni rashodi Društva su iznosili 1.808,1 mln kuna. Povećanje ostvarenog gubitka negativno se odrazilo na većinu financijskih pokazatelja. Pogoršanje koeficijenta likvidnosti ukazuje da Društvo ima ozbiljnih problema sa likvidnošću u promatranom razdoblju i nužnu potrebu za racionalnijim i kvalitetnijim načinom upravljanja sredstava.

HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA

Poslovanjem u 2008. godini Hrvatska radiotelevizija je ostvarila minimalan pozitivni rezultat i blago povećanje ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na 2007 godinu. Ostvarena dobit u iznosu od 4,1 mln kuna smanjena je za 27 posto u odnosu na 2007. godinu. Trošak osoblja s udjelom od 33% u ukupnim rashodima bilježi najveći rast. Istovremeno je rast ukupnih prihoda rezultat povećanja mjesečnog iznosa pristojbe, a prihod od promidžbenih poruka iz godine u godinu je sve manji i u podbačaju u odnosu na Plan. Smanjenje koeficijenta tekuće likvidnosti, povećanje koeficijenta financijske stabilnosti, te porast negativnog iznosa neto radnog kapitala pokazuju da su u 2008. godini likvidnost i financijska stabilnost Hrvatske radiotelevizije smanjena, a na čega ukazuju i prikazani podaci o dinamici plaćanja, odnosno urednom servisiranju obveza prema dobavljačima, odnosno ukupnoj politici likvidnosti. Nepovoljna struktura ukupnih obveza, niska sposobnost podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza (dodatno pogoršana rastom negativnog neto radnog kapitala), visoki stupanj zaduženosti društva, pokazatelji su koji ukazuju na nužnost za poduzimanje mjera kojima je potrebno poboljšati poslovanje društva, posebno na području racionalizacije troškova poslovanja, te unapređenju poslovnih politika u smislu boljeg upravljanja i alokacijom sredstava u poslovnim procesima.

HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o.

Poslovanjem u 2008. godini Društvo je ostvarilo rast ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u odnosu na prethodnu godinu. Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Društvo primjenjuje kapitalni pristup pri iskazivanju pozicija finansijskog izvještaja. Ukupni prihodi Društva u 2008. godine iznosili su 1.355,3 mln kuna, što predstavlja povećanje od 6 posto u odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat porasta prihoda od naplate cestarine i ostalih vlastitih prihoda. Ostvarenim prihodima Društva u 2008. godini pokriveni su troškovi Društva u istom iznosu od 1.355,3 mln kuna. Troškovi poslovanja Društva pokriveni su u iznosu od 714,4 mln kuna, a 640,9 mln kuna odnosi se na dio (44%) amortizacije javnog dobra. Slijedom navedenog, prihodi su ujednačeni s rashodima, pa je iskazana dobit Društva za 2008. godinu nula. Ukupna investicijska ulaganja u autoceste u 2008. godini realizirana su u iznosu od 4.200,6 mln kuna i to: 3.992,5 mln kuna za investicijska ulaganja u izgradnju autocesta i 208,1 mln kuna investicijskih ulaganja u održavanje autocesta. Društvo ima problema s likvidnošću u oba promatrana razdoblja na što upućuje i visok negativan iznos neto radnog kapitala i dospjele nepodmirene obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine. Ukupne obveze Društva prema bankama i ostalim finansijskim institucijama iznosile su iznimno visokih 17.265 mln kuna, što upućuje na činjenicu visoke zaduženosti Društva.

HRVATSKE CESTE d.o.o.

Poslovanjem u 2008. godini Društvo je ostvarilo rast ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u odnosu na prethodnu godinu. Zbog primjene kapitalnog pristupa, Društvo ne ostvaruje ni dobit niti gubitak već se uspješnost poslovanja društva mjeri fizičkim izvršenjem programa, rokovima u kojima je program izvršen, kvalitetom radova i osiguranjem kontinuirane likvidnosti i solventnosti. Pri ugovaranju dugoročnih zaduženja pozornost je usmjeren na ostvarivanje zacrtanih programa uz minimalno opterećenje kreditima, kako se otplatom istih ne bi ugrozila likvidnost društva. Ukupni prihodi i ukupni rashodi Društva u 2008. godini iznosili su 195,7 mln kuna, što predstavlja rast od 7 posto u odnosu na 2007. godinu. Poslovanjem u 2008. godini Hrvatske ceste su imale problem s tekućom likvidnošću koje su rješavali dodatnim zaduživanjem kod banaka. Realizacija godišnjeg programa provodila se u zadanim okvirima i nije se prekoračio odobreni deficit. Ekonomičnost je na razini koeficijenta 1 obzirom na ostvarene iste veličine ukupnih prihoda i ukupnih rashoda.

HRVATSKE VODE

Osnovno obilježje poslovanja Hrvatskih voda u 2008. godini je nastavak stabilnog poslovanja uz brže povećanje ukupnih izdataka (8%) od povećanja ukupnih prihoda (4%) u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi iznosili su 2.620,8 mln kuna, a ukupni izdaci 2.645,1 mln kuna. Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija Hrvatske vode iskazuju prihod i rashod, a kao rezultat poslovanja višak prihoda poslovanja ili manjak prihoda poslovanja. Manjak prihoda poslovanja za izvještajnu godinu podmiruje se viškom prihoda prenesenim iz ranijeg razdoblja. U odnosu na Plan za 2008. godinu, ostvareni ukupni prihodi viši su za 5 posto. Višak prihoda iz ranijeg razdoblja u iznosu od 36,9 mln kuna prenosi se u 2009. godinu. Cilj poslovanja Hrvatskih voda nije ostvarivanje dobiti već obavljanje društveno neophodne djelatnosti, upravljanje vodama. Hrvatske vode se nisu značajno zadužile u 2008. godini na što ukazuju koeficijent zaduženosti, koji je na razini 2007. godine.

HRVATSKE ŠUME d.o.o.

Osnovno obilježje poslovanja Hrvatskih šuma d.o.o. u 2008. godini je značajno smanjenje dobiti (83%) u odnosu na prethodnu godinu. Ostvarena dobit iznosila je 10,8 mln kuna. Rezultat je to bržeg rasta (7%) ukupnih rashoda u usporedbi sa rastom ukupnih prihoda (4%). Ukupni prihodi Društva u 2008. godini su povećani za 4 posto u odnosu na kraj 2007. godine te su na dan 31.12.2008. godine iznosili 2.335,1 mln kuna. Ukupni rashodi Društva u 2008. godini su porasli za 7 posto u odnosu na

kraj 2007. godine i iznosili su 2.313,2 mln kuna. Posljedica je to rasta pojedinih kategorija poslovnih rashoda koji je posebno izražen kod finansijskih rashoda (90%) koji su uzrokovani uzimanjem kratkoročnih kredita kod banaka zbog neplaćanja drvne industrije. Smanjenje dobiti nije se značajnije odrazilo na većinu finansijskih pokazatelja. Likvidnost Društva je povećana u 2008. godini, ali se nalazi još uviјek ispod minimalnih 2,0. Hrvatske šume d.o.o. se nisu značajno zadužile u 2008. godini na što ukazuje koeficijent zaduženosti (0,30), koji je neznatno veći nego 2007. godine (0,29). Koeficijenti stabilnosti poslovanja (profitabilnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti) bilježe pad vrijednosti i ukazuju na smanjenje stabilnosti poslovanja. Pokazatelj ekonomičnosti je smanjen i nalazi se iznad minimalnih 1,0 što ukazuje na činjenicu da Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje 101 kunu prihoda.

HRVATSKE ŽELJEZNICE konsolidirano (5 društava)

Poslovanjem u 2008. godini povezana društva HŽ Holdinga (ukupno 5 društva HŽ Holdinga-konsolidirani podaci) ostvarila su gubitak u iznosu od 61,8 mln kuna, dok je u 2007. godini ostvarena dobit iz poslovanja u iznosu od 25,9 mln kuna. Minimalnu dobit ostvarila su Društva HŽ Putnički prijevoz u iznosu od 0,4 mln kuna, HŽ Vuča vlakova 0,1 mln kuna, HŽ Infrastruktura 0,6 mln kuna i HŽ Holding u iznosu od 0,1 mln kuna. Gubitak je ostavilo Društvo HŽ Cargo u iznosu od 62,8 mln kuna. Ukupni konsolidirani prihodi bilježe brži pad od ukupnih konsolidiranih rashoda u odnosu prethodnu godinu. Ukupno ostvareni obujam prijevoza (izražen u RTKM) manji je u odnosu na ostvarenje 2007. godine za 2 posto. Putničkim prijevozom prevezeno je 71 milijun putnika (12% više u odnosu na 2007.), a teretnim prijevozom 16,2 mln tona robe (6% manje u odnosu na 2007. zbog smanjenog obujma međunarodnog prijevoza robe). Prihodi iz Državnog proračuna po osnovi subvencija i dotacija iznosili su 1.872,5 mln kuna. Sveukupna sredstva iz Državnog proračuna u 2008. godini (za tekuće poslovanje i investicije) iznosila 3.036,9 mln kuna i veća su za 7 posto u odnosu na prethodnu godinu. Koeficijenti tekuće likvidnosti i finansijske stabilnosti ukazuju da Društvo ima problema s financiranjem tekućeg poslovanja u oba promatrana razdoblja. Tijekom 2008. godine Hrvatske željeznice se nisu dodatno zaduživale (obveze prema kreditnim institucijama i dugoročne i kratkoročne su smanjene u odnosu na 2007. godinu).

JADROLINIJA

Društvo je poslovnu godinu 2008. zaključilo s dobiti u iznosu od 0,2 mln kuna, što predstavlja značajno smanjenje (91%) u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi ostvareni u 2008. godini iznosili su 980,5 mln kuna prihoda, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja povećanje od 14 posto. Subvencije iz Državnog proračuna čine visokih 37 posto poslovnih prihoda, uz zadržavanje na gotovo istovjetnoj razini kao i prethodne godine od 317,9 mln kuna. Ukupni rashodi iznosili su 979,6 mln kuna rashoda, što predstavlja povećanje od 15 posto u odnosu na prethodnu godinu. Ukupno isplaćena masa bruto plaće tijekom 2008. godine iznosila je 216,8 mln kuna, te je u odnosu na 2007. godinu porasla za 12%. Smanjenje ostvarene dobiti utjecalo je i na finansijske pokazatelje poslovanja Društva koji bilježe negativno kretanje. Koeficijent tekuće likvidnosti je iznosio 0,95, te ukazuje na relativno nisku sposobnost Društva da podmiruje tekuće obveze Stupanja samofinanciranja je također smanjen, te je u 2008. godini iznosio 0,41.

JANAF d.d.

Za JANAF d.d. je 2008. godina bila jedna od najuspješnijih godina po ostvarenim finansijskim rezultatima, uz ostvarenje zadanih poslovnih ciljeva. Ostvarena dobit iznosila je 53,6 mln kuna, te je za značajnih 36 posto povećana u odnosu na dobit ostvarenu prethodne 2007. godine. Tijekom 2008. godine Društvo je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 371,3 mln kuna, što predstavlja povećanje od 4 posto u odnosu na 2007. godinu. Ukupni rashodi Društva u 2008. godini iznosili su 303,7 mln kuna,

te su blago smanjeni (1 posto) u odnosu na prethodnu 2007. godinu. Ukupno isplaćena masa bruto plaće tijekom 2008. godine iznosila je 69,4 mln kuna, te je u odnosu na 2007. godinu porasla za 8 posto. Koeficijent tekuće likvidnosti iznosio je 1,52 u 2008. godini i znatno je smanjen u odnosu na 2007. godinu, što ukazuje na smanjenje likvidnosti Društva. Povećanje koeficijenta finansijske stabilnosti u 2008. godini također ukazuje na blago smanjenje likvidnosti društva. Društvo je iskazalo visoki stupanj samofinanciranja.

NARODNE NOVINE d.d.

Narodne novine d.d. su u 2008. godini ostvarile dobit u iznosu od 17,7 mln kuna koja bilježi smanjenje od 17 posto u odnosu na 2007. godinu. Ukupni prihodi Društva u 2008. godini iznosili su 440,4 mln kuna, i porasli su za 3 posto, dok su ukupni rashodi iznosili su 415,3 mln kuna i porasli su za 4 posto u odnosu na 2007. godinu. Ukupno isplaćena masa bruto plaće tijekom 2008. godine iznosila je 75,5 mln kuna, te je u odnosu na 2007. godinu porasla za 6%. Na smanjenje likvidnost Društva ukazuje smanjenje koeficijenta tekuće likvidnosti uz istovremeno povećanje koeficijenta finansijske stabilnosti. Stupanj zaduženosti u 2008. godini je blago povećan i iznosi 0,21 što ukazuje na činjenicu da se ukupna imovina Društva financirala sa 21 posto tuđih izvora. Navedeno ukazuje i na visok stupanj samofinanciranja društva. Pokazatelji stabilnosti poslovanja (profitabilnosti, rentabilnosti i ekonomičnosti) su blago smanjeni u 2008. godini i ukazuju na blago smanjenje stabilnosti poslovanja Društva.

PLOVPUT d.o.o.

Društvo Plovpu d.o.o. je poslovnu 2008. godinu završilo s ostvarenom dobiti u iznosu od 3,6 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 49 posto u odnosu na prethodnu godinu. Na ostvarenou dobit najviše je utjecao veći promet brodova kroz domaće luke, međutim loš prosječni tečaj za USD (slabiji za 8%) umanjio je konačne rezultate poslovanja. Ukupni prihodi u 2008. godini iznosili su 72,8 mln kuna i u odnosu na 2007. godinu manji su za 7 posto. Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 68,3 mln kuna i sporije su rasli od prihoda tj. povećanje je iznosilo 3 posto. Do smanjenja ukupnih rashoda došlo je zbog smanjena poslovnih aktivnosti, posebno u građevinarstvu. U 2008. godini Društvo je investiralo 10,9 mln kuna, od čega 7,1 mln kuna iz sredstava Državnog proračuna, iz vlastitih sredstava 2,7 mln kuna, dok je za nabavku osnovnih sredstava utrošeno 2,6 mln kuna. Investicije financirane iz sredstava Državnog proračuna najvećim dijelom odnose se na pomorsku signalizaciju i pomorsku radijsku službu (3 mln kuna), nastavak radova na proširenju plovnog puta u prolazu mali Žalac, te izgradnju novih objekata pomorske signalizacije (3,3 mln kuna). Unatoč smanjenoj dobiti Društvo je poslovalo uspješno. Društvo je likvidno, nije zaduženo i rentabilno je.

VJESNIK d.d.

Nastavkom provođenja mjera restrukturiranja započetih još 2007. godine i tijekom 2008. godine usprkos svim nepovoljnim kretanjima na tržištu prodaje grafičkih usluga pozitivno se odrazilo na krajnji rezultat poslovanja Društva Vjesnik d.d.. Provođenjem restrukturiranje društva koje je obuhvatilo prije svega poslovne procese na različitim razinama, u konačnici je dovelo do stvaranja optimalnih uvjeta za pozitivno poslovanje i racionalizaciju troškova. Brži rast ukupnih rashoda Društva (6%) od povećanja prihoda (3%) utjecalo je na smanjenje ostvarene dobiti u odnosu na prethodnu godinu za 6,8 mln kuna. U 2008. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 263,3 mln kuna, što predstavlja povećanje za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu, dok su ukupni rashodi u 2008. godini iznosili 260,8 mln kuna s povećanjem od 6 posto. U 2008. godini započet je novi investicijski ciklus i za nabavu dugotrajne materijalne imovine, planirano je s ulaganjima u 2009. godini, investirati iznos od 50 mln kuna. Društvo Vjesnik d.d. i u 2008. godini je financiralo izlaženje lista i osiguravalo finansijska sredstva za pokriće troškova ovisnog društva Vjesnik-Naklada d.o..

Cjelokupne obveze po kratkoročnim zajmovima, zajedno s pripadajućim kamataima, uz suglasnost Nadzornog odbora i Uprave Fonda su Vjesniku otpisane s danom 29. 12. 2008. godine.

ODAŠILJAČI I VEZE d.o.o.

U 2008. godini Društvo Odašiljači i veze d.o.o. realiziralo je svoje planirane poslovne aktivnosti uz ostvarivanje finansijskih rezultata znatno većih od planiranih. Ostvaren dobit Društva u 2008. godini veća je za 45 posto u odnosu na 2007. godinu i iznosila je 4,3 mln kuna, dok je u 2007. godini iznosila 2,9 mln kuna. U 2008. godini ukupni prihodi Društva su iznosili 269,7 mln kuna, što predstavlja neznatno smanjenje od 1 posto u odnosu na 2007. godinu i 100 posto više u odnosu na godišnji plan. U 2008. godini ukupni rashodi Društva iznosili su 250,8 mln kuna, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja smanjenje od 4 posto. Ukupna investicijska ulaganja u 2008. godini iznosila su 55,3 mln kuna. Koeficijent tekuće likvidnosti zabilježio je pad u odnosu na 2007. godinu, što ukazuje na brži rast tekućih obveza od tekućih sredstava i na moguće pogoršanje općeg stanja likvidnosti društva. Koeficijent finansijske stabilnosti je povećan što govori u prilog smanjenju likvidnosti i finansijske stabilnosti društva u odnosu na 2007. godinu.

FINA

Poslovnu 2008. godinu Financijska agencija - FINA je završila s gubitkom u iznosu od 34,4 mln, što predstavlja povećanje gubitka od značajnih 52% u odnosu na 2007. godinu, a čime Društvo bilježi daljnje kretanje povećanja gubitku. Ukupni prihodi u 2008. godini iznosili su 911,9 mln kuna i smanjeni su za 9 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 946,3 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 8 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Troškovi osoblja na kraju razdoblja iznosili su 465 mln kuna i smanjeni su za 18 posto u odnosu na prethodnu godinu. Poslovanje Financijske agencije u 2008. godini bilo je obilježeno, konsolidacijom poslovanja, dalnjom prilagodbom tržišnim uvjetima i restrukturiranjem. Unatoč ostvarenom gubitku, većina finansijskih pokazatelja u 2008. godini ukazuju na zadržavanje pozitivnog kretanja u poslovanju Društva. Koeficijenti tekuće likvidnosti ukazuju da Društvo nema problema sa likvidnošću u promatranom razdoblju.

PLINACRO d.o.o.

Tijekom 2008. godine Društvo Plinacro d.o.o. je ostvarilo brži rast prihoda od rasta rashoda i dobit u iznosu od 114,7 mln kuna, što predstavlja iznimno rast dobiti (291%) u odnosu na prethodnu godinu. Društvo je u 2008. godini ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 560,2 mln kuna, što predstavlja povećanje od 33 posto u odnosu na 2007. godinu. Društvo je povećalo ukupne rashode za 8 posto koji su na kraju 2008. godine iznosili 415,4 mln kuna. Troškovi osoblja iznose 53,7 mln kuna i u 2008. godini su povećani za 15%, što je posljedica povećanja plaća uz istovremeno povećanje broja zaposlenih. U 2008. godini društvo je ostvarilo značajna ulaganja u izgradnju i modernizaciju plinskog transportnog sustava u iznosu od 240 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 4 posto u odnosu na 2007. godinu. Za financiranje investicijskih ulaganja Plinacro d.o.o. uz vlastite izvore koristi i vanjske izvore financiranja (kredite). Pokazatelj tekuće likvidnosti i finansijske stabilnosti ukazuju na visoku likvidnost Društva u obje godine, dok je stupanj zaduženosti iznimno nizak.

U nastavku ovog Izvješća daje se prikaz poslovanja po svim najvažnijim finansijskim kategorijama uz detaljan prikaz svakog pojedinog pokazatelja.

2. ACI d.d.

Adriatic Croatia Club International d.d. (u dalnjem tekstu ACI) je vodeća kompanija za nautički turizam u Hrvatskoj, osnovana 1983. godine. U većinskom je vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno Hrvatskog fonda za privatizaciju 79%, mali dioničari su vlasnici 14% dionica društva, dok je preostalih 7% u vlasništvu PATTING d.o.o.-a.

ACI posjeduje 21 marinu duž jadranske obale, a osnovna djelatnost je pružanje usluga u nautičkom turizmu kroz stalni, mjesečni i dnevni vez.

U 2008. godini ACI nastavlja pozitivno poslovanje iz 2007. godine, a ostvarena dobit u iznosu od 11 mln kuna veća je za 11 posto u odnosu na prethodnu godinu. Rezultat je to unapređenja poslovnih procesa, što je doveo do bržeg rasta prihoda u odnosu na ostvareni rasta rashoda poslovanja.

2.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi ACI-a u 2008. godini iznosili su 164,5 mln kuna i bilježe rast od 11 posto u odnosu na prethodnu godinu, koje je u najvećem dijelu rezultat rasta poslovnih prihoda.

Tablica 1: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

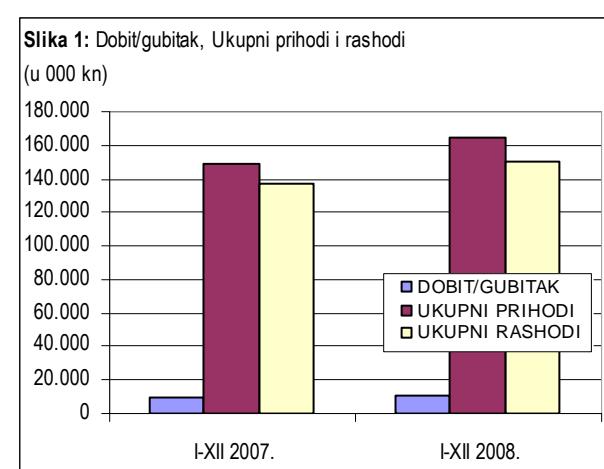
RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	9.984	148.504	136.858	0	0	42.402	31
2008.	11.038	164.482	150.316	0	0	48.694	32

Najveći udio u poslovnim prihodima u 2008. ima prihod stalnog veza (46%) koji bilježi povećanje od 14 posto u odnosu na 2007. godinu. Slijede prihodi dnevnog veza (sudjeluju sa 28%) koji su porasli za 1 posto i prihodi ostalih usluga nautičarima (11% udjela) sa 21 postotnim povećanjem. Prihodi od zakupa veći su za 13 posto, dok su ostali poslovni prihodi ostvarili značajan rast od 51 posto kao rezultat prodaje charter flote.

Financijski prihodi društva u promatranom razdoblju iznose 1,3 mln kuna, što predstavlja značajno smanjenje (38%) u odnosu na prethodnu godinu, a kao posljedica značajnog smanjenja prihoda od kamata, tečajnih razlika, dividendi i sl. prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima i drugim osobama za 35 posto. Ostvarenje financijskih prihoda determinirano je okolnostima na deviznom tržištu, te Ugovorima s bankama kod kojih se društvo zadužuje ili oročava sredstva.

ACI d.d., prema dostavljenim financijskim izvješćima, ne ostvara prihode od subvencija i dotacija.

2.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi društva u promatranom razdoblju iznosili su 150,3 mln kuna i bilježe rast od 10 posto u odnosu na 2007. godinu. Rezultat je to povećanja najvećih stavki u ukupnim rashodima (materijalnih troškova, troškova osoblja i amortizacije).

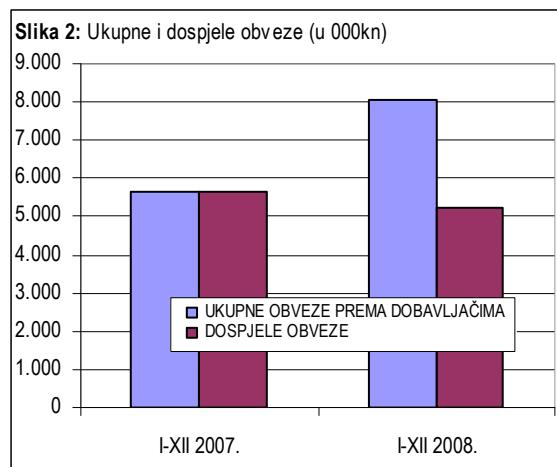
Poslovni rashodi društva zabilježili su rast od 10 posto i iznose 147,6 mln kuna. U strukturi poslovnih rashoda, zamjetan je rast materijalnih troškova za 16 posto, troškova osoblja za 15 posto, te amortizacije za 7 posto.

Financijski rashodi u iznosu od 2,7 mln kuna

smanjeni za 10 posto, a odnose se na dospjele kamate po dugoročnim kreditima i zatezne kamate po dobavljačima.

2.3. Ukupne obveze

ACI d.d. je u promatranom razdoblju smanjio ukupne obveze za oko 15 posto, te su na kraju 2008. godine iznosile 62,1 mln kuna.

Dugoročne obveze koje čine preko 55% ukupnih obveza na dan 31.12.2008. godine iznosile su 34,1 mln kuna i bilježe smanjenje od 25 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Preko 53% ukupnih dugoročnih obveza odnosi se na ostale dugoročne obveze koje iznose 18,1 mln kuna, dok su obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama, koje iznose 16 mln kuna smanjene za značajnih 39 posto u odnosu na kraj 2007. godine.

Kratkoročne obveze društva na dan 31.12.2008. godine iznosile su 28 mln kuna, što u odnosu na isti dan 2007. godine predstavlja rast od 2 posto. Pritom su povećane obveze prema dobavljačima za 43 posto, obveze za poreze, doprinose i slična davanja

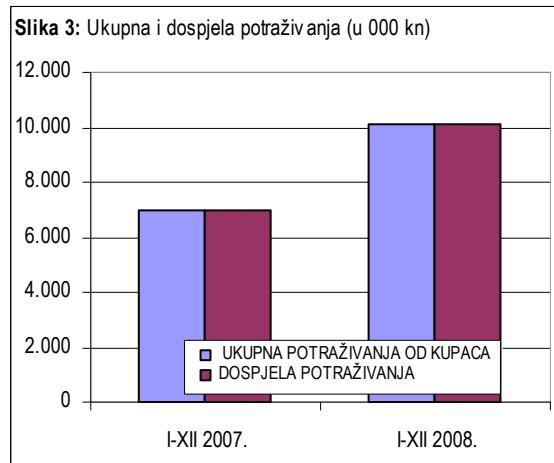
za 11 posto, te obveze prema zaposlenima također za 11 posto.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 8,1 mln kuna i bilježe značajan rast od 43 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Društvo se opskrbljuje gotovo isključivo od domaćih dobavljača, dok se tek 0,05 mln kuna odnosi na dobavljače iz inozemstva.

Od ukupnih obveze prema dobavljačima, dospjelo je 5,2 mln kuna ili 65% obveza prema dobavljačima, ali u nominalnom iznosu još uvijek su manje od dospjelih potraživanja od kupaca.

2.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja društva ACI d.d. zabilježila su značajan rast (40%), te su na kraju 2008. godine iznosila 11,1 mln kuna i u većini (91%) se odnose na potraživanja od kupaca u zemlji. Društvo u bilanci ne bilježi dugoročna potraživanja.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. iznosila su 10,1 mln kuna, 45 posto više nego isti dan prethodne godine. Ukupna potraživanja od kupaca su ujedno i dospjela potraživanja.

Dospjela potraživanja od kupaca u zemlji iznose 8,9 mln kuna i veća su za 55 posto u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno su dospjela potraživanja od kupaca u inozemstvu smanjena za 4 posto i iznose 1,2 mln kuna.

2.5. Neto radni kapital

Na dan 31. prosinca 2008. godine neto radni kapital (kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) bio je negativan i iznosio je 22,6 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 15 posto u odnosu na isti dan

prethodne godine. Rezultat je to povećanja ukupnih tekućih sredstava za 21 posto i povećanja ukupnih tekućih obveza za 6 posto.

Povećanje ukupnih tekućih sredstava rezultat je povećanja iznosa novca u banci i blagajni (150%) i finansijske imovine (11%), dok su ukupne tekuće obveze povećane uslijed rasta obveza prema dobavljačima (43%), obveza za poreze, doprinose i slična davanja (11%) i obveza prema zaposlenima (11%).

2.6. Investicije

ACI d.d. je u 2008. godini izdvojio 36,1 mln kuna za investicije što predstavlja 2 posto manje u odnosu na prethodnu godinu.

2.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja Društva ACI d.d. u 2008. godini iznosio je 48,7 mln kuna, što predstavlja rast od 15 posto u odnosu na 2007. godinu, pri čemu je ukupan broj stalno zaposlenih neznatno povećan sa 346 na 347.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini porasla je značajnih 34 posto i iznosila je 29.018 kuna. Najniža isplaćena neto plaća rasla je 12 posto, a iznosila je 3.539 kune.

2.8. Ocjena poslovanja

Tablica 2: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,22	1,47
2.	Koeficijent finansijske stabilnosti	1,06	1,12
3.	Stupanj samofinanciranja	0,77	0,74
4.	Stupanj zaduženosti	0,16	0,13
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,32	0,35
6.	Profitabilnost	0,07	0,07
7.	Ekonomičnost	1,09	1,09
8.	Rentabilnost	0,02	0,02

Brži rast ukupnih prihoda i od ukupnih rashoda i ostvarena veća dobit u odnosu na prethodnu godinu, pozitivno se odrazilo na većinu finansijskih pokazatelja poslovanja.

Iako je koeficijent tekuće likvidnosti (1,22 u 2007. i 1,47 u 2008.) još uvije ispod optimalnih 2, upućuje na rast likvidnosti u 2008. godini u odnosu na prethodnu godinu. Društvo je podmirivalo svoje obveze u najvećoj mjeri uredno i u rokovima dospijeća.

Stupanj samofinanciranja je iznosi 0,74 što govori da se 74 posto imovine društva financira iz vlastitog kapitala. Koeficijent zaduženosti iznosi 0,13 što znači da se ukupna imovina Društva financirala sa svega 13 posto tuđih izvora. Pokazatelj aktivnosti odnosno uspješnosti korištenja poslovnih sredstava u smislu njihovog obrtaja povećan je sa 0,32 na 0,35 u odnosu na 2007. godinu, što znači da je Društvo uspješnije koristilo poslovna sredstva tj. da je vrijeme obrta sredstava skraćeno. Ekonomičnost je ostala na razini prethodne godine, obzirom na ostvareno približno iste veličine ukupnog prihoda i izdataka poslovanja. Na 100 kuna rashoda Društvo ostvaruje 109 kuna prihoda.

2.9. Politika dividendi

Odlukom Skupštine Društva, neto dobit finansijske 2008. godine u iznosu od 11 mln kuna raspoređuje se za pokriće kumuliranih gubitaka iz prethodnih razdoblja.

3. AUTOCESTA RIJEKA – ZAGREB d.d.

Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. osnovana je 1997. godine odlukom Vlade RH kao društvo za građenje i gospodarenje autocestom. Društvo je dodijeljena koncesija na 28 godina s ciljem zatvaranja finansijske konstrukcije, građenja, gospodarenja i održavanja autoceste Rijeka-Zagreb. Dana 23.08.2007. izmjenama i dopunama Ugovora o koncesiji ista je proširena za novoizgrađenu infrastrukturu, a rok koncesije produžen je na 32 godine i 11 mjeseci. Temeljni kapital Društva pri osnivanju iznosi 2.152,0 mln kuna, a istovjetan je procijenjenoj vrijednosti koncesije, te se amortizira kroz razdoblje trajanja koncesijskog ugovora. Društvo je u 100-postotnom vlasništvu Republike Hrvatske

Autocesta Rijeka-Zagreb završila je poslovnu 2008. godinu s ostvarenim gubitkom u iznosu od 246 mln kuna, a što je primarno rezultat značajnog povećanja finansijskih rashoda za kamate po kreditima za 134 posto u odnosu na 2007. godinu. Ostvareni gubitak je tri puta veći u odnosu na gubitak u 2007. godini.

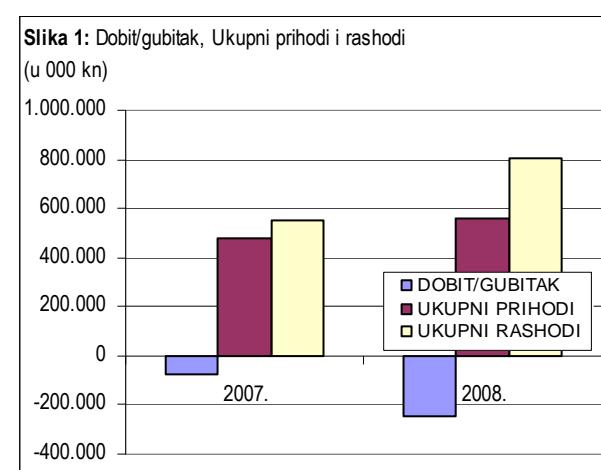
3.1. Ukupni prihodi

Društvo Autocesta Rijeka-Zagreb d.d. ostvarilo je u 2008. godini ukupno 559,6 mln kuna prihoda, a čime je ostvarenje iz prethodne godine povećano za 16 posto kao rezultat ujednačenog rasta svih stavki na prihodovnoj strani računa dobiti i gubitka. Gotovo 90% poslovnih prihoda Društvo ostvaruje naplatom cestarine na ukupnoj dionici autoceste kojom upravlja, a temeljem Ugovora o koncesiji. Ukupni poslovni prihodi u 2008. godini iznose 537,1 mln kuna, te su u odnosu na prethodnu godinu veći za 15 posto. Prihodi od naplate cestarine u istom razdoblju iznose 473,2 mln kuna i bilježe rast od 13 posto. Značajan rast od 105 posto u promatranom razdoblju ostvarili su i prihodi od podkoncesije. Ukupno 16,4 mln kuna u 2008. godini ostvareno je na osnovu 15 ugovora o podkoncesiji s 4 podkoncesionara (prateći i uslužni objekti). Ostali prihodi rasli su za 54 posto s ukupnim ostvarenjem od 16,8 mln kuna čine 3% ukupnih prihoda Društva.

Tablica 3: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	-64.251	480.401	554.652	0	0	100.266	18
2008.	-246.026	559.576	805.602	0	0	131.627	16

Iznos od 30,7 mln kuna odnosi se na prihode po osnovi državnih potpora, a predstavlja odgođeni prihod od otplate dugoročnih kredita preuzetih u javni dug Odlukom Vlade Republike Hrvatske od 20. lipnja 2002. godine. U odnosu na prethodnu godinu blago su porasli (4%) i čine 5% ukupnih prihoda.

Finansijski prihodi u promatranom razdoblju i iznose 22,5 mln kuna i bilježe rast od 47 posto kao rezultat 180-postotnog povećanja prihoda od kamata.

3.2. Ukupni rashodi

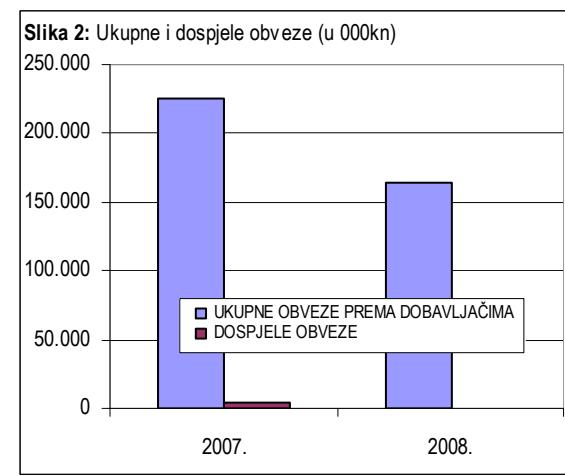
Ukupno ostvareni rashodi Društva u 2008. godini iznose 805,6 mln kuna što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja značajno povećanje od 48 posto, uslijed iznimnog rasta finansijskih rashoda kao i visokog udjela istih u ukupnim rashodima. Poslovni rashodi društva u promatranom razdoblju bilježe rast od 25 posto (na 551,1 mln kuna), te čine 68% ukupnih

rashoda Društva. U strukturi poslovnih rashoda s udjelom od 55% dominira amortizacija nematerijalne imovine, čiji je rast od 36 posto ujedno uzrok povećanja rashodovne strane računa dobiti i gubitka iz poslovne aktivnosti. Amortizacija nematerijalne imovine odnosi se na amortizaciju ukupne vrijednosti koncesije procijenjene na 2.152 mln kuna po stopi od 3,57%-4,23% kroz razdoblje od 32 godine i 11 mjeseci, a koja čini temeljni kapital Društva i na osnovu koje Društvo obavlja svoju djelatnost. Razlog povećanja amortizacije je aktivacija imovine izgrađenog punog profila autoceste Rijeka-Zagreb.

Izuzimanjem troškova amortizacije iz ukupnih rashoda Društva zaključuje se da je Društvo u promatranom razdoblju ostvarilo gubitak od 44,9 mln kuna, dok je ovaj rezultat u 2007. godini iznosio čak 150,3 mln kuna dobiti. Troškovi osoblja rasli su za 31 posto i iznose 131,6 mln kuna.

Financijski rashodi s udjelom od 32% u ukupnim rashodima uvelike utječu na završni poslovni rezultat Društva. Isti u promatranom razdoblju iznose 254,5 mln kuna i bilježe rast od 145 posto u odnosu na 2007. godinu. Većinu rashoda iz financijskih aktivnosti čine plaćene kamate za dugoročne kredite u iznosu od 219,1 mln kuna, koje su u odnosu 2007. godinu ostvarile rast od 134 posto kao posljedica evidentiranja kamata na teret rashoda zbog prestanka kapitalizacije za nove dionice autoceste koje su puštene u promet. Troškovi negativnih tečajnih razlika po ino obvezama također su povećani za 273 posto i iznose 34,4 mln kuna.

3.3. Ukupne obveze

Ukupne (dugoročne i kratkoročne) obveze Društva na dan 31.12.2008. iznose 6.696,4 mln kuna, što predstavlja povećanje od 29 posto u odnosu na 5.205,4 mln kuna s kraja prethodne godine. Dugoročne obveze ukupno iznose 6.405,6 mln kuna i čine 96% ukupnih obveza, a u promatranom razdoblju bilježe rast od 31 posto. Iste se gotovo u cijelosti odnose na obveze po kreditima i to prema inozemnim bankama. Poslovne knjige Društva, u ukupnom iznosu obveza po dugoročnim kreditima, iskazuju i one čiju je otplatu preuzeila Vlada RH. Tijekom 2008. godine Ministarstvo financija je po toj osnovi otplatilo 8,3 mln kuna kredita (ukupno preuzeta obveza RH po ovoj osnovi iznosi 195,2 mln kuna).

Na dan 31.12.2008. godine kratkoročne obveze Društva su smanjene u odnosu na isti dan 2007. godine za 19 posto, kao posljedica smanjenja obveza prema dobavljačima za 27 posto. Struktura kratkoročnih obveza u promatranom razdoblju ostala je gotovo nepromijenjena. Blago je povećan udjel obveza po zajmovima s 26% na 37% ukupnih kratkoročnih obveza, dok smanjenje udjela u ukupnim kratkoročnim obvezama bilježe obveze prema dobavljačima s 67% na 57%. Obveze prema zaposlenima, obveze za poreze i doprinose, te ostale kratkoročne obveze čine tek 6% ukupnih kratkoročnih obveza, jednako kao i na kraju 2007. godine.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznose 225,3 mln kuna i bilježe značajnije smanjenje (27%) u odnosu na isti dan 2007. godine.

Na kraju 2008. Društvo nema dospjelih obveza prema dobavljačima, dok su iste na kraju 2007. godine iznosile 4,5 mln kuna.

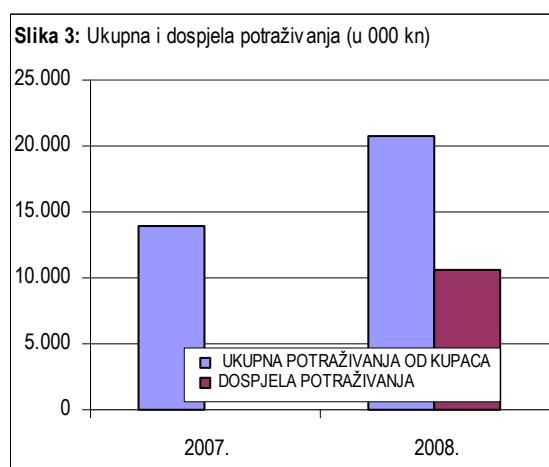
3.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Autoceste Rijeka-Zagreb d.d. na dan 31.12.2008. godine iznosila su 266,9 mln kuna, što u odnosu na isti dan prethodne godine predstavlja smanjenje od 4 posto. Sva potraživanja

Društva kratkoročnog su karaktera. Potraživanja od države i drugih institucija sudjeluju sa 92% i iznose 245,6 mln kuna, dok se 160,8 mln kuna odnosi na potraživanje od države po ugovoru o koncesiji, a vezano za izvlaštenja zemljišta. Potraživanja od kupaca čine preostalih 5% u ukupnim potraživanjima.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12. 2008. godine društva iznosila su 20,8 mln kuna, a u najvećem dijelu odnose se na potraživanja za naplaćenu cestarinu od HAC-a (dio zajednički naplaćene cestarne) i potraživanja podkoncesionara. Ova bilančna stavka u promatranom razdoblju bilježi povećanje od gotovo

50 posto. Dospjela potraživanja od kupaca na kraju 2008. godine iznose 10,6 mln kuna, za razliku od kraja prethodne godine kada Društvo nije imalo dospjelih potraživanja od kupaca.

3.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital na kraju 2008. godine iznosi 40,2 mln kuna, što u odnosu na kraj prethodne godine i tada ostvarenih 242,7 mln kuna ukazuje na povećanje od 66 posto. Navedeno je povećanje prvenstveno rezultat rasta finansijske imovine, točnije oročenih depozita u najvećem dijelu kod HPB d.d.

Ukupna tekuća sredstva na dan 31. prosinac 2008. godine iznosila su 629,2 mln kuna i bilježe rast od 21 posto. U strukturi tekućih sredstava podjednaki udjeli imaju potraživanja od države s 245,6 mln kuna i finansijska imovina (oročena sredstva) s 260 mln kuna. U istom razdoblju potraživanja od države bilježe smanjenje od 7 posto, dok oročeni depoziti bilježe povećanje za 57 posto. Novac u banci i blagajni iznosi 19,5 mln kuna, dok plaćeni troškovi budućih razdoblja i obračunati prihodi iznose 64,6 mln kuna i bilježe rast od 13 posto.

Tekuće obveze u najvećem dijelu odnose se na obveze prema dobavljačima, iako ova stavka bilježi smanjenje od 17 posto u odnosu na 2007. godinu i iznosi 164,8 mln kuna. Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja iznosi 42,5 mln kuna, a čime je ova stavka povećana za 31 posto u istom razdoblju.

3.6. Investicije

Društvo u Izvješću o tijeku novca iskazuje izdatke za investicijske aktivnosti u iznosu od 1.447,1 mln kuna, čime je ova stavka u odnosu na 2007. godinu povećana za 23 posto. Investicijska aktivnost Društva tijekom 2008. godine bila je usmjerena na dovršetak kapitalnog projekta izgradnje autoceste Rijeka-Zagreb u punom profilu.

3.7. Plaće i broj zaposlenih

U 2008. godini trošak osoblja porastao je za 32 posto i iznosi 131,6 mln kuna. Isto je posljedica povećanja broja zaposlenih u Društvu sa 647 u prethodnoj godini na 791 na kraju 2008. godine. Iako je planom zapošljavanja za 2008. godinu Društvo planiralo 77 novih radnika, do kraja godine uposleno je 111 novih djelatnika. Povećanje je bilo uvjetovano pojačanim prometom tijekom ljetne sezone, te povećanim obimom posla na održavanju autoceste i ljetnom periodu.

Najviša isplaćena neto plaća povećana je za 17 posto u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 28.750 kuna. Društvo je u 2008. godini isplatilo najnižu neto plaću od 3.549 kuna, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja povećanje od 17.

3.8. Ocjena poslovanja

Tablica 4: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,41	1,94
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,14	1,10
3.	Stupanj samofinanciranja	0,24	0,18
4.	Stupanj zaduženosti	0,62	0,70
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,06	0,06
6.	Profitabilnost	-0,13	-0,44
7.	Ekonomičnost	0,88	0,69
8.	Rentabilnost	-0,01	-0,03

Ostvarenje lošeg poslovnog rezultata u 2008. godini proizlazi iz značajnog povećanja ukupnih financijskih rashoda (s 103,8 mln kuna na 254,5 mln kuna) u promatranom razdoblju, a čak 219 mln kuna financijskih rashoda odnosi se na kamate po dugoročnim kreditima. Pored navedenog financijskog, Društvo bilježi i značajno opterećenje po rashodima za amortizaciju. Sve navedeno uvelike je utjecalo i na kretanje osnovnih financijskih pokazatelja.

Promatrajući koeficijent likvidnosti zaključuje se da isti rastom s 1,41 na 1,94 ukazuje na poboljšanu likvidnost Društva, ali još uvijek ispod optimalnih 2,0. Činjenica da se preko 40 posto kratkoročne

imovine Društva odnosi na kratkoročne depozite, da Društvo nema dospjelih obveza prema dobavljačima, te da je neto radni kapital dodatno povećan za 67 posto, može se zaključiti da likvidnost Društva nikako nije dovedena u pitanje. U tom smislu ukazuje se na dodatno smanjenje koeficijenta financijske stabilnosti sa 1,14 na 1,10, što ukazuje na pozitivno kretanje sve većeg financiranja kratkotrajne imovine iz glavnice i dugoročnih obveza, uz napomenu da ovaj koeficijent još uvijek nije ispod optimalnih 1,0. Sve navedeno ipak u konačnici ukazuje na vrlo solidnu sposobnost Društva za podmirenje dospjelih kratkoročnih obveza. Prosječno trajanje obrtaja ukupne imovine, iskazano kroz pokazatelj aktivnosti, zadržano je na istoj razini uslijed relativno malog povećanja ukupnih prihoda u odnosu na vlastiti kapital Društva.

Ne pretjerano pozitivan dojam ukupnog poslovanja očituje se evidentno i kroz pokazatelje uspješnosti poslovanja. Slijedom ostvarenog gubitka Društva u promatranom razdoblju, pokazatelj profitabilnosti je dodatno smanjen s -0,13 na -0,44, dok se kroz pokazatelj rentabilnosti iskazuje gubitak od 0,03 kune na svaku jedinicu rashoda. Pokazatelj ekonomičnosti je dodatno pogoršan sa 0,88 na 0,66, te se nalazi daleko ispod minimalnih 1,0.

Iz analize je razvidno kako se radi o Društvu koje iz redovnog poslovanja ostvaruje vrlo dobre rezultate, ako se iz njega izuzmu visoki troškovi amortizacije, koji će se u svakom slučaju provlačiti u podjednakom iznosu sve do isteka samog Društva (istekom ugovora o koncesiji). Financijsko opterećenje je također jedan od ključnih faktora u poslovanju, te bi se uz bolje upravljanje kamatnim i valutnim rizikom rizicima moglo utjecati na poslovne rezultate u budućim razdobljima, a što bi spram odnosa vlasnika društva (države) bilo svakako preporučljivo jer za sve kreditne obveze Društva jamči Republika Hrvatska. Nastavkom pozitivnog poslovanja iz osnovne djelatnosti, bez negativnih sezonskih utjecaja, ukupno bi poslovanje Društva moglo biti i dalje relativno sigurno.

3.9. Politika dividendi

Skupština Društva je donijela Odluku da se ostvareni gubitak prenosi u slijedeću poslovnu godinu.

4. CROATIA AIRLINES d.d.

Croatia Airlines d.d. nacionalna je zrakoplovna kompanija i najveći zračni prijevoznik u regiji, koji pruža usluge domaćih i međunarodnih letova, a za svoju komparativnu prednost izdvaja pripadnost globalnoj udruzi zračnih prijevoznika Star Alliance koja prevozi četvrtinu svjetskih putnika.

Temeljni kapital Društva iznosi 989.975.500 kuna, a u većinskom je 95-postotnom vlasništvu Republike Hrvatske. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka vlasnik je 2,15% temeljnog kapitala, HPB d.d. 1,24%, dok ostalih 1,62% pripada malim dioničarima.

Croatia Airlines d.d., unatoč rastu putničkog prometa i operativnog prihoda, zaključilo je poslovnu godinu 2008. s gubitkom od 89,2 mln kuna, a uslijed bržeg rasta operativnih troškova, te značajnijeg povećanja finansijskih rashoda po kamatama za dugoročne kredite i tečajnim razlikama. U 2007. godini je ostvarena dobit u iznosu od 1 mln kuna.

4.1. Ukupni prihodi

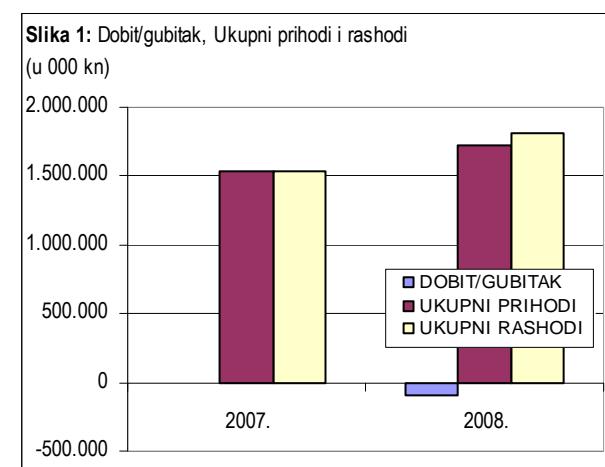
Ukupni prihodi Društva u 2008. godini bilježe rast od 12 posto u odnosu na 2007. godinu, te su iznosili 1.728,6 mln kuna. Navedeno povećanje proizlazi prije svega kao rezultat povećanja prihoda od putničkog prometa za 12 posto na 1.352,8 mln kuna, pri čemu je udjel ove vrste prihoda gotovo 83% u ukupnim operativnim prihodima. Rast prihoda zabilježen je i u kategoriji prijevoza tereta za 17 posto, te u 2008. godini ova stavka iznosi 26,2 mln kuna.

Tablica 5: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	1.038	1.537.275	1.536.237	89.325	6	212.958	14
2008.	-89.174	1.728.598	1.817.772	124.753	7	241.554	13

Ostali prihodi u promatranom razdoblju bilježe rast od 17 posto, te na kraju 2008. godine iznose 165,3 mln kuna, a velikim dijelom po osnovu rasta državnih potpora koje su uobičajene u smislu zrakoplovnih prijevoznika (usluge od općeg ekonomskog interesa, održavanje nerentabilnih zrakoplovnih linija), a ujedno čine 75% udjela u ovoj stavci, te 8% ukupnih poslovnih prihoda. Kategorija državnih potpora odnosi se na subvencije iz Državnog proračuna po Odluci Vlade RH iz 2006. godine, a kojima se nadoknađuje razlika neostvarenih prihoda u odnosu na troškove obavljanja domaćeg linijskog prijevoza. Ukupne subvencije u 2008. godini isplaćene Društvu iznose 124,8 mln kuna, te u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 40 posto.

Finansijski prihodi Društva iznose 97,3 mln kuna, te u odnosu na 2007. godinu bilježe rast od 32 posto.

4.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 1.817,8 mln kuna, te u odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 18 posto, a kao posljedica povećanja poslovnih rashoda. U ukupnim rashodima poslovni rashodi čine 91%.

Poslovni rashodi Društva iznose 1.661,8 mln kuna, te bilježe povećanje od 17 posto u odnosu na 2007. godinu, a prvenstveno kao rezultat povećanja materijalnih troškova Društva za 21 posto na 1.117,4 mln kuna. Rast materijalnih troškova uslijedio je zbog proširenja flote, ali i

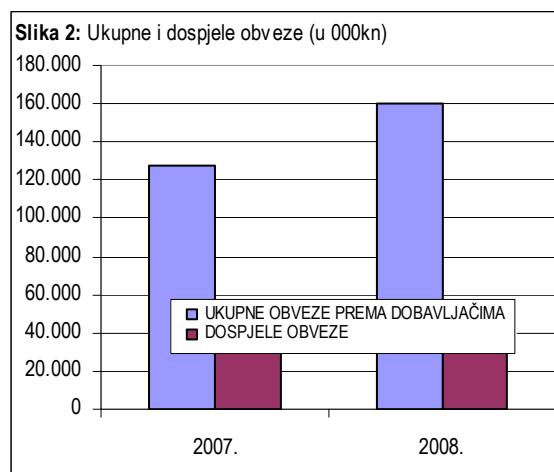
rastom prometa i broja putnika što je posljedično utjecalo na porast troškova letenja koje je pratio rast cijena goriva. Udio troškova goriva porastao je za 5 posto, te je u 2008. godini činio 22% ukupnih operativnih troškova.

Troškovi amortizacije smanjeni su za 4 posto na 172,4 mln kuna. Za razliku od zabilježenih troškova amortizacije ostali poslovni rashodi su porasli za 36,2 mln kuna, te su na kraju 2008. godine iznosili 36,8 mln kuna, uslijed rashoda sadašnje vrijednosti tri zrakoplova ATR nakon njihove prodaje, te zadržavanja u operativnom najmu. Troškovi osoblja Društva iznosili su 241,6 mln kuna, te su u odnosu na 2007. godinu ostvarili rast od 13 posto. Uzroci navedenog rasta leže u povećanju broja zaposlenih, te stupanju na snagu kolektivnih ugovora s letačkim i kabinskim osobljem u kolovozu i rujnu 2007. godine.

Društvo bilježi i povećanje finansijskih rashoda na kraju 2008. godine za 30 posto u odnosu na prethodnu godinu, te su iznosili 155,9 mln kuna, a prvenstveno kao rezultat porasta troškova kamata temeljem kredita za refinanciranje flote. Dodatan negativan utjecaj na rast finansijskih rashoda su imala nepovoljna tečajna kretanja koja proizlaze iz strukture financiranja i kredita koje je preuzeo ovo trgovačko društvo. Negativne tečajne razlike i njihov utjecaj na razinu finansijskih rashoda rezultat u najvećoj mjeri nije bilo moguće izbjegći, a uslijed negativnih kretanja na svjetskim finansijskim tržištima i nastupanjem globalne krize koja se velikim razmjerom odrazila na cijelu svjetsku zrakoplovnu industriju i zrakoplovne prijevoznike. Ovi rizici s gledišta upravljanja poslovnim procesima nisu bili u velikoj mjeri upravljivi.

4.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze Društva na dan 31.12.2008. godine iznosile su 1.269,2 mln kuna, a čime je ova stavka zabilježila neznatno smanjenje od 0,3 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Iako su ukupne obveze Društva zadržane na otprilike istoj razini, došlo je do zamjetnih promjena strukture obveza u smislu ročnosti.

Dugoročne obveze čine 60% ukupnih obveza Društva, te smanjene su za 17 posto na 764,8 mln kuna u odnosu na kraj 2007. godine, a što je posljedica otplate prve rate glavnice kredita prema sindikatu banaka ukupnog iznosa 913 mln kuna.

Ukupne kratkoročne obveze na kraju 2008. godine iznosile su 504,5 mln kuna, te bilježe povećanje od 44 posto u odnosu na kraj prethodne godine, pri čemu je došlo do proporcionalnog rasta svih kategorija kratkoročnih obveza. Istovremeno, obveze prema kreditnim institucijama zabilježile su značajan rast, te su povećane s 109,4 mln kuna na kraju 2007. godine na 220,3 mln kuna na dan 31. prosinac 2009. godine. Za razliku od značajnog

povećanja obveza prema kreditnim institucijama, obveze prema zaposlenima zabilježile su manji rast koji je na kraju 2008. godine, a u odnosu na kraj prethodne godine iznosio 21,5 posto, te su iste na dan 31. prosinac 2009. iznosile 20,5 mln kuna. Ostale kratkoročne obveze bilježe rast od 118,8 posto u odnosu na kraj 2007. godine, te na dan 31.12.2008. iznose 76,8 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 160,9 mln kuna, te su u odnosu na kraj prethodne godine povećane za 26 posto. Povećane su obveze prema dobavljačima u zemlji (za 21%) i inozemstvu (30%). Obveze prema dobavljačima u zemlji iznose 85,3 mln kuna i čine 53%, a prema onima u inozemstvu iznose 74,6 mln kuna, te čine 47% ukupnih obveza prema dobavljačima.

Gotovo 31% obveza prema dobavljačima je dospjelo na naplatu, te je ukupan iznos ove stavke od 49,2 mln kuna na kraju 2008. godine dodatno povećan za 44 posto u odnosu na kraj prethodne godine.

4.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Društva na kraju 2008. godine iznosila su 181,6 mln kuna, te su u odnosu na kraj prethodne godine povećana za 48 posto, a prvenstveno kao posljedica rasta kratkoročnih potraživanja.

Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 78,6 mln kuna, što je uzrokovalo rast ove bilančne stavke za 14 posto u odnosu na kraj 2007. godine. Istovremeno su potraživanja od kupaca zabilježila smanjenje od 19 posto, te su na kraju 2008. godine iznosila 31,9 mln kuna, dok su se potraživanja od kupaca u inozemstvu povećana za 58 posto na 74,6 mln kuna u odnosu na kraj 2007. godine.

Od navedenog ukupnog iznosa potraživanja od kupaca tek 19 mln kuna ili 24% je dospjelo na naplatu.

4.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital Društva (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza društva) na dan 31.12.2008. godine iznosio je -178,8 mln kuna, a čime je ova stavka dodatno pogurana u negativan predznak za gotovo 96%.

Negativan kretanje posljedica je značajnog povećanja ukupnih tekućih obveza, prvenstveno obveza prema kreditnim institucijama sa 109,4 mln kuna na 219,3 kuna od početka do kraja 2008. godine.

Od ostalih stavki povećanje bilježe obveze prema dobavljačima na 258,5 mln kuna (26%), i ostale kratkoročne obveze na 76,8 mln kuna (19%), dok jedino odgodena plaćanja troškova budućih razdoblja bilježe 6 postotno smanjenje na 27,9 mln kuna.

U strukturi ukupnih tekućih sredstava najveći udjel od preko 50% imaju kratkoročna potraživanja (181,2 mln kuna), a jednako velik utjecaj na povećanje ove stavke imala je i finansijska imovina rastom sa 3,4 mln kuna na 30,1 mln kuna do kraja 2008. godine.

4.6. Investicije

Croatia Airlines d.d. započeo je u 2008. godini s novim investicijskim ciklusom u razvoju flote otpuštanjem tri ATR zrakoplova kratkog doleta, te istovremenim prihvatom dva Bombardier Q-400 zrakoplova većeg kapaciteta (putem operativnog najma). Građevinske investicije najvećim dijelom predstavljaju ulaganje u novi mobilni hangar, te ulaganje u pripremnu građevinsku dokumentaciju za izgradnju buduće poslovne zgrade. Drugi važan investicijski projekt Društva implementacija je integralnog informacijskog sustava SAP, a koja je započela u 2008. godini.

Ukupna vrijednost investicija društva u materijalnu i nematerijalnu imovinu tijekom 2008. godine iznosila je 139,4 mln kuna, a što u odnosu na 2007. godinu predstavlja smanjenje za 10 posto.

4.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosi 241,6 mln kuna, te je u odnosu na kraj prethodne godine povećan za 13 posto. Ukupan broj stalno zaposlenih u 2008. godini je 1.068 ili 86 radnika više nego u 2007.

godini. Tijekom 2008. godine broj operativnih radnika povećan je za 7 posto, a broj neoperativnog osoblja za 4 posto.

Najviša isplaćena neto plaća isplaćena u promatranoj godini iznosila je 43.971 kuna (isplaćena neto plaća odnosi se na plaću pilota zrakoplova), te je povećana za 2 posto u odnosu na 2007. godinu. Istovremeno najniža isplaćena neto plaća povećana sa 2.801 kuna na 3.099 kuna (rast 11%).

4.8. Ocjena poslovanja

Tablica 6: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,66	0,62
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,06	1,14
3.	Stupanj samofinanciranja	0,34	0,29
4.	Stupanj zaduženosti	0,64	0,69
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,77	0,94
6.	Profitabilnost	0,00	-0,05
7.	Ekonomičnost	1,00	0,95
8.	Rentabilnost	0,00	-0,05

Poslovanje Društva Croatia Airlines d.d. u 2008. godini obilježeno je nastavkom pozitivnih trendova rasta operativnih prihoda i svih ostalih tehničkih pokazatelja, u smislu povećanja broja prevezenih putnika i roba, no navedeni pozitivni trendovi bili su praćeni čak progresivno bržim rastom vezanih operativnih troškova poslovanja i ostalih stavki rashodovne strane financijskih izvještaja. Kao što je prethodno istaknuto, negativni trendovi su u najvećoj mjeri posljedica globalne financijske krize koja se odrazila na zrakoplovnu industriju širom svijeta, tako da su bili teško upravljivi s gledišta provedbe mjera u upravljanju poslovnim procesima unutar ovog trgovačkog društva.

Društvo je godinu završilo gubitkom od 89,2 mln kuna koji će se slijedom Odluke Skupštine pokriti budućim prihodima u narednim godinama, a koje će pratiti dodatne mjere i aktivnosti u smislu optimalizacije poslovanja i svih ostalih poslovnih politika koje će dodatno osnažiti nacionalnog zračnog prijevoznika od strateškog značaja za Republiku Hrvatsku, a posebice imajući u vidu održavanje redovitih domaćih zrakoplovnih linija koje su velikim dijelom nerentabilne.

Negativna kretanja i utjecaj vanjskih čimbenika na poslovanje ovog zračnog prijevoznika uzrokovala su i pogoršanje osnovnih financijskih pokazatelja tijekom 2008. godine. Pokazatelji likvidnosti Društva ukazuju na određene probleme u području upravljanja likvidnosti. Koeficijent tekuće likvidnosti dodatno je smanjen sa 0,66 na 0,62, te se nalazi ispod optimalne vrijednosti od 2,0. Navedeno je posljedica iznimnog rasta kratkoročnih obveza prema kreditnim institucijama, te bržeg rasta obveza prema dobavljačima u odnosu na potraživanja od kupaca. Koeficijent financijske stabilnosti je također dodatno povećan iznad optimalne vrijednosti od 1,0, sa 1,06 na 1,14 na kraju 2008. godine. Sve navedeno odrazilo se i na iznosu neto radnog kapitala Društva koji je na kraju 2008. godine daleko u negativnom teritoriju (-178,8 mln kuna), a kao posljedica gotovo dvostruku većih tekućih obveza prema bankama i ostalih kratkoročnih obveza. S druge strane stupanj samofinanciranja padom sa 0,34 na 0,29 ukazuje na smanjenje statističke zaduženosti, dok koeficijent zaduženosti povećanjem sa 64% na 69% ukazuje da je ipak rastao dio imovine koji se financira iz tuđeg kapitala, i to dodatno iznad optimalnih 50%. Slijedom ostvarenih gubitaka Društva, pokazatelji ekonomičnosti i profitabilnosti iskazuju negativne vrijednosti. Profitabilnost Društva pogurana je na -0,5 kao i rentabilnost, a ekonomičnosti na 0,95 (na svaku kunu rashoda ostvareno je 0,95 kuna prihoda).

4.9. Politika dividendi

Odlukom Skupštine gubitak poslovne godine u iznosu od 89,2 mln kuna pokrit će se iz dobiti budućih razdoblja.

5. CROATIA OSIGURANJE d.d.

Croatia osiguranje d.d. najveće je i najstarije osiguravajuće društvo u ovom dijelu Europe. S dugogodišnjom tradicijom u poslovanju vodeći je lider u regiji što je rezultat dobre poslovne strategije, te inovativnog i fleksibilnog poslovanja. Temeljni kapital društva iznosi 442.887.200 kuna, a Republika Hrvatska (Hrvatski fond za privatizaciju) raspolaže sa ukupno 80,3% udjela u vlasničkoj strukturi.

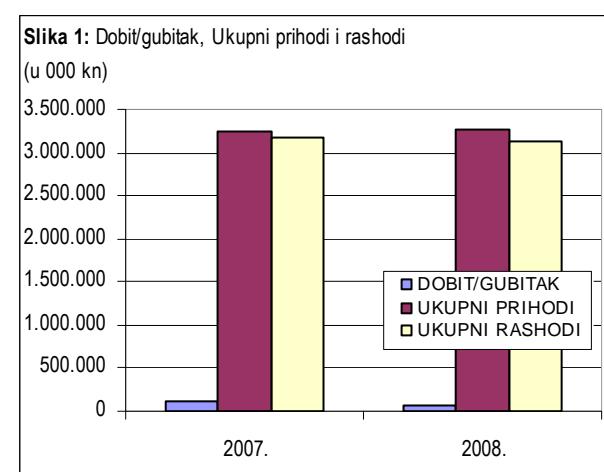
Croatia osiguranje poslovnu 2008. godinu završila je pozitivnim rezultatom u iznosu od 64,9 mln kuna što predstavlja značajno smanjenje od 41 posto u odnosu na 2007. godinu, kao posljedica smanjenja prihoda uz istovremeni rast rashoda.

Tablica 7: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	109.560	3.268.722	3.131.101		0	387.202	12
2008.	64.911	3.244.860	3.176.387		0	343.735	11

Croatia osiguranje d.d. je u 2008. godini ostvarila premiju u iznosu od 3.244 mln kuna, čime je ostvarila porast od 5 posto. Društvo je u 2008. godini ukupno obradilo 259.663 šteta. Ukupno je riješeno 222.247 šteta odnosno 86% šteta, pri čemu je efikasnost u rješavanju povećana za 2 posto.

5.1. Ukupni prihodi

Društvo je u 2008. godini ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 3.244,9 mln kuna, što predstavlja blago smanjenje od 1 posto u odnosu na prethodnu godinu. Zaračunata premija u 2008. godini iznosi 3.244 mln kuna i bilježi povećanje od 5 posto u odnosu na 2007. Najveći doprinos ostvarenom rastu prihoda proizlazi iz rasta zaračunate bruto premije, od čega policirana premija neživota iznosi 2.880,3 mln kuna (porast od 5%) dok naplaćena premija životnih osiguranja iznosi 363,7 mln kuna (porast od 6%). Povećanje zaračunate premije u odnosu na isto razdoblje prethodne godine bilježe gotovo sve vrste osiguranja osim zdravstvenog osiguranja.

Tijekom 2008. godine ukupno je naplaćena premija u iznosu od 3.154,8 mln kuna, što predstavlja povećanje od 4 posto u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Prihodi od ulaganja (prihodi od kamata, prihodi od podružnica i pridruženih poduzeća, prihodi od ostalih ulaganja, dobitci od prodaje ulaganja, te prihodi od ulaganja u nekretnine) u navedenom razdoblju iznosili su 305,3 mln kuna (smanjenje od 31%).

5.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 3.176,4 mln kuna, te su 1 posto veći nego u istom razdoblju prethodne godine kada su iznosili 3.131,1 mln kuna.

U strukturi ukupnih rashoda najvećim iznosom sudjeluju izdaci za štete, odnosno likvidirane štete po osiguranim slučajevima (63%) koje su iznosile 1.990,5 mln kuna i veće su za 2 posto u odnosu na prethodnu godinu. Za likvidirane štete tijekom 2008. godine isplaćeno je 1.569,8 mln kuna.

Poslovni rashodi (troškovi pribave i troškovi uprave) iznosili su 1.013,6 mln kuna i blago su porasli za 11 posto. Troškovi pribave bilježe porast od 10 posto, što je rezultat većih troškova provizije sukladno rastu zaračunate premije. Na troškovima uprave evidentirani su rashodi za amortizaciju opreme, plaće zaposlenika i svi materijalni troškovi iz poslovanja po kolektivnom ugovoru, koji su porasli za 12 posto.

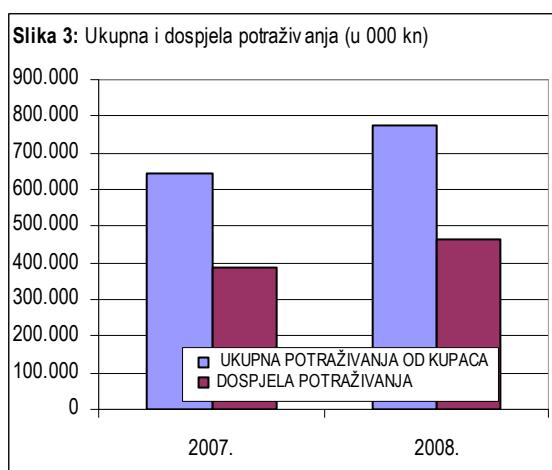
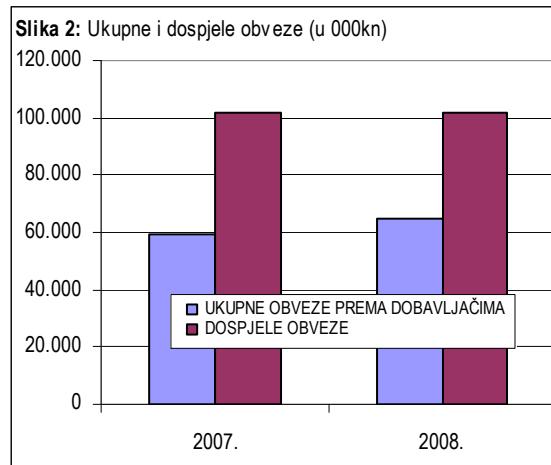
5.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze društva na dan 31.12.2008. godine (dugoročne i kratkoročne) iznosile su 316,4 mln kuna, što predstavlja rast od 11 posto kao rezultat rasta dugoročnih i kratkoročnih obveza za 11 posto. Dugoročne obveze su iznosile 21,9 mln kuna, a kratkoročne obveze 294,5 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 101,9 mln kuna, od čega je dospjelo 64,8 mln kuna.

5.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja na dan 31.12.2008. godine zabilježila su povećanje od 25 post, te su iznosila 1.054,4 mln kuna, što je posljedica rasta kratkotrajnih potraživanja za značajnih 27 posto, uz istovremeno smanjivanje dugotrajnih potraživanja za 34 posto. Kratkotrajna potraživanja iznosila su 1.030,9 mln kuna, dok su dugotrajna potraživanja iznosila 23,5 mln kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 775 mln kuna i pri tom zabilježila povećanje od 20 posto u odnosu na isti dan 2007. godine.

Dospjela potraživanja od kupaca iznosila su 465,3 mln kuna. Dospjela potraživanja veća su za 20 posto u odnosu na prethodnu godinu zbog povećanja potraživanja od kupaca u zemlji (23%).

Dospjela potraživanja (465,3 mln kuna) na kraju prosinca 2008. godine znatno su veća od dospjelih obveza (64,8), što pokazuje da društvo ima znatan novčani deficit.

5.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital društva, kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza, na dan 31.12.2008. godine iznosio je 3.260,6 mln kuna i smanjen je za 11 posto u odnosu na isti dan 2007. godinu. Ukupna tekuća sredstva iznosila su 5.356,2 mln kuna i smanjena su za 8 posto u odnosu na isti dan 2007. godine, a najvećim dijelom uslijed smanjenja finansijske imovine (13 posto).

Istovremeno, tekuće obveze iznosile su 2.095,6 mln kuna i manje su za 3 posto u odnosu na isti dan 2007. godine.

5.6. Investicije

Tijekom 2008. godine globalna finansijska kriza značajno je utjecala na vrijednosti i rezultate investicijskog portfelja osiguravajućih društava, pa tako i Croatia osiguranja d.d..

Ukupna ulaganja Croatia osiguranja d.d. umanjena za ispravak vrijednosti iznosila su na dan 31.12.2008. godine 4.803,6 mln kuna i bila su manja za 12 posto ili za 663 mln kuna u odnosu na isti dan prethodne godine.

Radi potresa na finansijskom tržištu Croatia osiguranje d.d. preusmjerilo je ulaganja u manje rizičnu imovinu i to u depozite u bankama, te državne i korporativne dužničke vrijednosne papiere, a povećana su i ulaganja u zajmove osiguranicima. Croatia osiguranje d.d. ukupno je uložila u depozite iznos od 1.257,5 mln kuna (povećanje od 23%), u municipalne i korporativne obveznice i komercijalne zapise 180,9 mln kuna (povećanje od 32%), dok su ulaganja u zajmove iznosila 532,6 mln kuna (porast od 95%). U strukturi ukupno uloženih sredstava najveći dio, odnosno 29% odnosi se na državne dužničke vrijednosne papiere. Ulaganja imovine za pokriće tehničke pričuve, kapitala i rezervi neživotnih osiguranja iznosila su na dan 31.12.2008. godine 3.213,1 mln kuna i smanjena su za 20 posto (778 mln kuna) u odnosu na isti dan prethodne godine. Značajno su smanjena ulaganja u zajmove (258 mln kuna ili 110%). U strukturi ulaganja ove imovine najveći dio zauzimaju ulaganja u bankama sa 27%, a slijede ih ulaganja u dionice i udjele sa 20%.

5.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja iznosio je 387,2 mln kuna i bilježi rast od značajnih 13 posto u odnosu na prethodnu godinu, zbog povećanog broja zaposlenih i uskladenja mase plaća sukladno Kolektivnom ugovoru u odnosu na isto stanje prethodne godine.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika iznosio je 2.655 zaposlenika što je u odnosu na 2007. godinu povećanje broja radnika za 164 osobe (6% više).

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 36.575 kune i manja je za 155 kuna u odnosu na 2007. godinu. Najniža isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 3.053 kuna i porasla je za 17 posta u odnosu na 2007. godinu ili za 433 kuna.

5.8. Ocjena poslovanja

Tablica 8: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	3,28	3,62
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	3,58	5,13
3.	Stupanj samofinanciranja	0,24	0,16
4.	Stupanj zaduženosti	0,04	0,04
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,43	0,45
6.	Profitabilnost	0,03	0,02
7.	Ekonomičnost	1,04	1,02
8.	Rentabilnost	0,01	0,01

Unatoč iznimno nepredvidivim događajima na globalnom finansijskom tržištu, a koja nisu zaobišla niti Republiku Hrvatsku, Croatia osiguranje d.d. je i u 2008. godini zadržala poziciju vodeće osiguravajuće kompanije u Hrvatskoj i regiji.

Nepovoljno kretanje na finansijskom tržištu odrazilo se i na cijene dionica na Zagrebačkoj burzi, Zadnjeg dana 2008. godine cijena redovnih dionica Croatia osiguranja d.d. iznosila je 3.161,00 kuna, a povlaštenih 4.959,99 kuna.

Društvo je tijekom 2008. godine na tržište lansiralo nove proizvode (npr. osiguranje od odgovornosti menadžera, osiguranje puževa, proširenje paketa

osiguranja za učenike i studenta i drugo).

Koeficijent tekuće likvidnosti zabilježio je povećanje, te je na kraju razdoblja iznosio 3,62. Isto je rezultiralo značajnijim povećanjem kratkotrajne imovine od kratkoročnih obveza. Kao i prethodnih godina bitno je istaknuti da je Društvo u 2008. godini poslovalo s visokim udjelom vlastitih sredstava i obrtnog kapitala, te na taj način iskazalo sposobnost za samofinanciranje i redovito podmirivanje tekućih obveza.

Društvo posluje profitabilno i rentabilno na što ukazuju finansijski pokazatelji koji su u odnosu na 2007. godinu zadržali približno istu razinu od 0,02 i 0,01. Stupanj ekonomičnosti je smanjen i u 2008. godini iznosi 1,02.

5.9. Politika dividendi

Temeljem Odluke Glavne Skupštine Društva o raspodjeli dobiti za 2008. godinu ostvarena neto dobit društva u iznosu od 64,9 mln kuna upotrijebit će se za: zakonske rezerve (3,2 mln kuna), statutarne rezerve (15,4 mln kuna), dividendu za povlaštene dionice (0,98 mln kuna) i zadržanu dobit (45,3 mln kuna). Dividenda za povlaštene dionice iznosi 112 kuna po svakoj dionici.

6. HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA - GRUPA

Hrvatska elektroprivreda je nacionalna elektroenergetska tvrtka, koja se više od jednog stoljeća bavi proizvodnjom, prijenosom i distribucijom električne energije, a u posljednjih nekoliko desetljeća i opskrbom kupaca toplinskom energijom i distribucijom plina.

Hrvatska elektroprivreda organizirana je u obliku koncerna kao grupacija povezanih društava (tvrtke kćerke) u 100% -nom vlasništvu Republike Hrvatske.

Vladajuće društvo (matica) HEP Grupe je HEP d.d., koje obavlja funkciju korporativnog upravljanja HEP Grupom i jamči uvjete za sigurnu i pouzdanu opskrbu kupaca električnom energijom. Unutar HEP grupe jasno su odvojena (upravljački, računovodstveno i pravno) društva koja obavljaju regulirane djelatnosti (prijenos i distribucija) od nereguliranih djelatnosti (proizvodnja i opskrba).

Na poslovanje Hrvatske elektroprivrede Grupe (u dalnjem tekstu HEP Grupe) u 2008. godini utjecalo je niz nepovoljnih uvjeta, kao što su rast cijena energetskih inputa i nepovoljne hidrometeorološke okolnosti, što je rezultiralo značajnim povećanjem poslovnih rashoda. Iako je povećanje prodajne cijene električne energije (prodajne cijene toplinske energije i plina nisu povećane) u drugom polugodištu utjecalo na rast prihoda, troškovi poslovanja zabilježili su brži rast, što se negativno odrazilo na dobit iz poslovanja koja je smanjena za 27 posto u odnosu na kraj 2007. godine, te je na kraju 2008. godine iznosila 150,3 mln kuna. Neto dobit Grupe u 2008. godini iznosila je 31,1 mln kuna, od čega je 11,7 mln kuna pripisivo vlasniku kapitala. U odnosu na 2007. godinu neto dobit Grupe porasla je za 5,1 mln kuna ili 20 posto.

6.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi HEP Grupe u 2008. godini povećani su za 10 posto, te su iznosili 12.003,8 mln kuna. Rast ukupnih prihoda posljedica je rasta prihoda od prodaje električne energije (13%) i rasta prihoda od prodaje toplinske energije (6%) i plina (10%). Prihodi od prodaje električne energije iznosili su 9.845,2 mln kuna (84% ukupno ostvarenih poslovnih prihoda), a njihov rast je prvenstveno posljedica povećanja prodajne cijene električne energije domaćim kupcima, ali i rasta potrošnje koju je pratilo rast izvoza električne energije. Prihodi od prodaje toplinske energije iznosili su 476,8 mln kuna, a prihodi od prodaje plina 259,2 mln kuna. Njihovo povećanje je posljedica rasta potrošnje u odnosu na prethodnu godinu, a uslijed vremenskih prilika tijekom ogrjevne sezone i niske osnovice. Ostali poslovni prihodi iznosili su 1.169,2 mln kuna i smanjeni su za 16 posto. Pritom, važno je napomenuti kako su u 2007. godini ovi prihodi bili neuobičajeno visoki zbog jednokratnog ukidanja dugoročnog

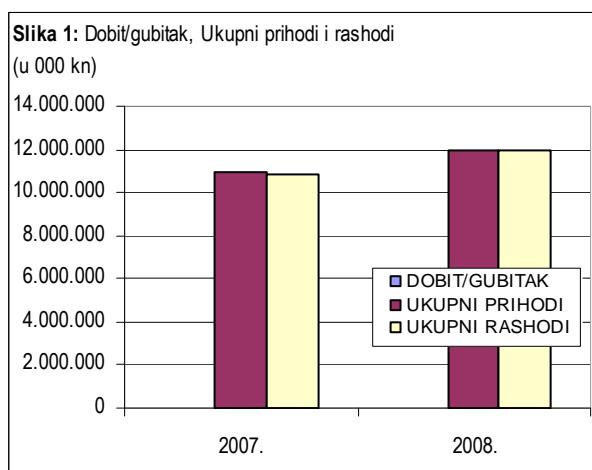
rezerviranja za vrijednosnog usklađenje udjela u NE Krško, što utječe na ocjenu kretanja koja se iznosi u ovom izvješću.

Tablica 9: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	26.006	10.913.428	10.806.436		0	1.645.229	15
2008.	31.097	12.003.754	11.955.945		0	1.804.925	15

Financijski prihodi zabilježili su iznimski rast od 159 posto i na kraju 2008. godine iznosili su 253,3 mln kuna, a što je uvelike posljedica prihoda od procjene fer vrijednosti investicijskog ulaganja u nekretnine (138,9 mln kuna) kojeg Društvo ne bilježi u Računu dobiti i gubitka prethodne godine i pozitivnih tečajnih razlika.

6.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u 2008. godini su porasli za 11 posto, te su iznosili 11.955,9 mln kuna. U strukturi poslovnih rashoda, 51% se odnosi na energetsko gorivo za proizvodnju električne i toplinske energije, te nabavu električne energije koji u 2008. godini iznose 5.866,6 mln kuna. U odnosu na prethodnu godinu ostvarili su rast od 16 posto. Na rast troškova proizvodnje i nabave električne energije, te proizvodnje toplinske energije su utjecali brojni čimbenici, a prije svega rast nabavnih cijena lož ulja (32%), plina (25%) i ugljena (45%), rast cijene uvezene električne energije (28%), veća nabava električne energije (5%), te rast proizvodnje toplinske energije (3%). Kao rezultat provođenja

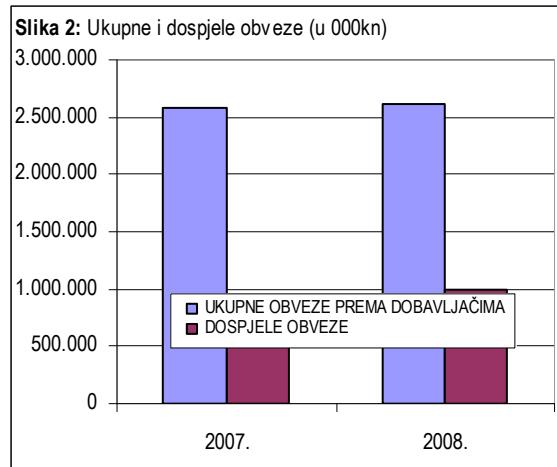
mjera smanjenja troškova poslovanja radi konsolidacije financijskog stanja grupe, opći troškovi poslovanja koji iznose 780,2 mln kuna manji su za 4 posto u odnosu na 2007. godinu i 6 posto u odnosu na plan. Programom mjera za stvaranje efikasne politike upravljanja likvidnošću, ograničena je realizacija plana održavanja, tako da su troškovi održavanja u iznosu od 471,9 mln kuna smanjeni za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu i 34 posto u odnosu na plan. Trošak amortizacije s udjelom od 14% u ukupnim rashodima bilježi rast od 4 posto zbog prinova dugotrajne materijalne imovine i iznosi 1.654,9 mln kuna. Trošak osoblja u 2008. godini porastao je za 10 posto, te je iznosio 1.804,9 mln kuna, a da pritom nije došlo do porasta udjela troškova osoblja u ukupnim rashodima (15%).

Financijski rashodi su ostvarili značajan porast (82 posto) u odnosu na kraj 2007. godine, te su iznosili 355,9 mln kuna, a što je u najvećoj mjeri posljedica negativnih tečajnih razlika i kamata.

6.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze (dugoročne i kratkoročne) povećane su za 13 posto, te su na dan 31.12.2008. godine iznosile 9.719,5 mln kuna. Posljedica je to u najvećoj mjeri rasta kratkoročnih obveza za 21 posto, te umjerenog rasta dugoročnih obveza za 4 posto.

Dugoročne obveze iznosile su 4.367,2 mln kuna, pri čemu je spomenuto povećanje uvelike posljedica rasta obveza prema kreditnim institucijama (7%) koje u strukturi dugoročnih obveza imaju najveći udio uz evidentirane obveze po vrijednosnim papirima (27%).

Kratkoročne obveze u iznosu od 5.352,3 mln kuna povećane su uslijed porasta obveza prema bankama i drugim finansijskim institucijama (36%) koje imaju udio od 38% u kratkoročnim obvezama i iznose 2.058,6 mln kuna. Najveći udio u kratkoročnim obvezama društva imaju obveze prema dobavljačima (49%).

Ukupne obveze društva prema dobavljačima ostvarile su neznatan rast (1 posto) u odnosu na kraj prethodne godine, te su na dan 31.12.2008. godine iznosile su 2.609,8 mln. Obveze prema dobavljačima u zemlji imaju udio od 87% u ukupnom iznosu obveza prema dobavljačima, dok obveze prema dobavljačima u inozemstvu čine 23%

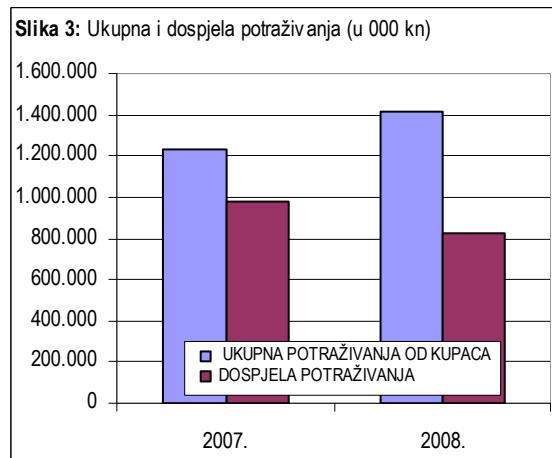
ukupnih obveza prema dobavljačima.

Negativna kretanja u poslovnoj godini utjecala su na rast dospjelih obveza prema dobavljačima za gotovo 11 posto. Na dan 31. prosinca 2008. dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 996,4 mln kuna, što ima značajnog utjecaja na provedbu efikasne politike upravljanja likvidnošću ovog Društva.

6.4. Ukupna potraživanja

U smislu provedbe efikasne politike upravljanja likvidnošću ukazuje i činjenica o rastu ukupnih potraživanja koja su porasla za 6 posto i na 31. prosinca 2008. godine iznosila su 1.712,1 mln kuna. Najveći udio u ukupnim potraživanjima čine kratkotrajna potraživanja od kupaca, koja sudjeluju u strukturi ukupnih potraživanja sa 83%.

Ukupna potraživanja od kupaca krajem prosinca 2008. godine porasla su za 16 posto u usporedbi s krajem 2007. godine i iznose 1.419,1 mln kuna. Potraživanja od kupaca u zemlji imaju udio od 96% u ukupnom iznosu potraživanja od kupaca, a potraživanja od kupaca u inozemstvu 4%.

Istovremeno, dospjela potraživanja smanjena su za 16 posto u odnosu na kraj 2007. godine i iznose 825,9 mln kuna. Dospjela potraživanja čine 58% ukupnih potraživanja od kupaca. Budući da su dospjele obveze veće od dospjelih potraživanja, društvo ima novčani deficit koji iznosi 170,4 mln kuna.

6.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital (kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) na dan 31.12.2008. godine je negativan i iznosi 2.010 mln kuna, što predstavlja značajno povećanje (42 posto) u odnosu na isti dan 2007. godine. Rezultat je to povećanja ukupnih tekućih obveza za 21 posto i ukupnih tekućih sredstava za 11 posto.

Tekuće obveze društva koje iznose 5.352,3 mln kuna bilježe rast uslijed povećanja iznosa obveza prema kreditnim institucijama za 547,2 mln kuna ili 36 posto i iznosa ostalih kratkoročnih obveza za 119 mln kuna ili 164 posto. Tekuća sredstva su iznosila 3.342,3 mln kuna, a rast je posljedica

povećanja finansijske imovine (30%), zaliha (27%), novca u banci i blagajni (16%) i potraživanja (5%).

6.7. Investicije

Plan investicija za 2008. godinu odobren je u iznosu od 3.937,4 mln kuna, ali je u cilju poboljšanja likvidnosti, Odlukom Uprave HEP d.d. Plan investicija smanjen na 3.559,5 mln kuna s prioritetom završetka započetih projekata i pokretanja investicija koje su nužne za pouzdan i siguran rad energetskog sustava. Smanjenje se nije odnosilo na investicije koje se izvode temeljem naknada za priključenje.

Ukupno ostvarene investicije Hrvatske elektroprivrede tijekom 2008. godine iznosile su 2.722,1 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 14 posto u odnosu na prethodnu godinu i 24 posto manje u odnosu na plan.

Prema namjeni investicija najviše je uloženo u izgradnju i pripremu izgradnje novih energetskih objekata 974,1 mln kuna, priključenje potrošača 655,8 mln kuna, a 583,1 mln kuna uloženo je u zamjene, rekonstrukcije, revitalizaciju i obnovu postojećih energetskih objekata, te ostale investicije u iznosu od 277,7 mln kuna.

6.6. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini je povećan za 10 posto u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 1.804,9 mln kuna.

Povećanje bruto plaća rezultat je prosječnog rasta vrijednosti obračunskog boda za 9 posto (5% povećanje boda u skladu s rastom BDP-a, a potom i 10% primjenom novog Kolektivnog ugovora od srpnja 2008. godine). Ukupan broj stalno zaposlenih radnika iznosio je 14.286 zaposlenika, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 46 zaposlenika.

Najviša isplaćena neto plaća u iznosu od 16.527 kuna porasla je u odnosu na 2007. godinu za 2.150 kuna ili 15 posto. Najniža isplaćena neto plaća iznosila je 3.306 kuna, što predstavlja rast od 8 posto ili 236 kune.

6.8. Ocjena poslovanja

Tablica 10: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,65	0,62
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,26	1,30
3.	Stupanj samofinanciranja	0,58	0,56
4.	Stupanj zaduženosti	0,28	0,30
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,35	0,37
6.	Profitabilnost	0,00	0,00
7.	Ekonomičnost	1,01	1,00
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Vlada RH je odobrila povećanje prodajne cijene električne energije od 01. srpnja 2008. za 20 posto, dok su nove cijene toplinske energije i plina odobrene u prosincu 2008. godine s primjenom od 01.01.2009. godine. Poboljšanjem naponske okolnosti i smanjenjem gubitaka u mreži postignuto je povećanje efikasnosti prijenosne i distribucijske mreže. U 2008. godini završeno je restrukturiranje poslovnog sustava i uspostave korporativnog odnosa u Grupi.

Brži rast ukupnih rashoda od ukupnih prihoda i smanjenje iznosa ostvarene dobiti u odnosu na 2007. godinu utjecalo je i na finansijske pokazatelje poslovanja. Koeficijent tekuće likvidnosti i koeficijent finansijske stabilnosti upućuju na otežano upravljanje s likvidnošću u oba promatrana razdoblja.

Pogoršani uvjeti i smanjene mogućnosti za financiranje na tržištu u drugom polugodištu uslijed manjka kapitala negativno su utjecali na likvidnost HEP Grupe jer nije u potpunosti ostvaren plan novog zaduženja od 300 mln kuna eura. Zbog nepovoljnih uvjeta poslovanja i problema s likvidnošću tijekom 2008. godine HEP Grupa je usvojila više programa i mjera ušteda i racionalizacije poslovanja. Poboljšana je naplata potraživanja, dani vezivanja smanjeni su s 45 na 42 dana.

Stupanj zaduženosti društva u 2008. godini je neznatno povećan i iznosi 0,30 što znači da se ukupna imovina Hrvatske elektroprivrede s 30 posto financirala iz vanjskih izvora. Ukupne obveze HEP Grupe prema kreditnim institucijama povećane su u 2008. godini za 750,5 mln kuna ili 17 posto u odnosu na prethodnu godinu, od čega kratkoročne obveze prema kreditnim institucijama bilježe brži rast.

Koeficijent aktivnosti je u 2008. godini neznatno je povećan i iznosi 0,37 iz čega se može zaključiti da društvo uspješno koristi poslovna sredstava. Ekonomičnost društva u 2008. godini iznosi 1,00 što znači da je Društvo na 100 kuna rashoda ostvarilo 100 kuna prihoda. Smanjenje ekonomičnosti posljedica je smanjenja dobiti.

6.9. Politika dividendi

HEP Grupa ima 14 ovisnih Društava, te Skupština Društva donosi Odluke o upotrebi ostvarene dobiti za svako ovisno Društvo, a za HEP Grupu rade se konsolidirani finansijski izvještaji.

Temeljem Odluke o upotrebi ostvarene dobiti za 2008. godinu Društva Hrvatska elektroprivreda d.d. u iznosu od 3,5 mln kuna raspodijeliti će se na sljedeći način: 0,2 mln kuna u zakonske rezerve i 3,3 mln kuna u zadržanu dobit.

7. HRVATSKA LUTRIJA d.o.o.

Hrvatska Lutrija je Društvo s ograničenom odgovornošću za organiziranje i priređivanje igara na sreću i zabavnih igara. Jedini osnivač i vlasnik Hrvatske Lutrije je Republika Hrvatska.

Na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o priređivanju igara na sreću i nagradnih igara (Narodne novine broj: 83/02), Vlada Republike Hrvatske donijela je Zaključak (klasa:460-01/07-02/01, ur.broj:5030120-08-2) kojim donosi Godišnji plan poslovanja Hrvatske Lutrije d.o.o. za 2008. godinu.

Hrvatska Lutrija u 2008. godini nastavlja uspješno pozitivno poslovanje. Ostvarena dobit u 2008. godini iznosila je 23 mln kuna, te je u odnosu na prethodnu godinu smanjena za 50 posto, što je direktna posljedica manjih prihoda od lutrijskih igara za 8 posto ili 25,8 mln kuna. Na visinu prihoda od lutrijskih igara značajno utječe atraktivni jack pot (kumuliran kroz duži period), a koji nije ostvaren u 2008. godini zbog učestalih isplata (9 puta). Ukupno ostvareni prometi i prihodi od igara na sreću, te prodaje roba iznosili su 1.222,3 mln kuna i bilježe rast od 7 posto u odnosu na prethodnu godinu.

7.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi Hrvatske Lutrije u 2008. godini zabilježili su neznatan rast od 1 posto, te su iznosili 476,6 mln kuna,. Prihodi od igara sudjeluju u poslovnim prihodima sa 96% i iznose 454,4 mln kuna, te su u odnosu na prethodnu godinu ostvarili rast od 2 posto uslijed rasta prihoda od klađenja za 18,5 mln kuna (83%), prihoda od igara u casinima za 12,2 mln kuna (31%) i prihoda od manipulativnih troškova za 5,6 mln kuna (45%). Najveći pad prihoda od igara u odnosu na prethodnu godinu ostvarili su prihodi od ulaznica za casina, (85 posto) ili 1,3 mln kuna. Prihodi od lutrijskih igara na sreću koji imaju najveći udio (59%) u prihodima od igara, smanjeni su za 9 posto kao rezultat pada prometa i prihoda igara na sreću. Najveći pad prometa i prihoda u nominalnom iznosu od 21,4 mln kuna (14%) bilježi igra Loto7/39. Slijede prihodi od srećki Expres i Instant lutrije u ukupnom iznosu od 3,9 mln

kuna (16%), prihodi od igre TV Bingo u iznosu od 2,8 mln kuna (5%) i prihodi od igre Keno u iznosu od 2 mln kuna (15%). Istovremeno su neke igare ostvarile značajan rast prihoda: Bingo plus za 28 posto, Loto 6/45 za 6 posto, prigodne lutrije za 4 posto i igra Joker za 2 posto.

Tablica 11: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

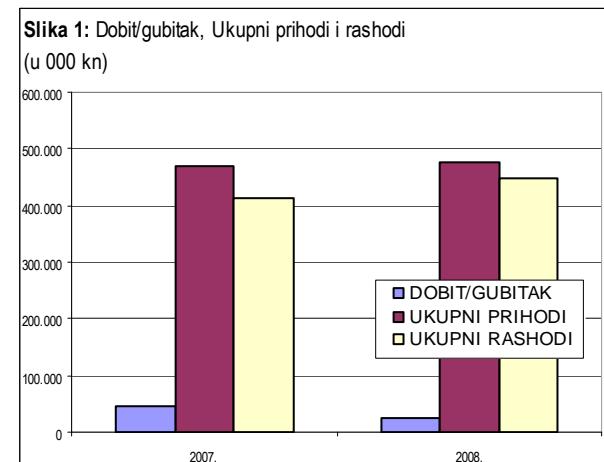
RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	46.169	469.904	411.473	0	0	148.886	36
2008.	22.964	476.602	446.976	0	0	161.280	36

Smanjenje ostalih poslovnih prihoda za 6 posto rezultat je prije svega smanjenja prihoda od promidžbenih žetona u casinima (86%), prihoda od sponzorstva za TV BINGO (55%) i ostalih prihoda iz redovitog poslovanja (22%).

Financijski prihodi na kraju 2008. godine su iznosili 5,1 mln kuna i u odnosu na prethodnu godinu bilježe smanjenje od 11 posto uslijed smanjenja prihoda od kamata i pozitivnih tečajnih razlika zabilježenih u prethodnoj godini.

7.2. Ukupni rashodi

U 2008. godini ukupni rashodi Hrvatske Lutrije povećani su za 9 posto u odnosu na prethodnu godinu i iznose 447 mln kuna.

U strukturi poslovnih rashoda (koji čine 99,9% ukupnih rashoda), rashodi nastali poslovanjem porasli su 8 posto i na kraju 2008. godine iznose 392,9 mln kuna. Rashodi po osnovi zakonskih obveza kod igara na sreću u casinima i automat klubovima, te naknade za klađenje iznosili su 53,9 mln kuna, što je za 14 posto više u odnosu na prethodnu godinu.

Materijalni troškovi su zabilježili umjeren rast od 9 posto, te su iznosili 190,4 mln kuna. U strukturi materijalnih troškova najveći rast ostvarili su troškovi usluga održavanja (21%), troškovi energije (18%) i troškovi zakupnine (16%). Trošak amortizacije je značajno povećan (45%) i iznosi 33,3 mln kuna.

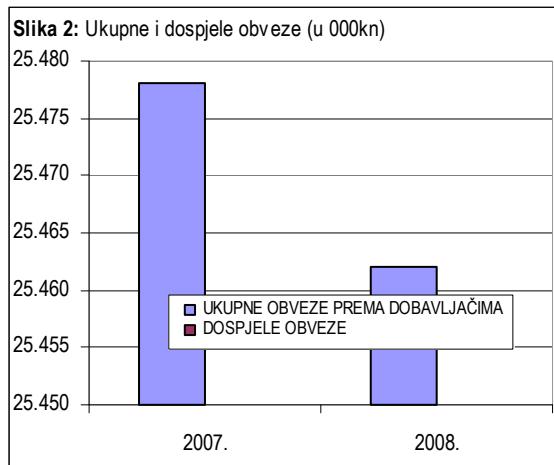
Istovremeno, primjetan je rast od 12 posto nematerijalnih troškova koji su iznosili 91,6 mln kuna, pri čemu je rast troškova primjetan u svim kategorijama. Pritom, najveći rast zabilježen je u troškovima reprezentacije (38%), trošku doprinosa koji ne ovise o poslovnom rezultatu (24%), te ostalim troškovima (14%).

Financijski rashodi u 2008. godini zabilježili su blagi rast od 2 posto u odnosu na prethodnu godinu, te su iznosili svega 0,2 mln kuna.

7.3. Ukupne obveze

Ukupne (dugoročne i kratkoročne) obveze društva na dan 31.12.2008. godine smanjene su za 16 posto i iznose 84,6 mln kuna. Posljedica je to pada kratkoročnih obveza za 17 posto uz neznatno smanjenje dugoročnih obveza za 1 posto. Na smanjenje kratkoročnih obveza utjecao je pad ostalih kratkoročnih obveza (39%) i obveza za poreze, doprinose i slična davanja (11%). U strukturi ukupnih obveza

kratkoročne obveze čine 90% i iznose 75,9 mln kuna, a dugoročne obveze preostalih 10% ili 8,7 mln kuna, što ne predstavlja povoljnu strukturu obveza za Društvo.

Prethodnu godinu značajno su porasla (55%) kao posljedica iznimnog povećanja potraživanja od države i drugih institucija (8 puta). Potraživanja od države i drugih institucija na kraju 2008. godine iznosila su 6,5 mln kuna i većim dijelom se odnose na preplaćeni porez na dobit u iznosu od 5,4 mln kuna. Ostala potraživanja porasla su za 10 posto i iznose 2,1 mln kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 6,7 mln kuna i u odnosu na isti dan 2007. godine neznatno su porasla za 1 posto. Potraživanja od kupaca u zemlji čine 99,9% ukupnog iznosa potraživanja od kupaca.

U obje promatrane godine društvo nije imalo iskazana ukupno dospjela potraživanja od kupaca.

7.5. Neto radni kapital

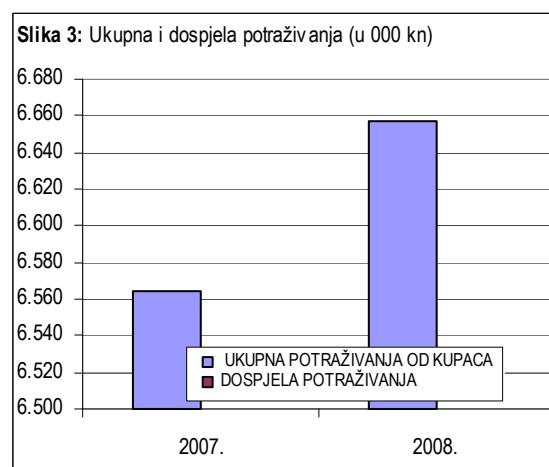
Na dan 31.12.2008. godine neto radni kapital kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza iznosio je 24,3 mln kuna, što predstavlja znatno smanjenje (39%) u odnosu na 2007. godinu.

Rezultat je to bržeg smanjenja ukupnih tekućih sredstava od smanjenja tekućih obveza. Ukupna tekuća sredstva iznosila su 100,3 mln kuna što u odnosu na isti dan prethodne godine predstavlja smanjenje od 24 posto, kao rezultat smanjenja novca u banci i blagajni za 44 posto. Ukupne tekuće obveze iznosile su 76 mln kuna i smanjene su za 17 posto uslijed pada ostalih kratkoročnih obveza za 61 posto i obveza za poreze, doprinose i slična davanja za 11 posto.

7.6. Investicije

Hrvatska Lutrija tijekom 2008. godini realizirala je ukupno 17,6 mln kuna investicijskih ulaganja u nabavku dugotrajne imovine, što predstavlja svega 27% planiranih investicija. U odnosu na prethodnu godinu investicije su povećane za 9 posto.

Najznačajnija ulaganja usmjereni su u nabavku opreme za obradu podataka (5,3 mln kuna), nematerijalnu imovinu (4,9 mln kuna) za uređenje automat klubova i casina, te lokale lutrijskih igara na sreću i ostalu opremu (4,2 mln kuna).

Ukupno ostvarene investicije financirane su vlastitim sredstvima bez kreditnog zaduženja što ukazuje na dobro upravljanje poslovnim procesima i efikasnu provedbu poslovnih politika.

7.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja koji čini 36% ukupnih rashoda povećan je za 8 posto u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 161,3 mln kuna.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika iznosio je 1.336, što je u odnosu na prethodnu godinu 47 radnika više ili 4 posto.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini porasla je za 2 posto i iznosi 22.478 kuna. Najniža isplaćena neto plaća iznosila je 2.742 kuna, što predstavlja porast od 5 posto u odnosu na prethodnu godinu.

7.8. Ocjena poslovanja

Tablica 12: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,38	0,48
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,01	1,01
3.	Stupanj samofinanciranja	0,96	0,93
4.	Stupanj zaduženosti	0,04	0,07
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,00	0,00
6.	Profitabilnost	0,00	0,00
7.	Ekonomičnost	1,00	1,00
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Lošiji rezultati poslovanja Hrvatske Lutrije u 2008. godini u odnosu na prethodnu godinu negativno su se odrazili i na većinu financijskih pokazatelja poslovanja.

Smanjenje koeficijenta tekuće likvidnosti sa 1,35 na 1,20 i smanjenje iznosa neto radnog kapitala ukazuju na blago smanjenje likvidnosti. To potvrđuje i porast koeficijenta financijske stabilnosti sa 0,74 na 0,80. Stupanj zaduženosti je neznatno povećan i u 2008. godini iznosi 0,43, što pokazuje da se ukupna imovina društva financirala sa 43 posto tuđih izvora. Hrvatska Lutrija financira investicije iz vlastitih sredstava. Pokazatelj aktivnosti odnosno uspješnosti korištenja poslovnih sredstava u smislu njihovog obrtaja je znatno povećan sa 1,90 u 2007. godini na 2,40 u 2008. godini.

Ekonomičnost je smanjena i iznosi 1,07, što znači da Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje 107 kuna prihoda, pa se može zaključiti da je poslovanje još uvijek stabilno. Brži rast ukupnih rashoda od ukupnih prihoda, te ostvarena manja dobit rezultirali su smanjenjem profitabilnost i rentabilnost u odnosu na 2007. godinu.

7.9. Politika dividendi

Odlukom o uporabi ostvarene dobiti, dobit Hrvatske Lutrije u iznosu od 23 mln kuna u 2008. godini raspoređuje se kako slijedi: 15 mln kuna u Državni proračun, 5 mln kuna u zadržanu dobit za razvoj novih proizvoda te sredstva za donacije i sponzorstva i to za sport, kulturu i projekte od posebnog državnog i lokalnog značaja, 3 mln kuna u rezerve Društva za pokriće troškova po izgubljenom sudskim sporovima.

8. HRVATSKA POŠTA d.d.

Osnovna djelatnost Hrvatske pošte d.d. je pružanje poštanskih usluga, poslovi platnog prometa, usluge novčanog posredovanja, mjenjački poslovi, izdavanje i prodaja poštanskih vrijednosnica, obrazaca i sl. Društvo je u 100%-tnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Tijekom 2008. godine Hrvatska pošta d.d. je ostvarila gubitak u iznosu od 253,9 mln kuna, što predstavlja iznimno povećanje gubitka (8 puta) u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni gubitak je posljedica je iznimnog povećanja (14 puta) financijskih rashoda u 2008. godini.

8.1. Ukupni prihodi

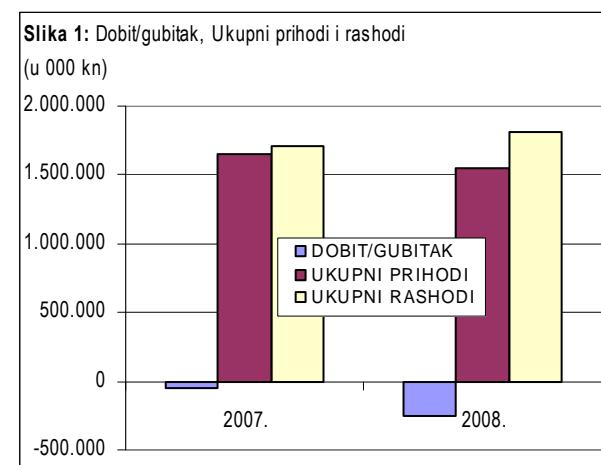
Tablica 13: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	-31.807	1.654.388	1.707.961	0	0	1.183.085	69
2008.	-253.881	1.552.198	1.808.142	0	0	1.311.722	73

Ukupni prihodi Društva u 2008. godini su smanjeni za 6 posto u odnosu na kraj 2007. godine, te su iznosili 1.552,2 mln kuna. Pad ukupnih prihoda u odnosu na 2007. godinu posljedica je značajnog smanjenja (89%) financijskih prihoda koji su na kraju godine iznosili 15,7 mln kuna. Hrvatska pošta je prodala krajem 2007. godine dionica Tiska d.d., te su time smanjeni prihodi od udjela dobiti pridruženih društava (smanjena dobit HPB-a u 2008. godini).

Poslovni prihodi su blago povećani za 2 posto u odnosu na kraj 2007. godine, te iznose 1.536,5 mln kuna, a prvenstveno kao rezultat povećanja ostvarenih prihoda od prodaje za 1 posto i prihoda od ostalih poslovnih prihoda za 15 posto. Poštanski prihodi iznose 1.021,5 mln kuna, čine 68% prihoda iz poslovnih aktivnosti, a porasli su za 3 posto u odnosu na 2007. godinu. Najveći utjecaj na rast kategorije poštanskih prihoda imali su prihodi od poštarine za pisma koji su rasli za 5 posto i prihodi od usluga po međunarodnom obračunu za 9 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od ostalih usluga bilježe pad od neznatnih 1 posto u odnosu na 2007. godinu. Najveći utjecaj na navedeni pad imao je pad prihoda od posredovanja telefonskih razgovora (22%), pad ostalih prihoda od izvršenih usluga (12%) i pad prihoda od usluge trgovine (6%), dok su prihodi od platnog prometa i novčanog poslovanja rasli za 2 posto u odnosu na 2007. godinu.

Tijekom 2008. godine Hrvatska pošta d.d. je dobila 3,7 mln kuna iz Državnog proračuna za pokriće gubitka poštanskih uprava na graničnim prijelazima iz sredstava za troškove održavanja graničnih prijelaza.

8.2. Ukupni rashodi

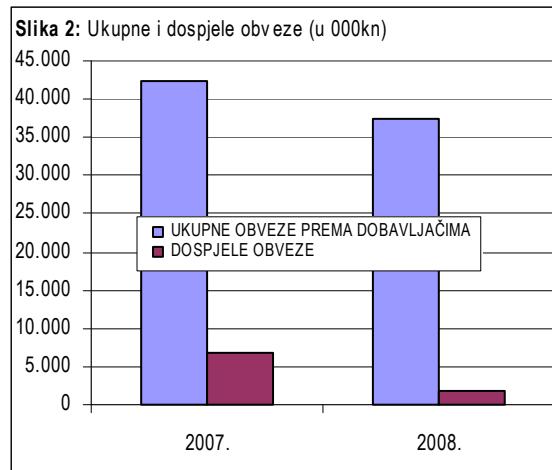
Ukupni rashodi Društva u 2008. godini su porasli za 6 posto u odnosu na kraj 2007. godine i iznosili su 1.808,1 mln kuna. Posljedica je to rasta pojedinih kategorija poslovnih rashoda koji je posebice izražen kod financijskih rashoda. Kod poslovnih rashoda najveći porast ostvarile su

kategorije troškovi sirovine i materijala, te troškovi osoblja (obje kategorije su rasle za 10%). Rast troškova osoblja rezultat je povećanja izdataka za neto plaće i nadnice za 17 posto, te su iznosili 889 mln kuna u 2008. godini. Troškovi prodane robe smanjeni su za 6 posto, dok su istovremeno ostali vanjski troškovi povećani za 7 posto.

Financijski rashodi na kraju 2008. godine iznosili su 67,9 mln kuna, te su u odnosu na kraj 2007. godinu iznimno porasli (14 puta). Posljedica je to porasta rashoda od realiziranih gubitaka-ulaganja u investicijske fondove (54,4 mln kuna), a što je rezultat prodaje udjela u HPB Global fondu u prosincu 2008. godine. Sredstva dobivena prodajom iskorištena su isplatu stimulativnih otpremnina u Programu zbrinjavanja viška radnika.

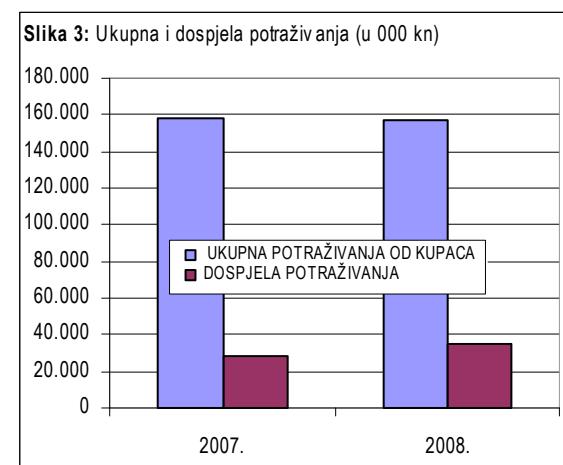
8.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze društva Hrvatska pošta na dan 31.12.2008. godine iznosile su 294 mln kuna, te su u odnosu na isti dan 2007. godine iznimno porasle za 40 posto. Povećanje ukupnih obveza posljedica je povećanja kratkoročnih obveza za 46 posto u odnosu na kraj 2007. godine i iznosile su 274,1 mln kuna. Na značajan porast kratkoročnih obveza utjecale su obveze po izdanjima vrijednosnih papira u iznosu 100,9 mln kuna. Istovremeno, dugoročne obveze su iznosile 20,2 mln kuna i time zabilježile smanjenje od 8 posto u odnosu na kraj prethodne godine.

Dugoročne obveze Društva smanjene su za 1,8 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 38 mln kuna i smanjene su za 12 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Ukupne obveze prema dobavljačima u zemlji iznosile su 36,3 mln kuna i smanjene su za 5 posto, dok su istovremeno ukupne obveze prema dobavljačima u inozemstvu iznosile 1,7 mln kuna, te su zabilježile rast od 17 posto.

Ukupno dospjele obveze na dan 31.12.2008. godine iznosile su 1,8 mln kuna i bilježe značajno smanjenje od 74 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Ukupno dospjele obveze u zemlji iznosile su 1,4 mln kuna i smanjene su za 78 posto, uz istovremeno smanjenje za 22 posto dospjelih obveza u inozemstvu koje su na kraju 2008. godine iznosile 0,4 mln kuna.

8.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja društva na dan 31.12.2008. godine iznosila su 333,7 mln kuna, te su u odnosu na isti dan prethodne godine porasla za značajnih 57 posto. Rezultat je to iznimnog povećanja dugotrajnih potraživanja od povezanih poduzetnika na kraju 2008. godine za 110 mln kuna i rasta kratkotrajnih potraživanja za 11 posto. U strukturi ukupnih kratkotrajnih potraživanja, potraživanja od kupaca iznosila su 141,8 mln kuna i imaju udjel od 71%. U strukturi dugotrajnih potraživanja, najveći udjel 81% imaju potraživanja od povezanih poduzetnika i iznose 110 mln kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 157,9 mln kuna i približno su na istoj razini u usporedbi s istim danom 2007. godine.

Dospjela potraživanja od kupaca iznosila su 34,5 mln kuna, što predstavlja rast od 20 posto u odnosu na kraj 2007. godine. Porast dospjelih potraživanja posljedica je povećanja dospjelih potraživanja od kupaca u zemlji (30,6 mln kuna) za 23 posto te povećanja potraživanja od kupaca u inozemstvu (3,8 mln kuna) za 4 posto.

8.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital kao razlika između tekućih sredstava i tekućih obveza na dan 31.12.2008. godine iznosio je negativnih 60,2 mln kuna i u odnosu na isti dan prethodne godine kada je bio pozitivan u iznosu od 250,1 mln kuna.

Rezultat je to smanjenja ukupnih tekućih sredstava za 47 posto uz istovremeno povećanje ukupnih tekućih obveza za 35 posto. Ukupna tekuća sredstva iznosila su 255,5 mln kuna, a smanjena su ponajprije zbog smanjenja novca u banci i blagajni (80%) i finansijske imovine za gotovo 100 posto. Ukupne tekuće obveze iznosile su 315,7 mln kuna i povećane su uslijed porasta obveza prema vrijednosnim papirima za 100 mln kuna.

8.6. Investicije

U 2008. godini Društvo je od planiranih investicijskih ulaganja u iznosu od 189,4 mln kuna ostvarilo svega 12,8 mln kuna (7% planiranog). Sredstava su utrošena za investicije u zgrade, opremu i uređaje za poštanski promet, sigurnost poštanskog sustava, informatičku opremu, transportna sredstva, opremu za proizvodnju i prijenos energije, uredsku opremu, uredski namještaj i inventar te ostalu dugotrajnu imovinu.

8.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosi 1.311,7 mln kuna, te u odnosu na kraj 2007. godine bilježi porast za 11 posto kao posljedica primjene novog Kolektivnog ugovora od 01.01.2007. godine. U ukupnim rashodima trošak osoblja sudjeluje sa visokih 73%.

Ukupan broj stalno zaposlenih na dan 31.12.2008. godine iznosio je 12.075 i smanjen je za 88 radnika (1%) u odnosu na isti dan 2007. godine.

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 21.326 kuna i povećana je za 9 posto u odnosu na kraj 2007. godine, a istovremeno je najniže isplaćena neto plaća iznosila 3.000 kuna i smanjena je za 3 posto u odnosu na kraj 2007. godine.

8.8. Ocjena poslovanja

Tablica 14: Finansijski pokazatelji

R. br.	Finansijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	2,40	0,93
2.	Koeficijent finansijske stabilnosti	0,94	1,36
3.	Stupanj samofinanciranja	0,68	0,57
4.	Stupanj zaduženosti	0,15	0,24
5.	Pokazatelj aktivnosti	1,18	1,25
6.	Profitabilnost	-0,02	-0,16
7.	Ekonomičnost	0,97	0,86
8.	Rentabilnost	-0,02	-0,21

Veći rast ukupnih rashoda nad ukupnim prihodima, te povećanje tekućih obveza uz istovremeno smanjenje tekućih sredstava negativno se odrazilo i na finansijske pokazatelje poslovanja.

Likvidnost društva je smanjena u odnosu na prethodnu godinu, a na čega ukazuje pad koeficijenta tekuće likvidnosti sa 2,40 na 0,93.

Stupanj zaduženosti se povećao s 0,15 na 0,24 što znači da se ukupna imovina financirala sa 24 posto tuđih izvora. Pokazatelj aktivnosti odnosno uspješnosti korištenja poslovnih sredstava u smislu njihovog obrtaja je povećan (sa 1,18 na 1,25) u odnosu na 2007. godinu.

Profitabilnosti i rentabilnost iskazane kao negativne veličine rezultat su povećanja gubitka društva u 2008. godini. Pokazatelj ekonomičnosti je dodatno pogoršan sa 0,97 na 0,86 te se nalazi ispod minimalnih 1,0.

8.9. Politika dividendi

Obzirom da je Društvo tijekom poslovanja 2008. godine ostvarilo gubitak, te slijedom toga nema raspodjele dividende.

9. HRVATSKA RADIOTELEVIZIJA

Hrvatska radiotelevizija je pravna osoba koja ima status javne ustanove i čiji je jedini osnivač Republika Hrvatska. Djelatnost Hrvatske radiotelevizije je proizvodnja i emitiranje radijskog i televizijskog programa, te glazbena proizvodnja.

Poslovanjem u 2008. godini Hrvatska radiotelevizija je ostvarila minimalan pozitivni rezultat i blago povećanje ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na 2007 godinu. Ostvarena dobit u iznosu od 0,1 mln kuna smanjena je za 89 posto u odnosu na 2007. godinu.

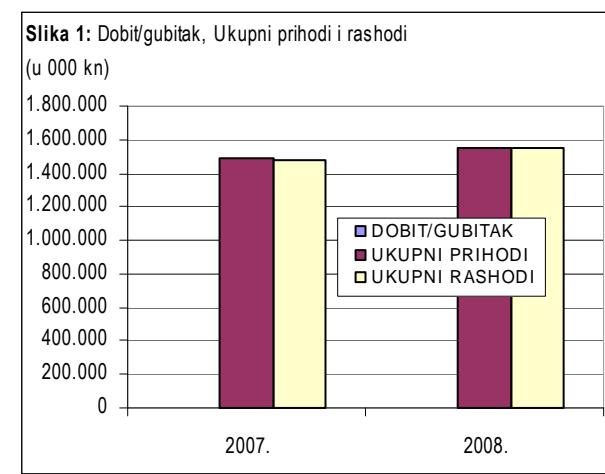
9.1. Ukupni prihodi

U 2008. godini ukupni prihodi su povećani 4 posto u odnosu na prethodnu godinu, te su iznosili 1.549,3 mln kuna.

Tablica 15. Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	1.267	1.489.664	1.483.989	37.179	2	466.042	31
2008.	134	1.549.313	1.545.184	12.804	1	508.779	33

Prihodi od pristojbe s udjelom od 68% u poslovnim prihodima iznosili su 1.066,4 mln kuna i bilježe rast od 6 posto u odnosu na prethodnu godinu, a koji se temelji na zakonskoj odredbi povezanosti visine pristojbe s rastom plaća. Prihodi od marketinga koji ostvaruju kontinuirano smanjenje u razdoblju 2005.-2008. zbog sve manjeg udjela u prodajnom promidžbenom potencijalu televizija s nacionalnom koncesijom na kraju 2008. iznose 345,7 mln kuna, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje od 22 posto.

Prihodi od subvencija iz Državnog proračuna iznosili su 12,8 kuna, što predstavlja smanjenje od 66 posto u odnosu na 2007. godinu, a odnose se na subvencije za «Glas Hrvatske».

Ostali poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 125,9 mln kuna, te su u odnosu na kraj prethodne godine zabilježili povećanje od 23 posto, a prije svega kao rezultat povećanja prihoda od prodanih kartica (69%) i prihodi od poslovnog najma nekretnine (76%).

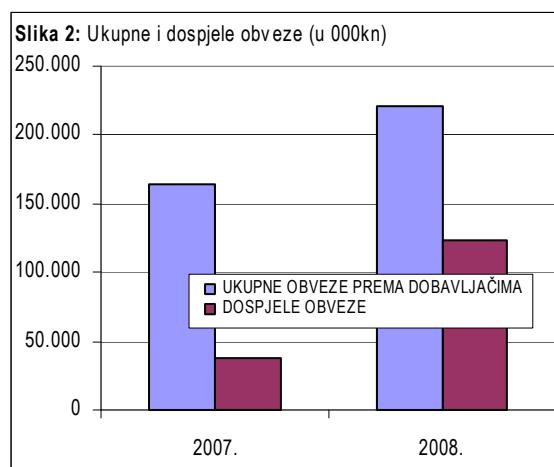
Financijski prihodi u odnosu na prethodnu godinu zabilježili su blago smanjenje od 4 posto, te su na kraju godine iznosili 11,3 mln.

9.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi tijekom 2008. godine rasli su istom dinamikom kao i ukupni prihodi, te su u odnosu na kraj prethodne godine zabilježili povećanje od 4 posto, a iznosili su 1.545,1 mln kuna.

U strukturi poslovnih rashoda najveći rast ostvarili su troškovi osoblja (9%) koji iznose 508,8 mln kuna i materijalni rashodi (8%) u iznosu od 672,3 mln kuna. Povećanje materijalnih troškova posljedica je rasta ostalih vanjskih troškova za 8 posto i troškova sirovina i materijala za 7 posto.

Amortizacija dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine neznatno je porasla (1%), te je iznosila ukupno 145,8 mln kuna.

Ostali troškovi poslovanja iznosili su 152,7 mln kuna, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja smanjenje od 11 posto. Ostali troškovi obuhvaćaju troškove materijalnih prava radnika, troškove putovanja, dotacije za Fond poticanja pluralizma (čl. 54 Zakona o HRT-u).

Financijski rashodi u iznosu od 14,3 mln kuna smanjeni su 29 posto u odnosu na 2007. godinu, a uglavnom uslijed smanjenja kamata, tečajnih razlika i drugih rashoda iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama.

9.3. Ukupne obveze

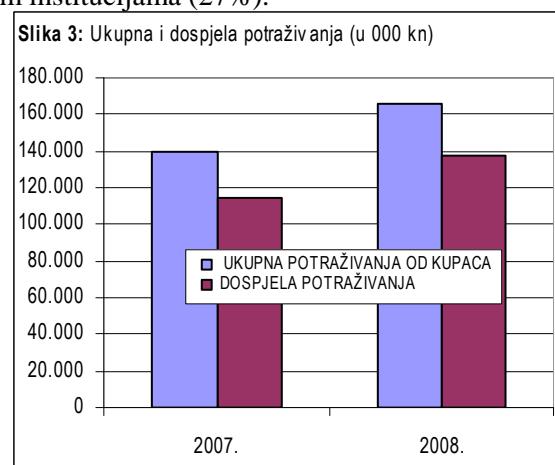
Na dan 31.12.2008. godine zabilježeno je blago smanjenje ukupnih obveza u odnosu na isti dan 2007. godine za 4 posto, te su iznosile 507,2 mln.

Pritom su kratkoročne obveze zabilježile rast od 19 posto da bi na kraju 2008. godine iznosile 387,3 mln kuna. Na rast kratkoročnih obveza najvećim dijelom utjecalo je povećanje obveza prema dobavljačima za 34 posto i obveze prema zaposlenicima za 20 posto.

Dugoročne obveze u iznosu od 119,8 mln kuna smanjene su za 26 posto, a uglavnom kao posljedica smanjenja obveza prema bankama i ostalim finansijskim institucijama (27%).

Ukupne obveze prema dobavljačima značajno su povećane za 34 posto u odnosu na kraj prethodne godine, te su na dan 31.12.2008. godine iznosile 220,2 mln kuna. U strukturi obveza prema dobavljačima, 80% čine obveze prema dobavljačima u zemlji i 20% obveze prema dobavljačima u inozemstvu.

Dospjele obveze prema dobavljačima iznose 123,4 mln kuna, što je za 226 posto više u odnosu na dospjele obveze prethodne godine, što ukazuje na probleme u upravljanju i politici likvidnosti ovog Društva.

9.4. Ukupna potraživanja

Istovremeno uz rast obveza primjetan je i značajan rast ukupnih potraživanja koja su u odnosu na kraj prethodne godine povećana za 28 posto, te su na kraju 2008. godine iznosila 242,4 mln kuna. Posljedica je to značajnog rasta kratkotrajnih potraživanja od 29 posto na godišnjoj razini. Pritom je povećano potraživanja od kupaca za 19 posto i ostalih potraživanja za 17 posto.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 166,1 mln kuna što je za 19 posto više u odnosu na isti dan prethodne godine. U strukturi ukupnih potraživanja od kupaca, potraživanja od kupaca u zemlji čine 95%, a potraživanja od kupaca u inozemstvu preostalih 5%.

Na kraju 2008. godine dospjela su ukupna potraživanja od kupaca u iznosu od 137,4 mln kuna. U odnosu na isti dan prethodne godine dospjela potraživanja od kupaca povećana su za 20 posto. Uz navedene pokazatelje, te podatke o ukupnim obvezama razvidno je kako postoje određeni problemi vezani uz efikasno upravljanje likvidnošću i ukupnoj politici likvidnosti ovog Društva.

9.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital (kao razlika između tekućih sredstava i tekućih obveza) na dan 31.12.2008. godine bio je negativan i iznosio je 74,6 mln kuna. Na isti dan 2007. godine neto radni kapital iznosio je -23 mln kuna.

Povećanje negativnog iznosa neto radnog kapitala u 2008. godini za 224 posto rezultat je većeg povećanja tekućih obveza za 9 posto (415,9 mln kuna) uz istovremeno smanjenje ukupnih tekućih sredstava za 5 posto (341,3 mln kuna).

9.6. Investicije

Investicijske aktivnosti Hrvatske radiotelevizije u 2008. godini iznosile su 29,9 mln kuna, što predstavlja rast od 11 posto u odnosu na kraj 2007. godine, kada su iste iznosile 26,7 mln kuna. Planom investicija za 2008. godinu predviđeno je ulaganje u iznosu od 69 mln kuna, tako da su investicijska ulaganja u 2008. godini realizirana s udjelom od 43% planiranih.

9.7. Plaće i broj zaposlenih

Tijekom 2008. godine povećan je trošak osoblja koji je u odnosu na 2007. godinu povećan za 9 posto i iznosi 508,8 mln kuna.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika u 2008. godini povećan je za 18 radnika u odnosu na kraj prethodne godine tako da je na kraju 2008. godine ukupno zaposlenih bilo 3.650.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini smanjena je za 10 posto u odnosu na 2007. godinu, te je prema podacima HRT-a iznosila je 19.090 kuna. Pritom je zabilježeno povećanje najniže isplaćene plaće od 4 posto, tako da je ista iznosila 2.658 kuna.

9.8. Ocjena poslovanja

Brži rast rashoda u odnosu na prihode u 2008., te ostvarena minimalna dobit negativno se odrazila i na finansijske pokazatelje društva koji su pogoršani u odnosu na prethodnu godinu.

Trošak osoblja s udjelom od 33% u ukupnim rashodima bilježi najveći rast. Istovremeno je rast ukupnih prihoda rezultat povećanja mjesečnog iznosa pristojbe, a prihod od promidžbenih poruka iz godine u godinu je sve manji i u podbačaju u odnosu na Plan.

Tablica 16: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,94	0,77
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,17	1,21
3.	Stupanj samofinanciranja	0,41	0,44
4.	Stupanj zaduženosti	0,45	0,50
5.	Pokazatelj aktivnosti	1,38	1,54
6.	Profitabilnost	0,00	0,00
7.	Ekonomičnost	1,00	1,00
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Smanjenje koeficijenta tekuće likvidnost sa 0,94 na 0,77 (poželjna vrijednost smatra se ona od 2 ili više od 2), povećanje koeficijenta financijske stabilnosti sa 1,17 na 1,21 (trebao bi biti ispod optimalnih 1), te porast negativnog iznosa neto radnog kapitala pokazuju da su u 2008. godini likvidnost i financijska stabilnost Hrvatske radiotelevizije smanjena, a na čega ukazuju i prikazani podaci o dinamici plaćanja, odnosno urednom servisiranju obveza prema dobavljačima, odnosno ukupnoj politici likvidnosti.

Zaduženost društva u 2008.godini iznosila je 0,50 i povećana je u odnosu na 2007. godinu, što znači da se ukupna imovina financirala sa 50 posto tudeg kapitala. Pokazatelji aktivnosti odnosno uspješnost

korištenja poslovnih sredstava u smislu njihovog obrtaja u godini ili poslovnom ciklusu je povećan sa koeficijenta 1,38 ostvaren u 2007. godini na koeficijent 1,55 tijekom 2008. godine.

Ekonomičnost je na razini 1 obzirom da su ostvarene približno iste veličine ukupnog prihoda i troškova poslovanja. Hrvatska radiotelevizija je na 100 kuna rashoda ostvarila 100 kuna prihoda.

Nepovoljna struktura ukupnih obveza, niska sposobnost podmirenja dospjelih kratkoročnih obveza (dodatno pogoršana rastom negativnog neto radnog kapitala), visoki stupanj zaduženosti društva, pokazatelji su koji ukazuju na nužnost za poduzimanje mjera kojima je potrebno poboljšati poslovanje društva, posebno na području racionalizacije troškova poslovanja, te unapređenju poslovnih politika u smislu boljeg upravljanja i alokacijom sredstava u poslovnim procesima.

9.9. Politika dividendi

Hrvatska radiotelevizija je pravna osoba sa statusom javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska (Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji, Narodne novine broj: 63/2003), te nema politiku isplate dividendi temeljem ostvarene dobiti. Predmetnim Zakonom utvrđeno je da se ostvarena dobit u obavljanju djelatnosti može koristiti isključivo za obavljanje i razvoj djelatnosti.

10. HRVATSKE AUTOCESTE d.o.o.

Hrvatske autoceste d.o.o. su osnovane prvenstveno sa svrhom izgradnje, održavanja i upravljanja autocestama, a sukladno članku 57. Zakona o javnim cestama višak prihoda nad rashodima usmjerava za građenje i održavanje autocesta. Društvo je u 100%tnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Društvo je registrirano i posluje po Zakonu o trgovackim društvima, a do srpnja 2008. Društvo je bilo razvrstano i u kategoriju izvanproračunskih korisnika, te se konsolidiralo u proračun Države, sukladno Zakonu o proračunu. Društvo prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, u skladu sa Zakonu o javnim cestama primjenjuje kapitalni pristup pri iskazivanju pozicija finansijskog izvještaja. Primjena kapitalnog pristupa određuje način evidentiranja, povećanja i smanjenja vrijednosti javnih cesta.

Sukladno članku 67. Zakona o javnim cestama, društvo prihodima od naknade iz goriva povećava vrijednost javnog kapitala kao izvora financiranja izgradnje javnih cesta, dok se za iznos amortizacije javnih cesta, u dijelu koji se može pokriti vlastitim prihodima (prihodima od cestarina i ostalim prihodima), tereti troškove poslovanja društva. Nepokriveni dio amortizacije tereti troškove javnog kapitala.

Hrvatski sabor je u ožujku 2008. godine dao suglasnost Hrvatskim autocestama na Financijski plan za 2008. godinu. Usvajanjem izmjena i dopuna državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu, od srpnja 2008. Hrvatske autoceste d.o.o. ne ulaze u konsolidirani proračun države i nema ograničenja za deficit, ali ima obvezu pokrivanja vlastitim prihodima najmanje 50% troškova poslovanja Društva, uključivo amortizaciju javnog dobra.

Promijenjeni uvjeti poslovanja izlaskom iz proračuna i visoki prebačaj investicijskih ulaganja u razdoblju I-VI 2008. godine zahtijevali su izmjene Financijskog plana Hrvatskih autocesta za 2008. godinu.

Poslovanjem u 2008. godini Društvo je ostvarilo rast ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u odnosu na prethodnu godinu.

10.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi Društva u 2008. godine iznosili su 1.355,3 mln kuna, što predstavlja povećanje od 6 posto u odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat porasta prihoda od naplate cestarine i ostalih vlastitih prihoda.

Tablica 17: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	0	1.278.263	1.278.263	0	0	331.783	26
2008.	0	1.355.298	1.355.298	0	0	369.039	27

* Podaci za Hrvatske autoceste Društvo (bez javnog kapitala)

Poslovni prihodi Društva s udjelom od 95% u ukupnim prihodima, iznosili su 1.281,6 mln kuna i u odnosu na 2007. godinu bilježe blagi porast (3%). Naplata cestarine predstavlja vlastiti prihod koji se naplaćuje od korisnika autocesta uvećano za porez na dodanu vrijednost. Prihodi od cestarine ostvareni su u iznosu od 1.234,9 mln kuna, što predstavlja rast od 2 posto u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na plan, ostvareni prihodi od cestarine manji su za 4 posto, što je rezultat smanjenog prometa teretnih vozila u drugoj polovici 2008. godinu (osobito na dugim dionicama autoceste Zagreb- Lipovac) zbog pada gospodarske aktivnosti u regiji uzrokovane svjetskom krizom. Osim toga, zbog uvođenja vinjeta u Sloveniji promet autocestama u Hrvatskoj tijekom ljetnih mjeseci nije se realizirao u planiranom obujmu. Podbačaj u odnosu na planirani prihod od cestarine ostvaren je na svim pravcima, osim na pravcu Bregana- Zagreb. Od ukupnog iznosa ostvarene cestarine, 49% je realizirano na pravcu Zagreb-Lipovac, 30% na pravcu Zagreb- Split, a 21% na ostalim pravcima. Prihodi od naknade za korištenje zemljišta u iznosu od 36 mln kuna povećani su za 11 posto, a prihodi od naplaćenih šteta s temelja osiguranja u iznosu od 11,6 mln kuna veći su za značajnih 67 posto. Ostali poslovni prihodi bilježe iznimski rast od 96 posto i iznose 22 mln kuna.

Financijski prihodi u iznosu od 51,3 mln kuna iznimno su porasli (3 puta) kao rezultat povećanja prihoda od kamata, tečajnih razlika i prihoda od dividendi i udjela.

Ostvarenim prihodom od cestarine i ostalim vlastitim prihodima Društva u cijelosti se pokrivaju troškovi poslovanja Društva (upravljanje i redovno održavanje), a preostali višak prihoda koristi se za pokriće dijela troškova amortizacije imovine javnog dobra.

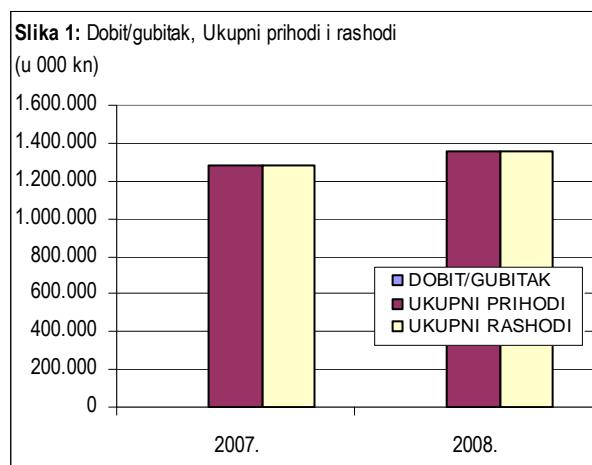
10.2. Ukupni rashodi

Ostvarenim prihodima Društva u 2008. godini pokriveni su ukupni rashodi u istom iznosu od 1.355,3 mln kuna. Od navedenog iznosa rashoda 714,4 mln kuna odnosi se na troškove poslovanja Društva, a 640,9 mln kuna na dio (44%) amortizacije javnog dobra.

Slijedom navedenog, prihodi su ujednačeni s rashodima, pa je iskazana dobit Društva za 2008. godinu nula.

Poslovni rashodi u iznosu od 1.346 mln kuna bilježe rast od 8 posto u odnosu na prethodnu godinu kao posljedica rasta materijalnih troškova za 8 posto, troškova osoblja za 11 posto, amortizacije za 5 posto i vrijednosnog usklađenja za 219 posto.

U strukturi materijalnih troškova koji iznose 227,4 mln kuna, troškovi sirovina i materijala veći su za 7 posto, a ostali vanjski troškovi za 8 posto u odnosu na 2007. godinu.

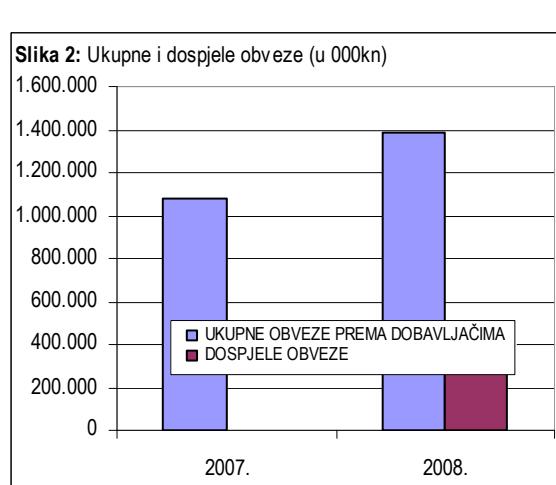
Trošak osoblja s udjelom od 27% u ukupnim rashodima iznosi je 369 mln kuna.

Amortizacija iskazana u računu dobiti Društva u ukupnom iznosu od 697,5 mln kuna sadrži dio amortizacije javnog dobra koji je moguće pokriti ukupnim prihodima Društva u iznosu od 640,9 mln kuna, dok je ostatak amortizacije javnog dobra u iznosu od 810,8 mln kuna izravno teretio javni kapital Društva.

Izniman rast rashoda vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine rezultat je knjigovodstvenog evidentiranja nenaplaćenih potraživanja za cestarinu na teret rashoda tekućeg razdoblja do naplate istih.

Finansijski rashodi Društva u 2008. godini iznosili su 9,3 mln kuna, što je za 47 posto manje u odnosu na godinu ranije, a posljedica je smanjenja zaduživanja Društva kratkoročnim kreditima.

10.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze Društva na dan 31.12.2008. godine iznosile su 18.761,7 mln kuna, što je 19 posto više u odnosu na isti dan 2007. godine, kao posljedica rasta dugoročnih obveza za 13 posto i kratkoročnih obveza za značajnih 68 posto.

Dugoročne obveze s udjelom od 84% u ukupnim obvezama iznosile su 15.780,3 mln kuna, a rasle su uslijed povećanja obveza prema bankama i ostalim finansijskim institucijama po kreditima za građenje autocesta (14%). Obveze prema bankama i finansijskim institucijama iznose 15.780 mln kuna što predstavlja visokih 92% ukupnih dugoročnih obveza.

Značajan rast kratkoročnih obveza, koje su na kraju 2008. godine iznosile 2.981,5 mln kuna, rezultat je iznimnog rasta obveza prema bankama i drugim finansijskim institucijama (142%) po osnovi kredita za investicije u autoceste, a koji na naplatu dospijevaju u 2009. godini. Na rast kratkoročnih obveza utječu i obveze prema dobavljačima za investicije u autoceste koje su povećane za 29 posto. Obveze prema bankama i ostalim finansijskim institucijama iznose su 1.485,5 mln kuna, a obveze prema dobavljačima 1.328,7 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 1.384,3 mln kuna i bilježe rast od 308,9 mln kuna ili 29 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Od ukupnih obveza prema dobavljačima 1.331,6 mln kuna ili 97% odnosi se na dobavljače za investicije u autopiste. Obveze prema dobavljačima u zemlji čine gotovo 100% iznosa ukupnih obveza prema dobavljačima.

Ukupno dospjele obveze Društva iznosile su 268,7 mln kuna, dok na isti dan prethodne godine Društvo nije imalo dospjelih nepodmirenih obveza.

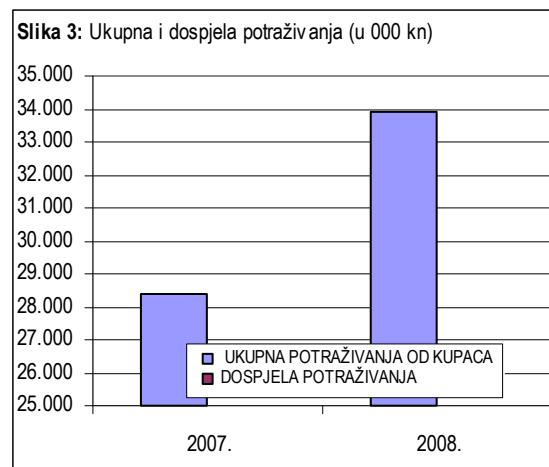
10.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Društva na dan 31.12.2008. godine iznosila su 532,9 mln kuna i u odnosu na isti dan 2007. godine smanjena su za 20 posto.

Kratkotrajna potraživanja koja su iznosila 532,7 mln kuna manja su za 19 posto kao rezultat smanjenja potraživanja od države i drugih institucija za 24 posto i ostalih potraživanja za 10 puta. Kratkotrajna potraživanja od države i drugih institucija iznosila su 469,8 mln kuna, a ostala potraživanja svega 0,5 mln kuna. Potraživanja od kupaca ostvarila su rast u odnosu na kraj 2007. godine.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 33,9 mln kuna i u odnosu na isti dan prethodne godine bilježe povećanje od 5,5 mln kuna ili 19 posto. Ukupna potraživanja od kupaca predstavljaju potraživanja od kupaca u zemlji u cijelokupnom iznosu.

Društvo nema dospjelih nenaplaćenih potraživanja.

10.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital (razlika između ukupnih sredstava i ukupnih obveza) na dan 31.12.2008. godine je negativan i iznosi 2.285,5 mln kuna, što predstavlja porast od 139 posto u odnosu na isti dan prethodne godine kao posljedica povećanja ukupnih tekućih obveza i smanjenja ukupnih tekućih sredstava.

Ukupne obveze Društva iznosile su 3.183,6 mln kuna, što je za 1.224,1 mln kuna ili 62 posto više u odnosu na kraj 2007. godine uslijed rasta svih kategorija. Najveće povećanje bilježe obveze prema bankama i ostalim finansijskim institucijama po kreditima za investicije (142%) i obveze prema dobavljačima za izgradnju autopiste (29%) kao što je već ranije u tekstu navedeno.

Istovremeno su ukupna tekuća sredstva smanjena za 105,6 mln kuna ili 11 posto i iznose svega 898,1 mln kuna. Smanjenje ukupnih tekućih sredstava rezultat je pada iznosa novca u banci i blagajni (52%) i potraživanja (19%) uz značajan rast zaliha (62%).

10.6. Investicije

Ukupna investicijska ulaganja u autopiste u 2008. godini realizirana su u iznosu od 4.200,6 mln kuna i to: 3.992,5 mln kuna za investicijska ulaganja u izgradnju autopiste i 208,1 mln kuna investicijskih ulaganja u održavanje autopiste.

U 2008. godini investicijska ulaganja u izgradnju autopiste veća su za 2 posto u odnosu na plan i 5 posto više u odnosu na 2007. godinu. Investicijska ulaganja u održavanje autopiste manja su od planiranog za 15 posto i 124 posto više os ostvarenog u prethodnoj godini.

Najveća ulaganja u izgradnju autocesta tijekom 2008. godine realizirana su na prvcima Beli Manastir-Osijek-granica Bosne i Hercegovine, Split – Ploče i Zagreb-Sisak na kojima je uloženo 69% od ukupno utrošenih sredstava. U 2008. godine dovršeno je i pušteno u promet 41,4 km autocesta i 7,5 km spojne ceste na autocestu A10 (Granica BiH –Luka Ploče).

Investicijska ulaganja u održavanje autocesta obuhvaćaju obnovu i rekonstrukciju kolničke konstrukcije, mostova, nadvožnjaka, prometne signalizacije i sl.

Pored ulaganja u javno dobro realizirane su i investicije u nabavu osnovnih sredstava za potrebe poslovanja Društva i održavanja autocesta u iznosu od 71,5 mln kuna.

10.7. Plaće i broj zaposlenih

U 2008. godini trošak osoblja je iznosio 369 mln kuna i bilježi povećanje od 11 posto, što je rezultat usklađivanja osnovice plaća s rastom potrošačkih cijena sukladno odredbama Kolektivnog ugovora te većeg broja zaposlenih u odnosu na 2007. godinu u skladu s puštanjem novih dionica u promet.

Na dan 31. prosinca 2008. godine Hrvatske autoceste su zapošljavale 2.762 radnika, što je u odnosu na isti dan 2007. godine 159 radnika više (porast od 6%).

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. god. u visini je 2007. godini, a iznosi 28.882 kuna, dok je najniža isplaćena neto plaća neznatno smanjena (1%) i iznosi 2.689 kuna.

10.8. Ocjena poslovanja

Tablica 18: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,56	0,30
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,02	1,06
3.	Stupanj samofinanciranja	0,61	0,56
4.	Stupanj zaduženosti	0,39	0,43
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,03	0,03
6.	Profitabilnost	0,00	0,00
7.	Ekonomičnost	1,00	1,00
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Financijski pokazatelji poslovanja Društva u 2008. godini lošiji su u odnosu na prethodnu godinu.

Koeficijent tekuće likvidnosti je u padu i iznosi 0,30. Koeficijent financijske stabilnosti iznosi je 1,06 i povećan je u odnosu na prethodnu godinu. Društvo ima problema s likvidnošću u oba promatrana razdoblja na što upućuje i iznimno visok negativan iznos neto radnog kapitala i dospjele nepodmirene obveze prema dobavljačima za investicije na dan 31.12.2008. godine. Ukupne obveze društva prema financijskim institucijama iznose 17.265 mln kuna, što upućuje na činjenicu visoke zaduženosti društva. Koeficijent zaduženosti je povećan u 2008. godini i iznosi 0,43 što pokazuje da se ukupna imovina (99% se odnosi na javno dobro), financira s 43 posto tuđeg kapitala. Pokazatelj aktivnosti zadržan je na istoj razini u odnosu na 2007. godinu. U obje promatrane godine ekonomičnost je na razini 1 obzirom da su ostvarene iste veličine ukupnog prihoda i troškova poslovanja. Profitabilnost i rentabilnost su iznose 0.

10.9. Politika dividendi

Društvo Hrvatske autoceste d.o.o. u poslovnoj godini 2008. poslovalo je bez iskazane dobiti odnosno bez iskaznog gubitka.

11. HRVATSKE CESTE d.o.o.

Osnovna djelatnost Društva je građenje, rekonstrukcija i održavanje državnih cesta. Društvo je u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske.

Zakonom o javnim cestama (NN 180/04) regulirano je financiranje javnih cesta, a izvori sredstava predstavljaju kapital kojim Republika Hrvatska financira građenje i održavanje javnih cesta i iz kojeg se nadoknađuje razlika prihoda i rashoda u poslovnoj godini. Zbog primjene kapitalnog pristupa, Društvo ne ostvaruje ni dobit niti gubitak, sve do trenutka dok vlastiti prihodi ne postanu dostatni za pokriće troškova poslovanja i amortizacije javnog dobra.

Sukladno odredbama članka 7. i 8. Zakona o porezu na dobit (Narodne novine 177/04, 90/05, 57/06, 146/08) Hrvatske ceste povećavaju ili smanjuju osnovicu poreza na dobit, što je u 2008. godini rezultiralo plaćanjem poreza na dobit u iznosu od 0,5 mln kuna i čini gubitak Društva.

Poslovanjem u 2008. godini Društvo je ostvarilo rast ukupnih prihoda i ukupnih rashoda u odnosu na prethodnu godinu.

11.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi Društva u 2008. godini ostvareni su u iznosu od 195,7 mln kuna, što predstavlja povećanje od 7 posto u odnosu na 2007. godinu, kao rezultat rasta poslovnih prihoda za 4 posto.

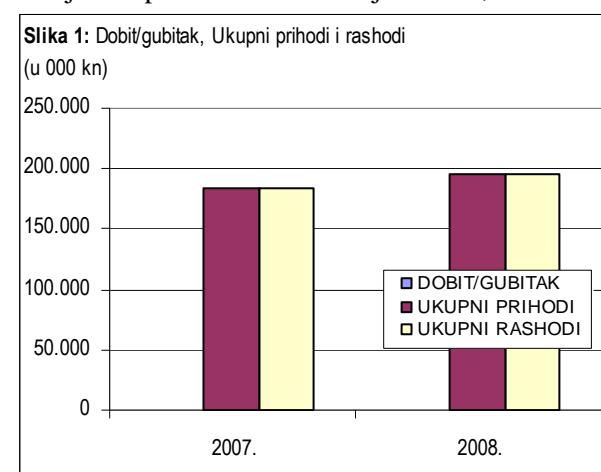
Tablica 19: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	0	183.642	183.642	0	0	75.953	41
2008.	-450	195.686	195.686	0	0	83.961	43

* Podaci za Hrvatske ceste društvo (bez javnog kapitala)

Poslovne prihode Društva čine prihodi od prodaje u zemlji (prihodi od izdanih dozvola i suglasnosti i prihodi od naknade za korištenje zemljišta i pratećih uslužnih djelatnosti, prihodi od vozila registriranih izvan RH) i prihode od prijenosa dijela javnog kapitala.

U strukturi vlastitih prihoda koji su iznosili 33,2 mln kuna, prihodi od izdanih dozvola i suglasnosti povećani su za 9 posto i iznose 19,5 mln kuna, a odnose se na prihode Društva nastale obračunom naknada za izvanredni prijevoz i prekomernu uporabu javnih cesta. Prihodi od naknada za korištenje zemljišta i pratećih uslužnih djelatnosti, nastali ustupanjem prava korištenja zemljišta uz javne ceste znatno smanjeni (55%) i iznose 11,4 mln kuna. Prihodi od vozila registriranih izvan Republike Hrvatske smanjeni su za 9 posto i iznose 1,2 mln kuna.

posto. U Financijskom planu Hrvatskih cesta evidentiraju se kao kapitalne pomoći iz Državnog proračuna.

Finansijski prihodi bilježe iznimno povećanje (9 puta) u odnosu na 2007. godinu kao posljedica rasta prihoda od kamata, prihoda od pozitivnih tečajnih razlika i prihoda od dividendi. Na kraju 2008. godine iznosili su 3,8 mln kuna.

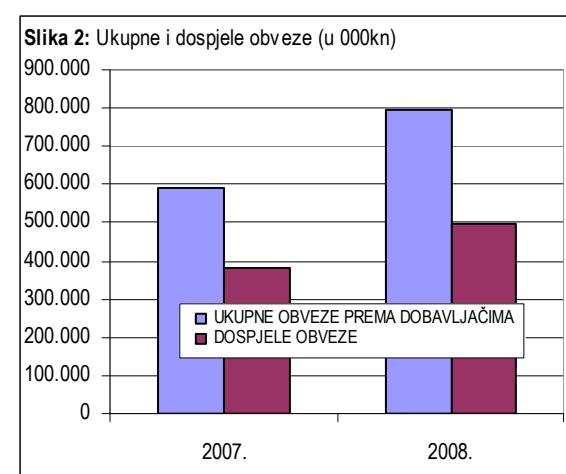
11.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi Društva u 2008. godini jednaki su ukupno ostvarenim prihodima Društva zbog primjene kapitalnog pristupa. Poslovni rashodi iznosili su 148 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 11 posto, kao posljedica značajnog pada materijalnih troškova (48%). Do smanjenja materijalnih troškova došlo je ponajprije zbog 100-tog smanjenja iznosa troškova prodane robe koji su u 2007. godini koji su iznosili 33,2 mln kuna. Istovremeno su troškovi sirovina i materijala povećani za 38 posto, a ostali vanjski troškovi za 9 posto. Amortizacija za 2008. godinu iskazana je u Računu dobiti i gubitka u iznosu 23,7 mln kuna i veća je za 9 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Finansijski rashodi bilježe rast od 24 posto kao rezultat negativnih tečajnih razlika, te u manjoj mjeri zbog promjena kamatnih stopa po ugovorenim kreditima, a na kraju 2008. godine iznose 6,4 mln kuna.

Izvanredni rashodi u iznosu od 41,6 mln kuna iznimno su povećani (3 puta) u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat porast troškova sudskih presuda o naplati šteta pravnim i fizičkim osobama koje su nastale na prometnicama.

11.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze Društva (dugoročne i kratkoročne) na dan 31.12.2008. godine iznosile su 4.670,3 mln kuna čime su ostvarile značajno povećanje od 53 posto u odnosu na isti dan 2007. godine kao rezultat rasta dugoročnih obveza za 58 posto i kratkoročnih obveza za 38 posto. Dugoročne obveze Društva iznosile su 3.656,6 mln kuna i predstavljaju u ukupnom iznosu obveze prema kreditnim institucijama. Kratkoročne obveze su iznosile 1.013,6 mln kuna, a ostvareno povećanje posljedica je povećanja iznosa obveze prema dobavljačima za 206,3 mln kuna ili 35 posto, obveza prema kreditnim institucijama za 53 mln kuna ili 59 posto i obveza prema povezanim poduzetnicima za 18,9 mln kuna ili 46 posto.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 797,7 mln kuna i povećane su (35%) u odnosu na isti dan prethodne godine. Obveze prema dobavljačima u ukupnom iznosu odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji.

Ukupno dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 498,7 mln kuna i bilježe rast od 31 posto u odnosu na kraj 2007. godine.

11.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Društva na dan 31.12.2008. iznosila su 318,1 mln kuna i u odnosu na isti dan prethodne godine značajno su povećana (48%) uslijed rasta kratkotrajnih potraživanja za 49 posto. Kratkotrajna potraživanja su iznosila 311,7 mln kuna. Najveći rast ostvarila su potraživanja od povezanih poduzeća (naknada iz goriva) za 74 mln kuna ili 65 posto, potraživanja od države i drugih institucija za 30,2 mln kuna ili 38 posto i potraživanja od kupaca za 1,9 mln kuna ili 39 posto.

Dugotrajna potraživanja bilježe smanjenje od 8 posto i predstavljaju u ukupnom iznosu potraživanja društva po osnovi prodaje na kredit (otkop društvenih stanova nad kojima postoji stanarsko pravo).

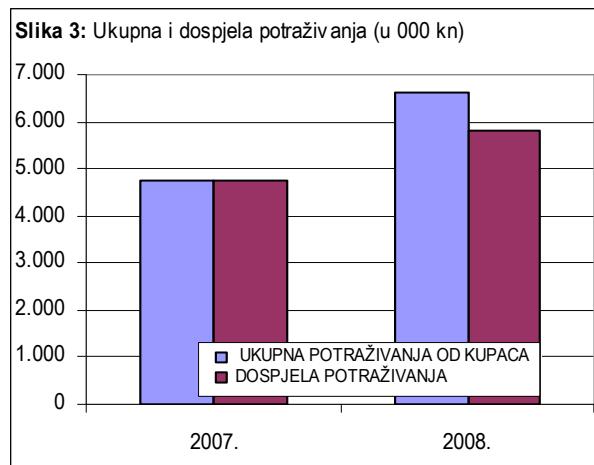
Kratkotrajna potraživanja su iznosila 311,7 mln kuna i odnose se na potraživanja od povezanih poduzeća u iznosu 188 mln kn, potraživanja od države u iznosu 110,8 mln kn, potraživanja od kupaca u iznosu 6,6 mln kn, te ostalih potraživanja u iznosu od 6,3 mln kn. U usporedbi s istim danom 2007. godine povećana su za 49 posto.

Na dan 31.12.2008. dospjelo je 110,6 mln kn potraživanja od državnog proračuna i 5,8 mln kuna potraživanja od kupaca, što ukupno iznosi 116,4 mln kn.

Ukupno dospjele obveze prema dobavljačima veće su za 382,28 mln kuna od dospjelih potraživanja od kupaca i države.

11.5. Neto radni kapital

Na dan 31. prosinca 2008. godine neto radni kapital, kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza je negativan i iznosi 542,5 mln kuna. U odnosu na isti dan prethodne godine neto radni kapital je povećan za 83,9 mln kuna (18%) kao rezultat rasta tekućih obveza za 289,9 mln kuna (39%) i rasta tekućih sredstava za 205,9 mln kuna (73%).

Ukupne tekuće obveze društva iznosile su 1.031,1 mln kuna, a navedeno povećanje rezultat je rasta obveza prema dobavljačima za 206,3 mln kuna ili 35 posto, obveza prema kreditnim institucijama za 53 mln kuna ili 59 posto i odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja za 18,1 mln kuna ili 135 posto. Ukupna tekuća sredstva Društva koja su iznosila 488,6 mln kuna rasla su uslijed povećanja potraživanja za 103 mln kuna ili 49 posto, novca u banci i blagajni za 62,5 mln kuna ili 97 posto, finansijske imovine za 29,3 mln kuna ili gotovo 6 puta, te zaliha društva za 11,3 mln kuna ili 4 puta.

11.6. Investicije

U 2008. godini Hrvatske ceste su ostvarile 1.151,9 mln kuna investicijskih ulaganja, što je za 31 posto manje u odnosu na 2007. godinu i 29 posto manje u odnosu na Plan. Investicijska sredstva uložena su u sljedeće projekte: Spojevi na autoceste (68,6 mln kuna), Program gradnje i rekonstrukcije brzih cesta (484,1 mln kuna), ostali programi zahvata na državnim cestama (367,5 mln kuna), rekonstrukcija i uređenje cesta na otocima (173,1 mln kuna), rekonstrukcija i uređenje cesta i mostova uz granicu (6,9 mln kuna), program denivelacije i osiguranje cestovno-željezničkih prijelaza (0,4 mln kuna), ostali interventni projekti (10,5 mln kuna). Kod projekata, ostali programi zahvata na državnim cestama, ostali interventni projekti, te ostali programi zahvata na državnim cestama ostvarene investicije veće su od planiranih, dok je kod ostalih projekata ostvareno manje od planiranog iznosa.

Investicijska ulaganja u ceste iznosila su 1.111,1 mln kuna, a utrošena sredstva u nabavu ostale dugotrajne imovine 40,8 mln kuna.

11.7. Plaći i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosio je 84 mln kuna i bilježi povećanje od 11 posto u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan broj stalno zaposlenih radnika iznosio je 441, što predstavlja povećanje od 6 posto u odnosu na 2007. godinu kada su Hrvatske ceste zapošljavale 416 zaposlenika.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 23.644 kuna i bilježi povećanje od 5.437 kuna (30%), dok je najniža pojedinačno isplaćena neto plaća iznosila 3.692 kuna, što je za 224 kuna (6%) više u odnosu na 2007. godinu.

11.8. Ocjena poslovanja

Tablica 20: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,38	0,48
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,01	1,01
3.	Stupanj samofinanciranja	0,96	0,93
4.	Stupanj zaduženosti	0,04	0,07
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,00	0,00
6.	Profitabilnost	0,00	0,00
7.	Ekonomičnost	1,00	1,00
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Zbog primjene kapitalnog pristupa, Društvo ne ostvaruje ni dobit niti gubitak već se uspješnost poslovanja društva mjeri fizičkim izvršenjem programa, rokovima u kojima je program izvršen, kvalitetom radova i osiguranjem kontinuirane likvidnosti i solventnosti.

Pri ugovaranju dugoročnih zaduženja pozornost je usmjerena na ostvarivanje zacrtanih programa uz minimalno opterećenje kreditima, kako se otplatom istih ne bi ugrozila likvidnost Društva.

Poslovanjem u 2008. godini Hrvatske ceste su imale problem s tekućom likvidnošću koje su rješavali dodatnim zaduživanjem kod banaka.

Tijekom 2008. godine obveze prema bankama i ostalim financijskim institucijama značajno su povećane (58%) i iznose visokih 3.799 mln kuna. U strukturi obveza prema bankama i ostalim kreditnim institucijama, dugoročne obveze imaju udio od 96% što predstavlja povoljnu strukturu zaduženosti.

Realizacija godišnjeg programa provodila se u zadanim okvirima i nije se prekoračio odobreni deficit. Planirani programi realizirani su u visini od 2.938,36 mln kuna, odnosno 8 posto manje od plana za 2008. godinu.

Koeficijent financijske stabilnosti iznosi 1,01. Sva dugotrajna imovina financirala se iz vlastitog kapitala i dugoročnih obveza na što ukazuje i stupanj samofinanciranja od 0,93 (93%). Zaduženost je minimalna i u 2008. godini iznosi 0,07 (7%). Ekonomičnost je na razini koeficijenta 1 obzirom na ostvarene iste veličine ukupnih prohoda i ukupnih rashoda.

11.9. Politika dividendi

Zbog primjene kapitalnog pristupa, prema Zakonu o javnim cestama (Narodne novine broj: 180/04), Hrvatske ceste d.o.o. ne ostvaruju ni dobit niti gubitak i ne isplaćuju dividendu.

12. HRVATSKE VODE

Sukladno Zakonu o vodama (Nar.Nov., br. 107/95 i 150/05), Hrvatske vode pravna osoba za upravljanje vodama, ustrojene su kao ustanova čiji je osnivač i vlasnik Republika Hrvatska, te posluju kao neprofitna organizacija.

Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija (Nar. Nov. br. 10/08 i Nar. Nov. br. 7/09) Hrvatske vode iskazuju prihod i rashod, a kao rezultat poslovanja višak prihoda poslovanja ili manjak prihoda poslovanja. Manjak prihoda poslovanja za izvještajnu godinu podmiruje se viškom prihoda prenesenim iz ranijeg razdoblja. Cilj poslovanja Hrvatskih voda nije ostvarivanje dobiti već obavljanje društveno neophodne djelatnosti, upravljanje vodama.

Hrvatske vode u 2008. godini nastavljaju stabilno poslovanje koje prati je obilježio brži rast ukupnih izdataka od ostvarenih ukupnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareni ukupni prihodi u 2008. godini (2.620,8 mln kuna) uvećani su za višak prihoda iz ranijeg razdoblja (61,1 mln kuna) i umanjeni za ukupne rashode u 2008. godini (2.645,1 mln kuna). Višak prihoda iz 2008. u iznosu od 36,9 mln kuna prenosi se u 2009. godinu.

12.1. Ukupni prihodi

Tablica 21: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	61.105	2.511.963	2.454.574	0	0	115.564	5
2008.	36.924	2.620.863	2.645.044	0	0	127.032	5

Tijekom 2008. godine zabilježen je rast ukupnih prihoda od 4 posto u odnosu na 2007. godinu, te su iznosili 2.620,9 mln kuna, a što je velikim dijelom posljedica porasta prihoda od transfera (s udjelom prihoda od transfera iz Državnog proračuna od 78%) za 98 mln kuna i prihoda od imovine za 26,1 mln kuna. U strukturi ostvarenih prihoda, izvorna sredstva čine 72%, sredstva Državnog proračuna 20%, sredstva proračuna jedinica lokalne samouprave 2% i ostali prihodi 6%. Ukupni izvorni prihodi iznosili su 1.879,4 mln kuna i na razini su ostvarenih prihoda iz 2007. godine. Najznačajniji porast u strukturi izvornih prihoda bilježe prihodi od naknada za uređenje voda (11%) i prihodi od vodnog doprinosa (10%), dok su najveće smanjenje ostvarili prihodi od naknada za vadenje šljunka i pijeska (94%). Prihodi od transfera iz proračuna ostvareni su u iznosu os 652 mln kuna (od toga transferi iz Državnog proračuna u iznosu od 514 mln kuna s rastom od 13 posto kao rezultat izvršene preraspodjele sredstava kojom je povećan iznos planiranih transfera za Hrvatske vode), što je za 18 posto više u odnosu na prethodnu godinu.

Prihodi od imovine u iznosu od 56,7 mln kuna bilježe značajan rast (86%) kao posljedica povećanja prihoda od finansijske imovine za 92 posto (od kamata na oročena sredstava i kamata s osnova obročne otplate i zakašnjelog plaćanja) i porasta prihoda od nefinansijske imovine za 43 posto (prihoda od zakupa i iznajmljivanja).

Ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 32,8 mln kuna, što predstavlja 36-postotno smanjenje u odnosu na prethodnu godinu. Na navedeno smanjenje u najvećoj mjeri je utjecalo smanjenje prihoda od naknada šteta i refundacija za 14 posto, te prihoda od prodaje dugotrajne imovine za 74 posto.

12.2. Ukupni rashodi

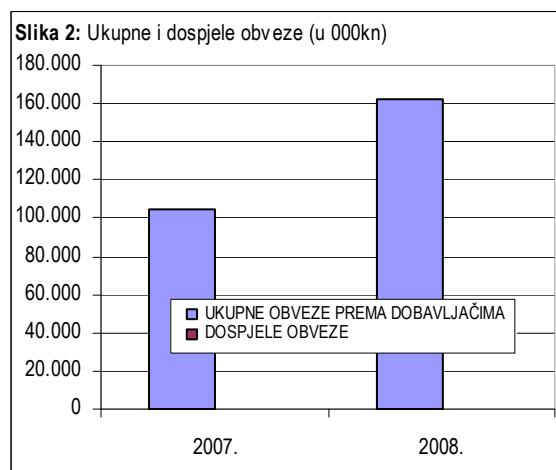
Ukupni rashodi Hrvatskih voda u promatranom razdoblju iznosili su 2.645 mln kuna, što je 8 posto više nego ostvarenje u 2007. godini. U 2008. godini iskorištena je mogućnost iz članka 41. Zakona o izvršenju Državnog proračuna, te su temeljem ostvarenog viška prihoda, sukladno tome povećani i rashodi unutar postojećih aktivnosti. U strukturi ukupnih rashoda materijalni rashodi čine 50%, rashodi za investicije i donacije za investicije 43%, rashodi za zaposlene 5%, te finansijski i ostali rashodi 2%.

Izdaci za redovnu djelatnost Hrvatskih voda (rashodi za zaposlene, materijalni rashodi,finansijski i ostali rashodi) iznosili su 1.513,4 mln kuna, što predstavlja porast od 10 posto u odnosu na kraj 2007. godine. Izdaci za kapitalna ulaganja i transfere u iznosu od 1.133,3 mln kuna povećani su za 5 posto.

Materijalni troškovi u 2008. godini porasli su za 10 posto u odnosu na 2007. godinu, te su na kraju godine iznosili 1.337,8 mln kuna. Do rasta materijalnih troškova došlo je najvećem dijelu zbog porasta ostalih vanjskih troškova (10%) koji iznose 1.324,9 mln kuna, od čega je najveći udio troškova održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina za detaljnu melioracijsku odvodnju i

navodnjavanje, te rasta troškova sirovina i materijala (15%) koji iznose 12,9 mln kuna. Trošak osoblja je povećan za 10 posto u odnosu na prethodnu godinu.

12.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze Hrvatskih voda na dan 31.12.2008. godine smanjene su za 4 posto u odnosu na isti dan 2007. godine i iznose 965,7 mln kuna.

Dugoročne obveze koje su na kraju 2008. godine iznosile 720,8 mln kuna predstavljaju u cijelosti iznose za zajmove. U odnosu na kraj 2007. godine smanjene su za 9 posto.

Kratkoročne obveze iznose 244,8 mln kuna i u odnosu na kraj 2007. godine povećane za 14 posto kao rezultat rasta većine kategorija kratkoročnih obveza. Najveći rast bilježe obveze prema dobavljačima (54%), obveze prema zaposlenicima (25%), te obveze prema bankama i drugim

financijskim institucijama (2%). Istovremeno su ostale kratkoročne obveze za (18%).

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine značajno su porasle (54%) u odnosu na isti dan 2007. godine i iznose 161,9 mln kuna.

12.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Hrvatskih voda (dugotrajna i kratkotrajna) na dan 31.12.2008. godine iznosila su 1,9 mln kuna i odnose se u cijelosti na kratkotrajna potraživanja. Smanjenje ukupnih potraživanja rezultat je značajnog smanjenja kratkotrajnih potraživanja (98%).

Kratkotrajna potraživanja na kraju 2008. godine iznosila su 1,8 mln i bilježe iznimno smanjenje (98%) u odnosu na kraj 2007. godine ponajprije zbog smanjenog iznosa ostalih potraživanja (98%) i potraživanja od zaposlenih i članova poduzetnika (37%), dok su potraživanja od države i drugih institucija ostvarila blagi rast (3%).

12.5. Investicije

U 2008. godini transferi za investicije iznosili su 961,3 mln kuna i bilježe povećanje od 13 posto po svim investicijskim aktivnostima. Najveći porast ostvaren je kod transfera za navodnjavanje (4 puta). U strukturi transfera za investicije, 41% čine transferi za ulaganja u obnovu i razvitak vodoopskrbe, 39% ulaganja u objekte zaštite voda i mora, 4% ulaganja u navodnjavanje, te 15% otplate glavnica i ostali projekti.

Od izdataka za investicije u 2008. godinu u iznosu od 170,3 mln kn, najviše sredstava je utrošeno za ulaganja u projekte navodnjavanja u iznosu od 85,67 mln kn (51%), objekte zaštite od štetnog djelovanja voda 37,93 mln kn (23%), te 32,5 mln kuna (19%) ulaganja u uredsku opremu, namještaj, geodetsku opremu, opremu za provođenje obrane od poplava, informatičku opremu, zemljište, poslovni prostor, laboratorij i dr. Rashodi za investicije bilježe smanjenje po svim aktivnostima, osim kod ulaganja u objekte navodnjavanja koji iznose 85,7 mln kuna i bilježe rast od 10 posto.

Tijekom 2008. godine Hrvatske vode su se zadužile za 59,5 mln kuna za ulaganja u objekte zaštite od štetnog djelovanja voda. S osnova zajma IBRD za Projekt Jadran povučeno je 60,1 mln kn i

istovremeno proslijedeno na provedbu Hrvatske vode-Jadranski projekt d.o.o.. Za Projekt Unutarnje vode započelo povlačenje sredstava u iznosu od 14,18 mln kn, također s osnova zajma IBRD.

12.6. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini povećan je za 10 posto u odnosu na 2007. godinu i iznosi 127 mln kuna. U strukturi ukupnih izdataka, troškovi za zaposlene čine svega 5%.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika u 2008. godini iznosio je 801, što je u odnosu na 2007. godinu predstavlja povećanje od 2 posto.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 18.493 kuna, što predstavlja povećanje od 6 posto u odnosu na 2007. godinu. Istovremeno, zabilježen je rast najniže isplaćene neto plaće od 21 posto, tako da je najniža isplaćena neto plaća iznosila 3.205 kune.

12.7. Ocjena poslovanja

Poslovanje Hrvatskih voda u 2008. godini vođeno je racionalno i uravnoteženo.

Koeficijent tekuće likvidnosti je smanjen sa 2,18 na 1,91 što upućuje na blago smanjenje likvidnosti u tekućoj godini. Ovaj koeficijent se još uvijek kreće oko granične vrijednosti 2. Koeficijent finansijske stabilnosti na razini je prethodne godine (0,97).

Hrvatske vode tijekom 2008. godine nisu zabilježile značajni porast zaduženja, a na čega ukazuje koeficijent zaduženosti koji je na istoj razini kao i prethodne godine od svega 0,11. Stupanj samofinanciranja iznosi visokih 89% (ukupna imovina se većim dijelom financirala iz vlastitog kapitala).

12.8. Politika dividendi

Člankom 156. Zakona o vodama (Narodne novine broj: 107/95) uređeno je da su Hrvatske vode, pravna osoba za upravljanje vodama neprofitna pravna osoba, te sukladno računovodstvu neprofitnih organizacija ne iskazuje dobit niti isplaćuje dividendu. Višak prihoda nad rashodima u iznosu 36,9 mln kuna prenosi u Plan poslovanja za 2009. godinu.

13. HRVATSKE ŠUME d.o.o.

Hrvatske šume su društvo s ograničenom odgovornošću u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske koje gospodari državnim šumama u Republici Hrvatskoj⁶.

Tijekom 2008.godine ostvarena dobit Društva značajno je smanjena (83%) i iznosi 10,8 mln kuna, što je ponajprije posljedica poremećaja na globalnom tržištu krajem godine koji su utjecali na smanjenje prodaje drvnog assortimenta i ostalih usluga i robe, te značajnog rasta finansijskih rashoda.

13.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi Društva u 2008. godini su povećani za 4 posto u odnosu na kraj 2007. godine i iznose 2.335 mln kuna. Poslovni prihodi u iznosu od 2.309,9 mln kuna u usporedbi s prihodima ostvarenim u prethodnoj godini porasli su za 4 posto. Najveći udio u poslovnim prihodima (69%) imaju prihodi od

⁶ Prema Računovodstvenim politikama Hrvatskih šuma ulaganja u podružnice vode se metodom udjela. Zbog promjene Međunarodnih računovodstvenih standarda pozitivni rezultati podružnica više se ne knjiže u prihode matice, dok se gubici i nadalje knjiže u rashode matice.

prodaje u zemlji, koji bilježe rast od 6 posto i iznose 1.592,2 mln kuna. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga za vlastite potrebe u tekućem razdoblju iznose 458,9 mln kuna s rastom od 14 posto u odnosu na 2007. godinu i to po situacijama za izvedene radove biološke obnove šuma (BOŠ) i opće korisnih funkcija šuma (OKFŠ).

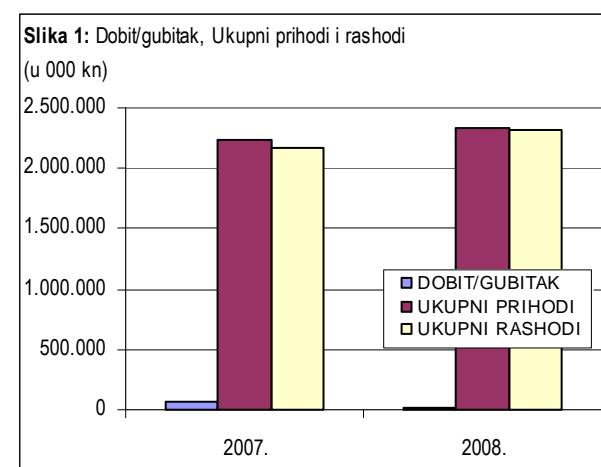
Tablica 23: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi, Subvencije i Troškovi osoblja (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCije	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	64.915	2.236.254	2.164.997	307	0	1.003.709	46
2008.	10.849	2.335.049	2.313.239	44	0	1.032.972	45

Prihodi od subvencija u 2008. godini iznosili su 44 tisuće kuna i odnose se na uzgoj divljači. U odnosu na prethodnu godinu značajno su smanjeni (89%).

Ostali poslovni prihodi bilježe smanjenje u odnosu na 2007. godinu za 9 posto i iznose 156,6 mln kuna. Najveći dio ostalih prihoda odnosi se na prihode od naknade za korištenje šumskih cesta (24,5 mln kuna), prihode od zakupnina (11,4 mln kuna) i prihode od hortikulture UŠP Zagreb.

Financijski prihodi su iznosili 25,1 mln kuna i bilježe rast od 32 posto uslijed rasta ostalih financijski prihodi, u okviru kojih prihodi od kamata iznose 19,4 mln kuna.

13.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi Društva u 2008. godini iznosili su 2.313,2 mln kuna, što predstavlja rast od 7 posto u odnosu na 2007. godinu kao posljedica rasta poslovnih rashoda za 6 posto (135,3 mln kuna) i financijskih rashoda za 90 posto (12,9 mln kuna).

U strukturi poslovnih rashoda najveći rast bilježe troškovi sirovina i materijala (10%) i troškovi prodane robe (133%). Troškovi plaća su povećani za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu, a troškovi amortizacije za 6 posto.

Rezerviranja troškova i rizika, rasla su za

značajnih 70 posto u odnosu na 2007. godinu i iznose 94,5 mln kuna, a odnose se na rezerviranja za troškove otpremnina u iznosu 59,9 mln kuna, te na rezervacije za započete sudske sporove protiv Hrvatskih šuma u iznosu od 36,8 mln kuna.

Ostali troškovi poslovanja u 2008. godini iznose 134,7 mln kuna, s rastom od 17 posto u odnosu na 2007. godinu, nastali su uglavnom iz troškova materijalnih prava zaposlenih u iznosu od 36,6 mln kuna (zbog neoporezivog iznosa prigodnih nagrada radnicima, otpremnina, jubilarnih nagrada i pomoći radnicima). Temeljem Odluke o isplati 5% rabata drvopreradivačima finalnih proizvoda za isporučenu robu u 2008. godini, društvo je dodatno knjižilo 25 mln kuna koji su uključeni u ostale troškove poslovanja (ostale poslovne rashode), u okviru kojih su također i izvanredni rashodi u iznosu 39,9 mln kuna.

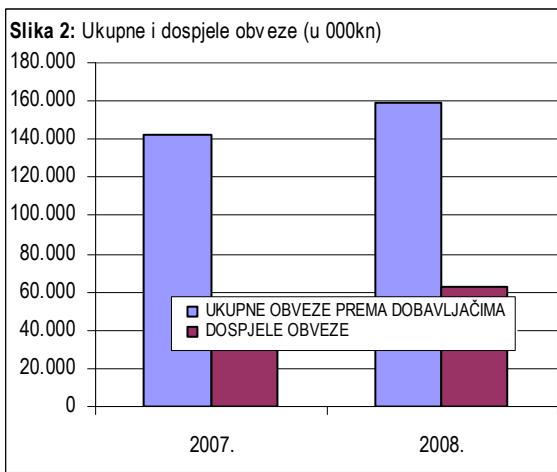
Sva dospjela a nenaplaćena potraživanja vrijednosno su usklađena po načelu Računovodstvenih politika Hrvatskih šuma, zbog čega su se povećali troškovi u iznosu od 27 mln kuna.

Financijski rashodi su iznosili 27,2 mln kuna, što predstavlja značajan rast (90%) u odnosu na prethodnu godinu kao posljedica uzimanja kratkoročnih kredita zbog neplaćanja drvne industrije. Financijski rashodi su uvećani novim kreditnim zaduženjem i rastom kamata na kredite.

13.3. Ukupne obveze

Na dan 31.12.2008. ukupne obveze Društva iznosile su 676,9 mln kuna, te su u odnosu na isti dan

2007. godine porasle za 9 posto, što je posljedica povećanje kratkoročnih obveza za 12 posto i neznatnog rasta dugoročnih obveza za 1 posto. Kratkoročne obveze iznosile su 495,3 mln kuna, a na njihov rast je utjecalo povećanje obveza prema dobavljačima (11%). Dugoročne obveze su iznosile 181,5 mln kuna.

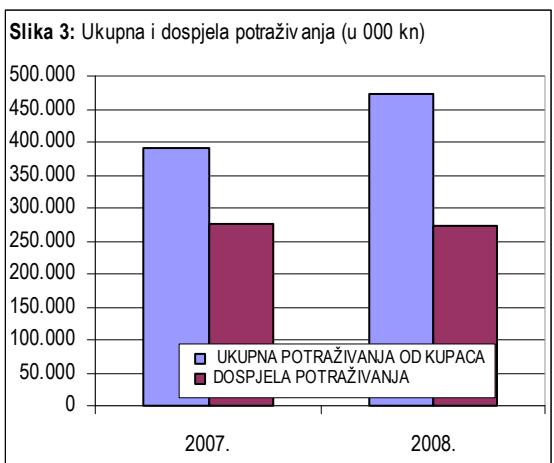

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 159,1 mln kuna s rastom od 12 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Ukupno dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 62,7 mln kuna i veće su za 84 posto u odnosu na isti dan prethodne godine i u cijelosti se odnose dospjele obveze u zemlji.

13.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja društva na dan 31.12.2008. godine iznosila su 615,3 mln kuna, te su u odnosu na

isti dan prethodne godine porasla za značajnih 20 posto. Rezultat je to iznimnog rasta (66%) dugotrajnih potraživanja i rasta kratkotrajnih potraživanja (20%). U strukturi dugotrajnih potraživanja rast bilježe potraživanja po osnovi prodaje na kredit za 1,2 mln kuna koja ujedno čine 99,9% ukupnih dugotrajna potraživanja društva. U strukturi kratkotrajnih potraživanja koja iznose 614,2 mln kuna naročito su rasla potraživanja od države i drugih institucija za iznimnih 75 posto i potraživanja od kupaca za značajnih 20 posto.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 471,9 mln kuna i rasla su za 20 posto u odnosu na isti dan prethodne godine

kao rezultat značajnog rasta potraživanja od kupaca u zemlji za 22 posto.

Dospjela potraživanja od kupaca iznosila su 271,9 mln kuna što je na razini dospjelih potraživanja prethodne godine.

13.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital (kao razlika između tekućih sredstava i tekućih obveza) na dan 31.12.2008. godine iznosio je 412 mln kuna, što predstavlja značajan rast od 29 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Rezultat je to bržeg rasta ukupnih tekućih sredstava (20%) od ukupnih tekućih obveza (14%).

Ukupna tekuća sredstva iznose 923,4 mln kuna i bilježe rast od 20 posto, uslijed rasta (20%) potraživanja od kupaca (20%) u iznosu od 471,9 mln kuna, rasta potraživanja od države i drugih institucija (75%) u iznosu 29,1 mln kuna, te iznimnog rasta danih zajmova, depozita i slično (7 puta) u iznosu od 11,2 mln kuna.

Ukupne tekuće obveze iznosile su 511,4 mln kuna i povećane su za 14 posto u odnosu na kraj 2007. godine zbog značajnog rasta ostalih kratkoročnih obveza (30%) koji su iznosile 180,6 mln kuna i obveza prema dobavljačima (12%) koje su iznosile 159,1 mln kuna.

13.6. Investicije

U 2008. godini Hrvatske šume d.o.o. su ostvarile investicijska ulaganja u iznosu od 116,9 mln kuna što predstavlja značajno smanjenje investicijske aktivnosti (47%) u odnosu na 2007. godinu kada su iznosile 219,8 mln kuna. Utrošene investicije odnose se na šumske prometnice, objekte visokogradnje, strojeve i opremu (šumskih kamiona).

13.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosio je 1.032,9 mln kuna, te je u odnosu na kraj 2007. godine povećan za 3 posto kao posljedica povećanja plaća uz istovremeno povećanje broja zaposlenih. U ukupnim rashodima trošak osoblja sudjeluje sa visokih 45%.

Ukupan broj stalno zaposlenih na dan 31.12.2008. godine iznosio je 8.439 radnika, te je porastao za 63 radnika u odnosu na isti dan prethodne godine.

Najviše isplaćena neto plaća iznosila je 25.270 kuna i povećana je za značajnih 27 posto u odnosu na kraj 2007. godine, dok je najniža isplaćena neto plaća iznosila je 2.176 kuna, s rastom od 4 posto.

13.8. Ocjena poslovanja

Tablica 24: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,73	1,86
2.	Koeficijent finansijske stabilnosti	0,99	1,01
3.	Stupanj samofinanciranja	0,56	0,51
4.	Stupanj zaduženosti	0,29	0,30
5.	Pokazatelj aktivnosti	1,06	1,02
6.	Profitabilnost	0,03	0,00
7.	Ekonomičnost	1,03	1,01
8.	Rentabilnost	0,03	0,00

Ostvareni poslovni i financijski rezultat Hrvatskih šuma za poslovnu 2008. godinu su lošiji u odnosu na prethodnu godinu, što se odrazilo i na većinu financijskih pokazatelja.

Povećanje koeficijenta tekuće likvidnosti (sa 1,73 na 1,86), te vrijednosti neto radnog kapitala ukazuju na porast likvidnosti Društva u odnosu na prethodnu godinu (iako se još uvijek nalazi ispod minimalnih 2,0). Zbog kašnjenja u naplati svojih potraživanja Društvo je u 2008. godini tekuću likvidnost pokrivalo kratkoročnim kreditom. Stupanj samofinanciranja je smanjen sa 0,56 i u 2008. godini iznosi 0,51, te ukazuje da se 51% imovine financira iz vlastitog kapitala. Koeficijent zaduženosti je blago povećan, pa se za razliku od prošlogodišnjih 29% u 2008. godini 30% imovine financiralo iz tuđih sredstava i to uglavnom iz kratkoročnih obveza.

Profitabilnost i rentabilnost su pogoršane u odnosu na 2007. godinu kao rezultat smanjenje dobiti u 2008. godini. Pokazatelj ekonomičnosti od 1,01. pokazuje da Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje 101 kunu prihoda.

Zbog smanjenja prodaje vlastitih proizvoda, Društvo je krajem 2008. godine donijelo mjere za unapređenje gospodarstva i štednju kojima je predviđena ušteda troškova od 123 mln kuna.

13.9. Politika dividendi

Skupština Hrvatskih šuma donijela je Odluku kojom se ostvarena dobit 2008. godine u iznosu od 10,8 mln kn raspoređuje u zadržanu dobit.

14. HRVATSKE ŽELJEZNICE konsolidirano (5 društava)

Osnovna djelatnost Društva HŽ Holdinga je prijevoz putnika i robe u unutarnjem i međunarodnom prijevozu, održavanje, osvremenjivanje, izgradnja željezničke infrastrukture i upravljanje prometom.

Temeljem Zakona o podjeli Trgovačkog Društva HŽ Hrvatske željeznice d.o.o. i Odluke Vlade Republike Hrvatske o osnivanju trgovačkih društava od 29.12.2006. godine osnovana su Društva sa ograničenom odgovornošću i registrirani u trgovačkom sudu: HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., HŽ Vuča vlakova d.o.o. Posebnom Odlukom Vlade osniva se društvo HŽ Holding d.o.o. Osnivač i jedini član je Republika Hrvatska. Dana 16.10.2007. godine Odlukom Vlade RH preneseni su udjeli gore navedena četiri društva na HŽ Holding d.o.o.

Poslovanjem u 2008. godini povezana društva HŽ Holdinga (ukupno 5 društva HŽ Holdinga-konsolidirani podaci) ostvarila su gubitak u iznosu od 61,8 mln kuna, dok je primjerice u 2007. godini ostvarena dobit iz poslovanja u iznosu od 25,9 mln kuna. Minimalnu dobit ostvarila su društva HŽ Putnički prijevoz u iznosu od 0,4 mln kuna, HŽ Vuča vlakova 0,1 mln kuna, HŽ Infrastruktura 0,6 mln kuna i HŽ Holding u iznosu od 0,1 mln kuna. Gubitak je ostavilo Društvo HŽ Cargo u iznosu od 62,8 mln kuna.

Ukupni konsolidirani prihodi bilježe brži pad od ukupnih konsolidiranih rashoda u odnosu prethodnu godinu.

14.1. Ukupni prihodi

Ukupno ostvareni konsolidirani prihodi iznosili su 3.620 mln kuna i bilježe smanjenje od 2 posto ili 91,4 mln kuna u odnosu na prethodnu godinu i 6 posto u odnosu na plan za 2008. godinu.

Tablica 25: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	25.870	3.697.837	3.671.887	1.818.700	49	1.401.125	38
2008.	-61.761	3.620.011	3.681.716	1.872.500	52	1.600.919	43

Prihodi od prijevoza putnika i robe u iznosu od 1.160,7 mln kuna, veći su za 2 posto u odnosu na 2007. godinu.

Prihodi iz Državnog proračuna po osnovi subvencija iznosili su 1.872,5 mln, te su u odnosu na prethodnu godinu zabilježili blago povećanje od 3 posto.

U strukturi prihoda iz Državnog proračuna po osnovi subvencija, subvencije za poticanje putničkog i kombiniranog prijevoza (414 mln kuna) kreću se na razinama zabilježenim u 2007. godini, subvencije za održavanje željezničke infrastrukture (1.237,2 mln kuna) povećane su za 9 posto, sredstava za otplatu kredita (kamate 145,1 mln kuna) manja su za 11 posto, a subvencije za otpremnine i ostale subvencije (76,2 mln kuna) zabilježila su smanjenje od 28 posto.

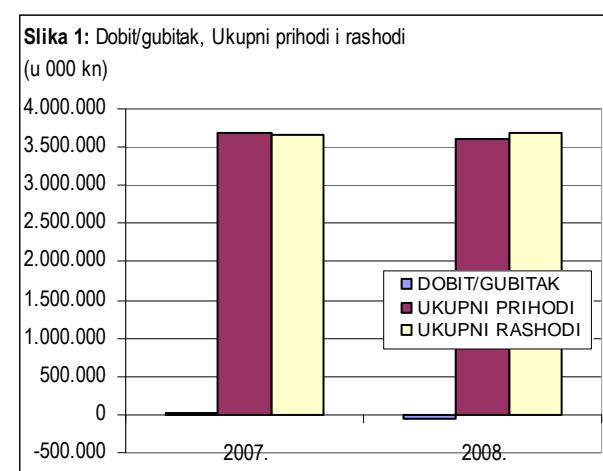
Za kapitalna ulaganja (investicije) iz Državnog proračuna utrošeno je 1.309,5 mln kuna, što predstavlja 9 posto više u odnosu na prethodnu godinu, dok su sveukupna sredstva iz Državnog proračuna u 2008. godini (za tekuće poslovanje i investicije) iznosila 3.036,9 mln kuna i veća su za 7 posto.

Troškovi kamata po kreditima koje je preuzeila država iznose 145,1 mln kuna i smanjeni su za 11 posto. Novčana sredstva iz Državnog proračuna za otplatu glavnice ovih kredita, prema računovodstvenim standardima, ne ulazi u prihode već povećavaju kapital javnog dobra, a u 2008. godini iznose 428,6 mln kuna.

Ostali prihodi od prijevoza iznose 310,8 mln kuna i bilježe povećanje od 5 posto. Značajnu stavku u ostalim prihodima imaju prihodi od aktiviranja osnovnih sredstava nabavljenih iz proračuna a u 2008. godini koja iznose 105,7 mln kuna. Ostali prihodi predstavljaju priliv sredstava u prethodnim godinama evidentiran u bilanci u odgođenim prihodima, a isti se oprihoduju u računu dobiti i gubitka kroz vijek trajanja osnovnih sredstava razmjerno obračunatoj amortizaciji.

14.2. Ukupni rashodi

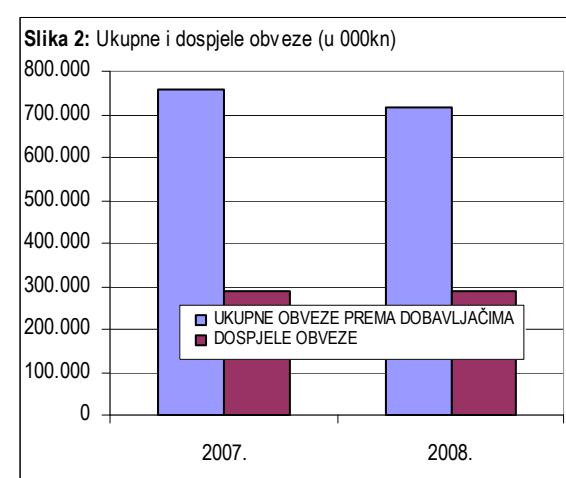
Ukupno ostvareni konsolidirani rashodi u 2008. godini iznosili su 3.681,7 mln kuna i neznatno su smanjeni za 3,7 mln kuna ili 0,1 posto u odnosu na 2007. godinu.

smanjeni su za 38 posto.

Trošak osoblja bilježi rast (14%) u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 1.600,9 mln kuna, iako je ukupan broj zaposlenih smanjen. Financijski rashodi u iznosu od 195,1 mln kuna blago su smanjeni za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu.

14.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze na dan 31.12.2008. godine su smanjene za 9 posto i iznose 4.143,7 mln kuna pri čemu je zabilježeno smanjenje kako dugoročnih tako i kratkoročnih obveza. Dugoročne obveze manje su za 9 posto i iznose 2.444,5 mln kuna, a uglavnom ih čine obveze prema kreditnim institucijama u iznosu od 2.363,2 mln kuna. Prema Zakonu o željeznicu sve kreditne obveze ugovorene do 01.01.2006. godine preuzeila je Republika Hrvatska.

Kratkoročne obveze u iznosu od 1.699,2 mln kuna bilježe pad od 9 posto kao posljedica smanjenja obveza prema dobavljačima (18%) i obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama (12%).

Obveze prema povezanim Društvima porasle su za 13 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 715,2 mln kuna i u odnosu na isti dan 2007. godine manje su za 6 posto. Od toga dospjeli obveze iznosile su 289 mln kuna, te se kreću na razinama iz prethodne godine.

14.4. Ukupna potraživanja

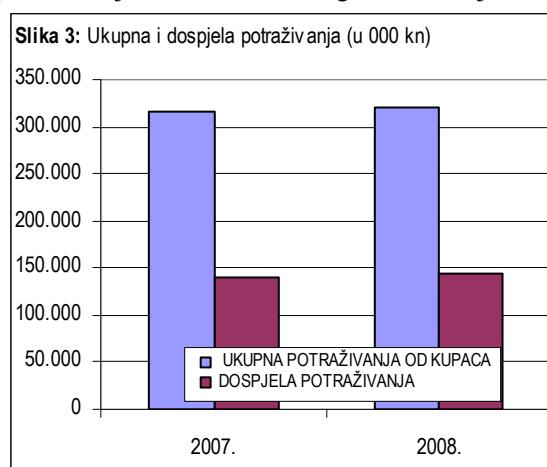
Ukupna potraživanja u 2008. godini na dan 31.12.2008. godine blago su porasla (2%) u odnosu na isti dan 2007. godine, te su iznosila 652,5 mln kuna, pri čemu su povećana dugotrajna potraživanja za 38 posto uz istovremeno smanjenje kratkotrajnih potraživanja za 3 posto.

Dugotrajna potraživanja su iznosila 105,9 mln kuna, a ostvareni rast rezultat je iznimnog povećanje (pet puta) ostalih potraživanja. U kratkotrajnim potraživanjima koja su iznosila 546,7 mln kuna, ostala potraživanja manja su za 23 posto a potraživanja od povezanih poduzeća za 5 posto. Istovremeno su potraživanja od kupaca ostvarila rast od 11 posto, a potraživanja od države i drugih institucija za 8 posto.

Dospjela potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 144,4 mln kuna što čini 45% ukupnih potraživanja od kupaca, te su u odnosu na isti dan 2007. godine zabilježila rast od 3 posto.

14.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital (kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza) je negativan i iznosi 4.557,9 mln kuna. U odnosu na prethodnu godinu značajno je povećan (52%), kao rezultat smanjenja tekućih sredstava za 5 posto uz istovremeni rast tekućih obveza za 30 posto.

Ukupne tekuće obveze iznosile su 6.287,2 mln kuna, a njihov rast je posljedica povećanja troškova plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja (51%) i obveza prema dobavljačima (5%). Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućih razdoblja iznosi 4.588,1 mln kuna, a odnosi se na državne potpore povezane sa osnovnim sredstvima. Temeljem odredbi MRS 20 Računovodstvo državnih potpora, ove potpore iskazuju se u bilanci kao odgođeni prihod, a u računu dobiti i gubitka potpora se priznaje kao prihod tijekom vijeka trajanja sredstva koje se amortizira. Ukupna tekuća sredstva koja su iznosila 1.729,4 mln kuna smanjena su uslijed pada vrijednosti svih kategorija. Najveće smanjenje bilježe plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi (80%) i financijska imovina (19%). Bez odgođenih prihoda neto radni kapital za 2008. godinu je pozitivan i iznosi 30,2 mln kuna.

14.6. Investicije

Investicije Hrvatskih željeznica u nematerijalnu i materijalnu imovinu tijekom 2008. godine povećana su za 14 posto u odnosu na kraj 2007. godine i 37 posto manje u odnosu na plan za 2008. godinu, te su iznosile 1.388 mln kuna.

Od ukupnog iznosa investicija, 908,1 mln kuna investirano je u Infrastrukturu, 241 mln kuna u Putnički prijevoz, 126,3 mln kuna u Cargo, 112,4 mln kuna u Vuču vlakova i 0,2 mln kuna u Holding.

Ostvarene investicije u 2008. godini financirane su iz sredstva državnog proračuna u iznosu od 1.262,7 mln kuna (1.105 mln kuna državni proračun, te 157,7 mln kuna krediti iz državnog proračuna – zajam EIB i zajam KFW i sredstva ISPA Projekta na X koridoru u iznosu od 47,7 mln kuna).

14.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja iznosio je 1.600,9 mln kuna i bilježi rast od 14 posto u odnosu na prethodnu godinu, s visokim udjelom od 42 posto u ukupnim rashodima. U HŽ (5 društava) je zaposleno (stanje 31.12.2008. godine) 13.391 radnika što je za 261 radnika ili 2 posto manje u odnosu na isti dan prethodne godine. Zakonom o podjeli HŽ-Hrvatskih željeznica na 5 novih Društava dolazi do dalnjih promjena u organizaciji, a time i sistematizaciji radnih mesta i preraspodjeli zaposlenih na novoosnovana Društva.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 27.843 kuna, što predstavlja rast od 2 posto u odnosu na 2007. godinu. Najniža isplaćena plaća bilježi porast od 12 posto i iznosi 2.660 kuna.

14.8. Ocjena poslovanja

Tablica 26: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,27	1,02
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,33	1,52
3.	Stupanj samofinanciranja	0,47	0,42
4.	Stupanj zaduženosti	0,32	0,27
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,26	0,24
6.	Profitabilnost	0,01	-0,02
7.	Ekonomičnost	1,01	0,98
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Ukupno ostvareni obujam prijevoza (izražen u RTKM) manji je u odnosu na ostvarenje 2007. godine za 2 posto. Putničkim prijevozom prevezeno je 71 milijun putnika (12% više u odnosu na 2007.), a teretnim prijevozom 16,2 mln tona robe (6% manje u odnosu na 2007. zbog smanjenog obujma međunarodnog prijevoza robe).

Brži rast ukupnih rashoda od ukupnih prihoda i ostvareni gubitak negativno su se odrazili i na većinu naturalnih i financijskih pokazatelja koji su lošiji su u odnosu na 2007. godinu.

Koeficijenti tekuće likvidnosti i financijske stabilnosti pokazuju da Društvo ima problema s financiranjem tekućeg poslovanja u oba promatrana razdoblja. Tekuća likvidnost društva (1,02) kreće se ispod granične vrijednosti, a ukazuje na brži rast tekućih obveza u odnosu na tekuća sredstva, što potkrepljuje i negativan neto radni kapital. Tijekom 2008. godine Hrvatske željeznice se nisu dodatno zaduživale (obveze prema kreditnim institucijama i dugoročne i kratkoročne su smanjene u odnosu na 2007. godinu). Tome u prilog govori i pokazatelj zaduženosti koji je smanjen s 0,32 na 0,27, što znači da se u 2008. godini 27 posto imovine financiralo iz vanjskih izvora putem zaduživanja.

Budući da je u 2008. godini ostvaren gubitak nema ostvarene profitabilnosti i rentabilnosti, a pokazatelj ekonomičnosti ukazuje da društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje svega 98 kuna prihoda.

14.9. Politika dividendi

Sva povezana Društva HŽ Holdinga su na sjednicama Skupština donijela Odluke o upotrebi ostvarene dobiti, a HŽ Cargo Odluku o pokrivanju gubitka.

Prema Odluci o upotrebi ostvarene dobiti HŽ Hrvatskih željeznica Holing d.o.o., dobit u iznosu od 11.803 kune raspoređuje se u zadržanu dobit društva. Odlukom o upotrebi ostvarene dobiti, HŽ Putnički prijevoz d.o.o. ostvarenu dobit u iznosu od 0,3 mln kuna raspoređuje u zadržanu dobit. Temeljem odluke o upotrebi ostvarene dobiti društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. iznos od 0,6 mln kuna raspoređuje u zadržanu dobit. Društvo HŽ Vuča vlakova d.o.o. je ostvarenu dobit za 2008. godinu u iznosu od 89.733 kuna rasporedila u zadržanu dobit. HŽ Cargo d.o.o. je u 2008. godini ostvario gubitak u iznosu od 62,8 mln kuna koji će se sukladno Odluci o pokrivanju gubitka pokriti iz zadržane dobiti prethodnih godina koja na dan 31.1.2008. iznosi 16,3 mln kuna, a razlika od 46,5 mln kuna pokrit će se iz ostvarene dobiti narednih razdoblja.

15. JADROLINIJA

Jadrolinija je društvo za linijski pomorski prijevoz putnika i tereta. Povezivanjem otoka s kopnom i održavanjem dužobalne linije na hrvatskoj strani Jadrana, Jadrolinija ostvaruje svoju osnovnu zadaću. Djelatnost Jadrolinije izrazito je sezonskog karaktera i pod velikim utjecajem turizma. Osnovna djelatnost Društva je održavanje stalne i učinkovite komunikacije putnika i tereta morem i priobaljem. U 2008. godini Društvo je održavalo 40 linija (1 dužobalnu, 4 međunarodne, 4 na riječkom plovnom području, 10 na zadarskom plovnom području, 13 na splitskom plovnom području, 8 brzobrodskih linija). Društvo je u 100% vlasništvu Republike Hrvatske.

Jadrolinija je poslovnu 2008. godinu zaključila s dobiti u iznosu od 0,2 mln kuna, što predstavlja smanjenje od značajnih 91 posto u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica bržeg rasta rashoda od rasta prihoda.

15.1. Ukupni prihodi

Društvo je u 2008. godini ostvarilo ukupno 980,5 mln kuna prihoda, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja povećanje od 15 posto. Prihodi od prodaje su iznosili 889,2 mln kuna i porasli su za blagih 8 posto u odnosu na 2007. godinu. Prihode od prodaje čine prihodi od pružanja usluga prijevoza morem i priobaljem i prihodi od najmova. Prihodi od pružanja usluga prijevoza morem i priobaljem čine 97% prihoda od prodaje i iznosili su 512 mln kuna, dok prihodi od najmova čine preostalih 3% prihoda od prodaje i iznosili su 14,2 mln kuna.

Tablica 27: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi, Subvencije i Troškovi osoblja (u 000 kuna)

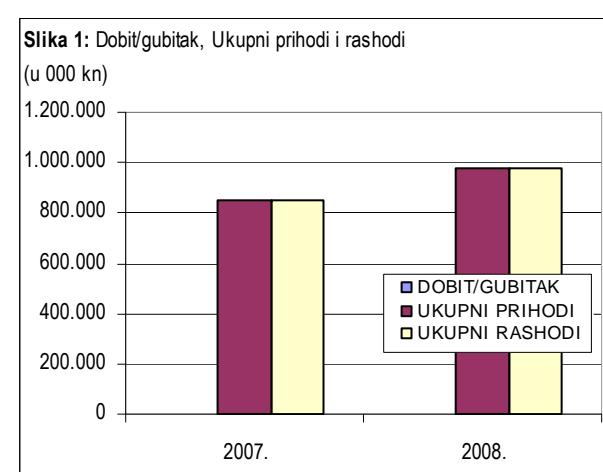
RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	2.333	854.112	849.939	317.879	37	192.762	23
2008.	199	980.545	979.572	362.882	37	216.751	22

Društvo je iz Državnog proračuna za 2008. godinu primilo subvencije u iznosu od 362,9 mln kuna, a dodijeljene su za poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija. U odnosu na prethodnu godinu bilježe rast od 11 posto i čine 37% ukupnih prihoda Društva.

Finansijski prihodi u 2008. godini znatno su manji u odnosu na 2007. godinu, a na što je najvećim dijelom utjecalo smanjenje prihoda od tečajnih razlika. Društvo je po osnovi tečajnih razlika ostvarilo gubitak od 5,3 mln kuna.

Prihodi od ukidanja državnih potpora iznose 72,8 mln kuna, a nastali su temeljem Odluke Uprave društva o promjeni računovodstvene politike evidentiranja istih. Tijekom 2008. godine oprihodovano je 48 mln kuna odgođenih prihoda po osnovi državnih potpora dobivenih u ranijim godinama

zaključno s 2006. godinom, kao i 50 posto ili 24,8 mln kuna odgođenih prihoda po osnovi dobivenih državnih potpora u 2007. godini za izgradnju dva broda (Hrvat i Juraj Dalmatinac) koji su stavljeni u funkciju 2007. godine. Sukladno donesenoj Odluci preostali dio od 50% dobivenih državnih potpora za izgradnju navedena dva broda oprihodovat će se u 2009. godini.

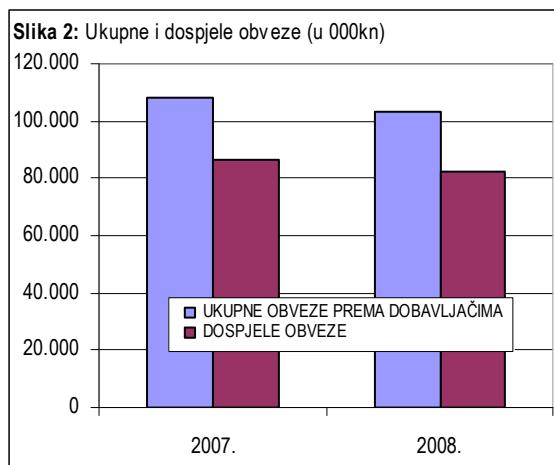

15.2. Ukupni rashodi

Jadrolinija je u 2008. godini ostvarila ukupno 979,6 mln kuna rashoda, što predstavlja povećanje od 15 posto u odnosu na prethodnu

godinu. Trošak osoblja u 2008. godini iznosi 216,8 mln kuna, i bilježe rast od 12 posto. Troškovi amortizacije sudjeluju u ukupnim rashodima sa 9%, i u 2008. godini su iznosili 88,5 mln kuna, te su u odnosu na 2007. godinu porasli za 14 posto. Na rast troškova amortizacije utjecali su povećani troškovi amortizacije po osnovu novonabavljenih brodova u 2007. i 2008. godini. Materijalni troškovi iznosili su 535,7 mln kuna i porasli su za 16 posto u odnosu na prethodnu godinu, a posljedica su povećanja troškova sirovina i materijala (27 posto).

Financijski rashodi iznosili su 36 mln kuna, i porasli su za iznimnih 90 prosto zbog povećanja troškova kamata (68 posto) i povećanja negativnih tečajnih razlika (10 puta).

15.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze društva na dan 31.12.2008. godine (dugoročne i kratkoročne) iznosile su 622,1 mln kuna što predstavlja značajno povećanje od 46 posto u odnosu na isti dan 2007. godine kada su ukupne obveze iznosile 425,9 mln kuna. Dugoročne obveze su iznosile 495 mln kuna i porasle su za značajnih 72 posto u odnosu na isti dan 2007. godine, zbog značajnog povećanja (95 posto) obveza prema bankama i drugim financijskim institucijama.

Kratkoročne obveze su iznosile 127,2 mln kuna, i smanjene su za blagih 8 posto zbog smanjenja obveza prema dobavljačima (5%) i smanjenja obveza za poreze doprinose i slična davanja (16%).

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 103 mln kuna, dok su na isti dan prethodne godine iznosile 108,2 mln kuna.

Dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 82,4 mln kuna, i bilježe blagi pad (5%) u odnosu na isti dan prethodne godine.

15.4. Ukupna potraživanja

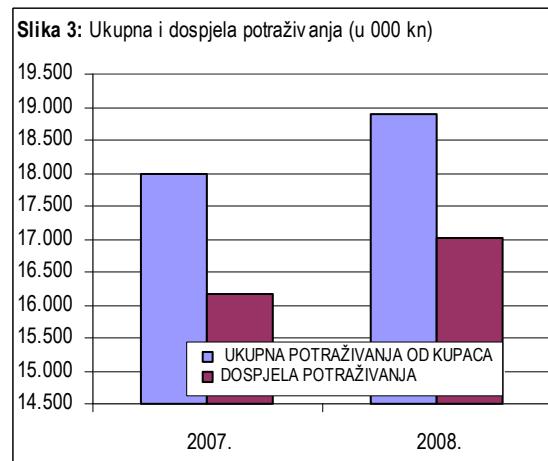
Ukupna potraživanja društva na dan 31.12.2008. godine iznosila su 97,5 mln kuna, što predstavlja značajno povećanje (29%) u odnosu na isti dan prethodne godine, te se ista odnose samo na kratkotrajna potraživanja.

Krajem prosinca 2008. godine potraživanja od kupaca blago su porasla (5%), i iznose 18,9 mln kuna. Dospjela potraživanja društva iznosila su 17 mln kuna i bilježe rast od 5 posto u odnosu na kraj 2007. godine.

Dospjela potraživanja društva (17 mln kuna) znatno su manja od dospjelih obveza (82,4 mln kuna) što pokazuje da društvo ima znatan novčani deficit.

15.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza je na dan 31. prosinca 2008. godine bio negativan i iznosi -65,4 mln kuna, što je u odnosu na isti dan prethodne godine smanjenje za 44 posto, kao rezultat povećanja tekućih sredstava i smanjenja tekućih obveza.

Tekuća sredstva su iznosila 133,1 mln kuna i bilježe blagi rast od 7 posto, što je posljedica povećanja ostalih potraživanja (43%), potraživanja od kupaca (5%), potraživanja od države i drugih institucija (5%). Tekuće obveze iznosile su 198,5 mln kuna i smanjenje su za blagih 18 posto, od čega je najznačajnije smanjenje ostalih kratkoročnih obveza (55%), odgođenog plaćanja troškova i prihoda budućeg razdoblja (30%), obveza za poreze, doprinose i slična davanja (15%), te obveza prema dobavljačima (5%).

15.6. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja iznosio je 216,8 mln kuna i bilježi rast od 12 posto u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat povećanja plaća, te povećanje broja zaposlenih.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika iznosio je 1.935 zaposlenika što je u odnosu na 2007. godinu povećanje broja radnika za 30 osoba.

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 16.173 kune i porasla je za 1.330 kuna ili 9 posto u odnosu na 2007. godinu. Najniža isplaćena neto plaća iznosila je 2.065 kuna i značajno je povećana (12%) u odnosu na prethodnu godinu za 215 kune.

15.7. Investicije

U 2008. godini društvo je ostvarilo značajna ulaganja u nabavku novih brodova i rekonstrukciju postojećih u ukupnom iznosu od 236,2 mln kuna. Od ukupnog iznosa ulaganja, 227,9 mln kuna se odnosi na nabavke novih brodova (tri nova broda), a 8,3 mln kuna na rekonstrukcije šest brodova.

15.8. Ocjena poslovanja

Tablica 28: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	0,80	0,95
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	1,15	1,07
3.	Stupanj samofinanciranja	0,48	0,41
4.	Stupanj zaduženosti	0,42	0,53
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,84	0,83
6.	Profitabilnost	0,00	0,00
7.	Ekonomičnost	1,00	1,00
8.	Rentabilnost	0,00	0,00

Društvo je uložilo znatne napore u povećanje prijevoznih učinaka, te je prevezeno 5,8 posto putnika više i 3,9 posto vozila više u odnosu na 2007. godinu.

Ostvarenje manje dobiti u 2008. godini negativno se odrazilo i na većinu finacijskih pokazatelja.

Koeficijent tekuće likvidnosti blago je porastao s 0,80 u 2007. godini na 0,95 u 2008. godini, što ukazuje na još uvijek relativno nisku sposobnost društva da podmiruje dospjele tekuće obveze.

Koeficijent financijske stabilnosti bilježi pad s 1,15 na 1,07 što ukazuje na smanjenje likvidnosti društva.

Stupanj zaduženosti je porastao i iznosi 0,53, što pokazuje da se društvo financiralo sa 53 posto tuđih sredstava. Stupanj samofinanciranja je smanjen i iznosi 0,41, te ukazuje da se u promatranom razdoblju 41 posto imovine financira iz vlastitog kapitala. Koeficijent obrtaja ukupne imovine je neznatno smanjen s 0,84 na 0,83.

Pokazatelji stabilnosti poslovanja društva (profitabilnost, ekonomičnost i rentabilnost) su nepromijenjeni u obje promatrane godine. Pokazatelj ekonomičnosti je 1,00, što ukazuje da Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje i 100 kuna prihoda. Profitabilnost i rentabilnost su 0.

15.9. Politika dividendi

Skupština društva je donijela Odluku kojom se predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje Odluke o korištenju dobiti Jadrolinije za 2008. godinu u iznosu od 0,2 mln kuna, na način da se ukupan iznos dobiti iskaže u poslovnim knjigama kao zadržana dobit, radi podizanja materijalne osnove Društva.

16. JANAF d.d.

Jadranski naftovod je dioničko Društvo u mješovitom vlasništvu s većinskim državnim kapitalom (Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje 50,54%, Republika Hrvatska 21,73%, INA d.d. 16,00, DAB 5,84%). Glavna djelatnost Društva Janaf je transport nafte za domaće i inozemne korisnike. Uz transport nafte, značajne djelatnosti JANAF-a su i skladištenje nafte i naftnih derivata, te prekrcaj tekućih tereta.

Za JANAF je 2008. godina bila jedna od najuspješnijih godina po ostvarenim finansijskim rezultatima, uz ostvarenje zadanih poslovnih ciljeva. Značajniji porast prihoda (5%) uz smanjenje rashoda (1%) utjecali su na povećanje ostvarene dobiti. U 2008. godini ostvarena dobit iznosila je 53,6 mln kuna, te je za značajnih 36 posto povećana u odnosu na dobit ostvarenu prethodne 2007. godine.

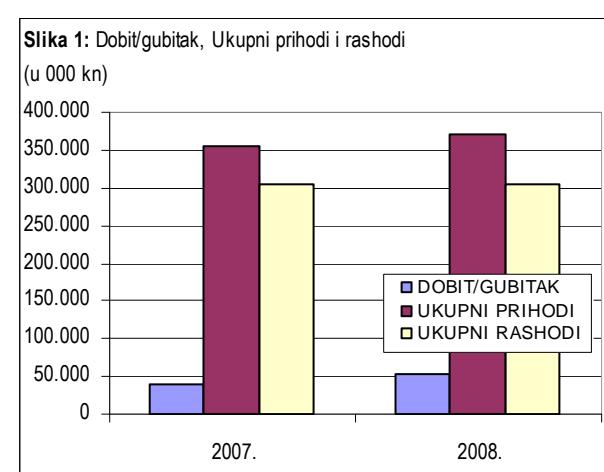
16.1. Ukupni prihodi

Tijekom 2008. godine društvo je ostvarilo ukupne prihode u iznosu od 371,3 mln kuna što predstavlja povećanje od 4 posto u odnosu na 2007. godinu. Poslovni prihodi u ukupnim prihodima sudjeluju s 96%, te iznose 357,2 mln kuna, i porasli su za 10 posto u odnosu na 2007. godinu. Finansijski prihodi čine 4% ukupnih prihoda, te su u 2008. godini iznosili 14,1 mln kuna, i bilježe značajan pad od 56 posto zbog smanjenja prihoda od kamata na depozite u bankama (44 posto) i dobiti po tečajnim razlikama (65 posto).

Tablica 29: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi, Subvencije i Troškovi osoblja (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCije	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	39.427	355.416	305.310	0	0	59.674	20
2008.	53.639	371.272	303.747	0	0	65.826	22

U poslovnim prihodima najveći udio imaju prihodi od prodaje (89%), te iznose 317,1 mln kuna, a preostalih 11% čine ostali prihodi koji iznose 40,1 mln kuna. Prihodi od transporta nafte iznosili su 223,4 mln kuna i porasli su za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu zbog povoljnijih komercijalnih uvjeta za prijevoz inozemnim kupcima. Prihodi od skladištenja nafte iznosili su 56,5 mln kuna, te su blago smanjeni za 10 posto u odnosu na prethodnu godinu, a razlog je pad tečaja američkog dolara u 2008. godini. Prihodi od skladištenja iznosili su 32 mln kuna, te su na razini ostvarenih u prethodnoj godini.

blago smanjeni za 10 posto u odnosu na prethodnu godinu, a razlog je pad tečaja američkog dolara u 2008. godini. Prihodi od skladištenja iznosili su 32 mln kuna, te su na razini ostvarenih u prethodnoj godini.

16.2. Ukupni rashodi

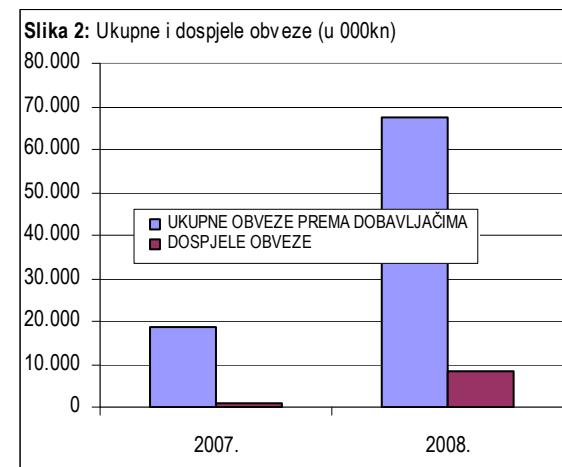
Ukupni rashodi Društva u 2008. godini iznosili su 303,7 mln kuna, te su neznatno smanjeni (1%) u odnosu na prethodnu 2007. godinu. Poslovni rashodi iznose 305,3 mln kuna, te je udio poslovnih rashoda u ukupnim rashodima iznosio 95%. Finansijski rashodi iznosili su 15 mln kuna i sudjeluju s preostalih 5% u ukupnim

rashodima, a smanjeni su za 46 posto zbog smanjenja kamata na obveze po kreditima (44 posto) i smanjenje gubitaka po tečajnim razlikama (47 posto).

U 2008. godini najveći porast u poslovnim rashodima bilježe troškovi osoblja (10%) koji su u 2008. godini iznosili su 65,8 mln kuna, te materijalni troškovi (porast od 7%), koji su u 2008. godini iznosili 41,8 mln kuna. Najveći porast bilježe ostali troškovi poslovanja (20%), troškovi električne energije (12%), te troškovi održavanja (10%).

16.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze društva na dan 31.12.2008. godine iznosile su 222,8 mln kuna i značajno su porasle (12%) u odnosu na isti dan prethodne godine. Na ovakvo povećanje ukupnih obveza utjecalo je značajno povećanje kratkoročnih obveza, uz istovremeno smanjenje dugoročnih obveza. Dugoročne obveze iznosile su 80,4 mln kuna i smanjenje se za 31 posto, jer su za isti iznos i postotak smanjene i obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama. Kratkoročne obveze su značajno porasle (74 posto) i iznosile su 142,3 mln kuna. Na značajna porast kratkoročnih obveza utjecao je porast obveza prema dobavljačima, koje iznose 67,3 mln kuna, a u odnosu na isti dan 2007. godine porasle su 3,5 puta.

Ukupne obveze prema dobavljačima

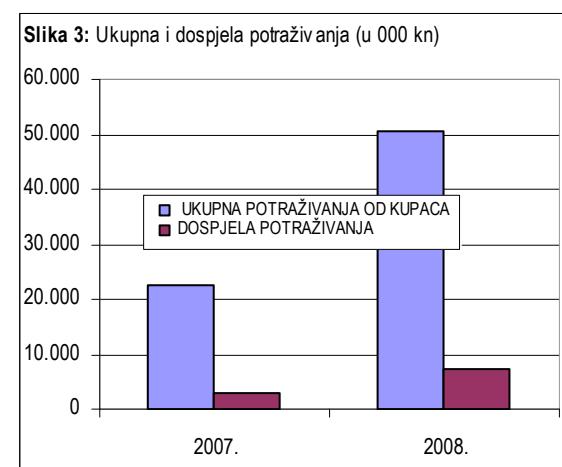
Na dan 31.12.2008. godine ukupne obveze prema dobavljačima iznosile su 67,5 mln kuna, što predstavlja značajno iznimno povećanje (3,5 puta) u odnosu na kraj 2007. godine.

Dospjele obveze iznosile su 8,4 mln kuna, dok su na isti dan prethodne godine iznosile 0,8 mln kuna, što predstavlja iznimni porast od 10 puta.

16.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja (dugotrajna i kratkotrajna) na dan 31.12.2008. godine iznimno su porasla (130%) u odnosu na isti dan prethodne godine i iznosila su 56,9 mln kuna, što je rezultat značajnog povećanja kratkotrajnih potraživanja.

Dugotrajna potraživanja iznosila su svega 0,2 mln kuna, dok su kratkotrajna potraživanja iznosila 56,6 mln kuna. Potraživanja od kupaca iznosila su 41,1 mln kuna, i bilježe rast od 177 posto, dok su potraživanja od države porasla za 176 posto i iznose 7,9 mln kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su na dan 31.12.2008. godine 50,5 mln kuna i iznimno su porasla (123 posto) u odnosu na isti dan prethodne godine.

Dospjela potraživanja u iznosu od 7,4 mln kuna, porasla su za iznimnih 144 posto.

Dospjele obveze društva su veće su od dospjelih potraživanja, što ukazuje da društvo ima novčani deficit u iznosu od 1 mln kuna.

16.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital, kao razlika između tekućih sredstava i tekućih obveza, na dan 31.12.2008. godine je pozitivan i iznosi 75,9 mln kuna, a u odnosu na isti dan prethodne godine značajno je smanjen (47%).

Smanjenje neto radnog kapitala je posljedica blagog smanjenja tekućih sredstava (2%) uz istovremenog značajno povećanje tekućih obveza. Na isti dan prethodne godine tekuća sredstva iznosila su 218,7 mln kuna, a tekuće obveze 142,7 mln kuna.

16.6. Investicije

Tijekom 2008. godine društvo je investiralo 225,9 mln kuna. Većim dijelom su ostvarene planirane investicije, koje predstavljaju nastavak aktivnosti započetih u razdoblju 2005-2007. godine s ciljem provedbe tehnološke obrade, modernizacije i usavršavanja postojećeg sustava JANAF-a.

Najznačajniji dio radova na sustavu SCADA, koji će omogućiti nadzor nad sustavom (automatsko otvaranje ventila, automatska mjerena temperature, tlaka, protoka i brzine, kontrola curenja i sl.) izvršen je u 2008. godini.

16.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosio je 65,8 mln kuna te je povećan za 10 posto, a razlog povećanja je porast plaća i povećanje broja radnika.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika iznosio je 381 zaposlenik, te je ukupan broj radnika povećan za 17 radnika (5%) u odnosu na prethodnu godinu. Zapošljavanjem novih radnika poboljšana je kvalifikacijska struktura radnika.

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 41.383 kuna i porasla je za 5.886 kuna ili za 17 posto. Najniže isplaćena neto plaća iznosila je 3.479 kuna, te je porasla za 183 kune ili za 6 posto u odnosu na prethodnu 2007. godinu.

16.8. Ocjena poslovanja

Tablica 30: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	2,74	1,52
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	0,95	0,98
3.	Stupanj samofinanciranja	0,91	0,90
4.	Stupanj zaduženosti	0,08	0,09
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,15	0,15
6.	Profitabilnost	0,11	0,14
7.	Ekonomičnost	1,16	1,22
8.	Rentabilnost	0,02	0,02

Prema ostvarenim financijskim rezultatima, 2008. godina je za JANAF bila jedna od najuspješnijih. Značajniji porast prihoda uz smanjenje rashoda utjecali su na povećanje ostvarene dobiti.

Samjenje koeficijenta tekuće likvidnosti ukazuje na smanjenje likvidnosti Društva, te je u 2008. godini iznosio 1,52. Koeficijent financijske stabilnost iznosi 0,98 u 2008. godini, te također ukazuje na značajni smanjenje likvidnosti Društva.

Stupanj zaduženosti iznosi 0,09 i neznatno je povećan u odnosu na 2007. godinu. U 2008. godini ukupna imovina društva financirala se svega 9 posto tudiš izvora. Navedeno ukazuje na visok stupanj samofinanciranja Društva.

Povećanje dobiti Društva rezultiralo je povećanjem ekonomičnosti i profitabilnosti, dok je rentabilnost i aktivnost Društva ostala nepromijenjena. Pokazatelji stabilnosti poslovanja (profitabilnosti,

aktivnosti i ekonomičnosti) su poboljšani u 2008. godini, te ukazuju na povećanje stabilnosti poslovanja Društva. Ekonomičnost u 2008. godini je blago povećana, i veća od 1, što ukazuje da Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje 122 kuna prihoda, pa se može zaključiti da je poslovanje stabilno.

16.9. Politika dividendi

Prema Odluci o rasporedu dobiti za 2008. godinu, 5% od ukupno ostvarene dobiti (53,6 mln kuna) što iznosi 2,7 mln kuna, unosi se u zakonske pričuve, pa stoga dobit za raspodjelu iznosi 51 mln kuna.

Iznos od 25,5 mln kuna (50% ostvarene dobiti za raspodjelu) raspoređuje se u ostale pričuve iz razloga nastavka ulagačke aktivnosti započete u 2002. godini u svrhu provođenja tehnološke obnove sustava, a u cilju sigurnog transporta i skladištenja i maksimalne funkcionalnosti sustava. Ostatak dobiti za raspodjelu u iznosu od 25,5 mln kuna raspoređuje se u prenesenu dobit.

17. NARODNE NOVINE d.d.

Narodne novine su dioničko Društvo koje ima tri osnovne djelatnosti: nakladništvo, trgovinu i tiskarstvo. Glavna im je svrha izdavanja i tiskanja Narodnih novina, službenog lista Republike Hrvatske, Oglasnika javne nabave, Međunarodnih ugovora RH, službenih i drugih tiskanica i knjiga, te trgovanje školskim i uredskim priborom i opremom i tiskarskim papirom.

U studenom 1990. Narodne novine postaju javno poduzeće, a deset godina kasnije, na temelju posebnog zakona, poduzeće se preoblikuje u dioničko društvo. Vlasnik 100% dionica društva je Republika Hrvatska.

Sa 1. kolovozom 2008. godine Narodne novine postale su nakladnih političkog dnevnika 'Vjesnik', te su osnovali tvrtku kćer Narodne novine-press d.o.o. koja se bavi redakcijskim poslovima vezanim za redovito izlaženje dnevnog tiska.

Brži rast ukupnih rashoda (4%) od ukupnih prihoda (3%) rezultiralo je smanjenjem dobiti za 17 posto u odnosu na 2007. godinu. Neto dobit u 2008. godini iznosila je 17,7 mln kuna.

Narodnim novinama je i u 2008. godini povjerena distribucija besplatnih školskih udžbenika zbog čega su smanjeni prihodi od trgovačke djelatnosti, a istovremeno je povećan prihod u nakladničkoj djelatnosti.

17.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi društva u 2008. godini iznosili su 440,4 mln kuna i bilježe rast od 3 posto, a čine ga realizacija nakladničke i trgovačke djelatnosti, te ostali prihodi. Prihodi nakladničke djelatnosti veći su za 13 posto u odnosu na prethodnu godinu, dok je trgovačka djelatnost ostvarila realizaciju manju za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu

Tablica 31: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi, Subvencije i Troškovi osoblja (u 000 kuna)

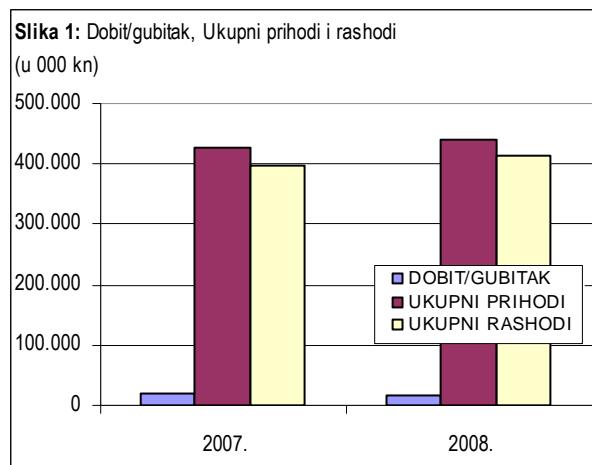
RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	21.262	426.186	397.774	0	0	70.963	18
2008.	17.654	440.360	415.295	1.300	0	75.511	18

Struktura prihoda u 2008. godini neznatno je promijenjena u usporedbi sa strukturom iz prethodne godine. Najveći udio u ukupnim prihodima u 2008. godini imaju poslovni prihodi (97%), koji su porasli (3 posto) u odnosu na 2007. godinu, te su u 2008. godini iznosili 427,7 mln kuna.

Finansijski prihodi porasli za značajnih 31 posto, te su u 2008. godini iznosili 12,7 mln kuna zbog povećanja prihoda od kamata, tečajnih razlika, dividendi i sličnih prihoda.

Prihodi od subvencija u 2008. godini iznosili su 1,3 mln kuna i korišteni su za projekt e-tiskanice, dok ih u 2007. nije bilo.

17.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 415,3 mln kuna, te su porasli za 4 posto u odnosu na prethodnu godinu. Na povećanje ukupnih rashoda utjecalo je povećanje materijalnih troškova i troškova osoblja.

Najveći udio u ukupnim rashodima imaju materijalni troškovi sa 67%, slijede troškovi osoblja s 15%, a ostali troškovi poslovanja, amortizacija, te rezervacije za troškove i rizike čine preostalih 17% ukupnih rashoda.

vanjskih troškova koji su porasli za 52 posto (prijevozne usluge, usluge dorade, izrade i prerađe u proizvodnji, troškove sudjelovanja na sajmovima itd.). Troškovi osoblja iznosili su 19,4 mln kuna i porasli su za 6 posto.

17.3. Ukupne obveze

Na dan 31.12.2008. godine ukupne obveze (dugoročne i kratkoročne) iznosile su 105,6 mln kuna, što predstavlja značajan porast (55 posto) u odnosu na isti dan 2007. godine kao posljedica rasta dugoročnih obveza za 21 puta i kratkoročnih obveza za 11 posto.

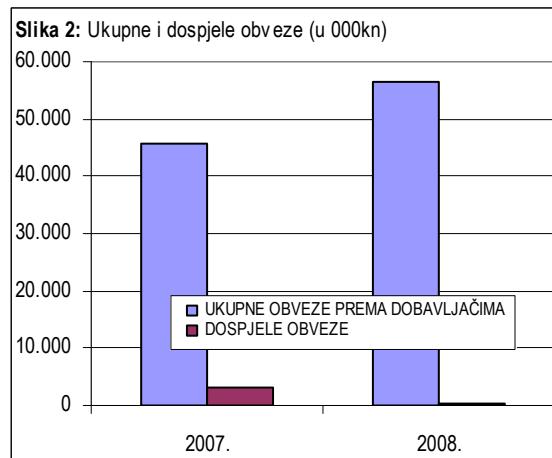
Dugoročne obveze su iznosile 31,4 mln kuna i porasle su zbog novonastalih obveza za zajmove, depozite i sl. u iznosu od 30 mln kuna.

Kratkoročne obveze društva iznosile su 74,2 mln kuna, te su blago porasle (11%) u odnosu na isti dan prethodne godine zbog porasta obveza prema dobavljačima (23%), obveza prema zaposlenicima (9%) te zbog novonastalih kratkoročnih obveza za zajmove, depozite i sl. u iznosu od 2,5 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima

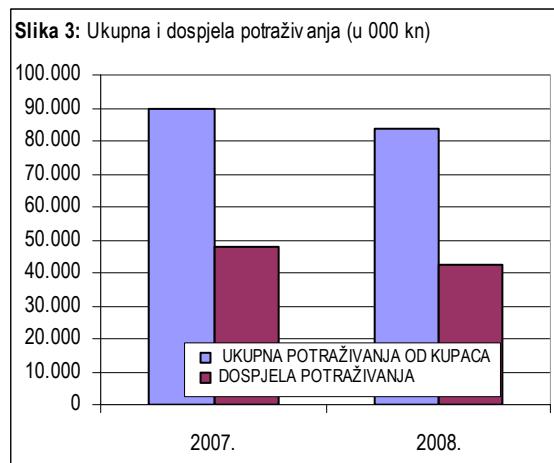
Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 56,4 mln kuna i u odnosu na prethodnu godinu porasle su za značajnih 23 posto.

Dospjele obveze u iznosu od 0,2 mln kuna bilježe značajno smanjenje (93 posto) u odnosu na kraj prosinca 2007. godine.

17.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja (dugotrajna i kratkotrajna) na dan 31.12.2008. godine iznosila su 56,7 mln kuna i blago su smanjena (8 posto) u odnosu na ukupna potraživanja na isti dan 2007. godine.

Kratkotrajna potraživanja čine 100% ukupnih potraživanja i iznose 56,7 mln kuna. Na smanjenje kratkotrajnih potraživanja najviše je utjecalo smanjenje potraživanja od kupaca (8 posto), potraživanja od države (10%), ostala potraživanja (77%), te potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika (16%).

Ukupna potraživanja od kupaca

Na dan 31.12.2008. godine neto vrijednost potraživanja od kupaca iznosi 55,1 mln kuna. Ukupna potraživanja od kupaca (naplativih i onih čija je naplata neizvjesna ili sporna) iznosila su 83,8 mln kuna i blago su smanjena (6%) u odnosu na prethodnu godinu.

Dospjela potraživanja od kupaca iznosila su 42,4 mln kuna i znatno su smanjena (12%).

Dospjela potraživanja znatno su veća od dospjelih obveza što pokazuje da društvo ima znatan novčani suficit u iznosu od 42,2 mln kuna.

17.5. Neto radni kapital

Na dan 31.12.2008. godine neto radni kapital, kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza je pozitivan i iznosi 167,8 mln kuna, što u odnosu na isti dan 2007. godine predstavlja neznatno smanjenje (3%). Rezultat je to bržeg rasta tekućih obveza u odnosu na rast tekućih sredstava. Tekuće obveze porasle su za značajnih 30 posto i iznose 96,6 mln kuna, dok su tekuća sredstva blago povećana za 7 posto i iznose 264,46 mln kuna.

17.6. Investicije

U 2008. godini Narodne novine su investirale 74,9 mln kuna za nabavu dugotrajne imovine, što u odnosu na prethodnu 2007. godinu predstavlja iznimno povećanje za tri puta. Najznačajnija investicija Društva u 2008. godini je početak izgradnje poslovnog centra Savski gaj, a čiji završetak, prema terminskom planu i ugovorenim obvezama, se očekuje do kraja 2009. godine.

17.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja iznosio je 75,5 mln kuna i bilježi rast od 6 posto, što je posljedica povećanja bruto plaća u 2008. godini.

Broj stalno zaposlenih radnika na kraju 2008. godine iznosi 571 zaposlenika, te predstavlja smanjenje za 18 zaposlenika (3%) u odnosu na kraj 2007. godine.

Najviša isplaćena plaća iznosila je 24.667 kuna i povećana je za 12 posto (ili 2.610 kuna) u odnosu 2007. godinu. Istovremeno je najniža plaća iznosila 3.427 kuna, te je povećana za 10 posto ili za 314 kune u odnosu 2007. godinu.

17.8. Ocjena poslovanja

Tablica 32: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	3,70	3,51
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	0,56	0,62
3.	Stupanj samofinanciranja	0,79	0,71
4.	Stupanj zaduženosti	0,15	0,21
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,96	0,87
6.	Profitabilnost	0,05	0,04
7.	Ekonomičnost	1,07	1,06
8.	Rentabilnost	0,05	0,04

Većina financijskih pokazatelja poslovanja Društva je lošija u odnosu na prethodnu godinu.

Iako je likvidnost smanjena u odnosu na prethodnu godinu, koeficijent financijske stabilnosti od 3,51 ukazuje na još uvijek visoku likvidnost Društva. Koeficijent financijske stabilnosti iznosi je 0,62.

Stupanj zaduženosti u 2008. godini je blago povećan i iznosi 0,21 što ukazuje na činjenicu da se ukupna imovina Društva financirala sa 21 posto tuđih izvora. Navedeno ukazuje i na visok stupanj samofinanciranja Društva.

Smanjenje dobiti u 2008. godini utjecalo je na smanjenje profitabilnosti, rentabilnosti te ekonomičnost i aktivnost Društva. Pokazatelji stabilnosti poslovanja (profitabilnosti, rentabilnosti i ekonomičnosti) su blago smanjeni u 2008 godini i ukazuju na blago smanjenje stabilnosti poslovanja.

Ekonomičnost je iznosila 1,06 u 2008. godini, što pokazuje da je Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje 106 kuna prihoda, pa se može zaključiti da je poslovanje stabilno. Koeficijent aktivnosti od 0,87 znatno je smanjen u odnosu na 2007. godinu i pokazuje da Društvo nije uspješno koristilo poslovna sredstava u smislu vremena obrta sredstava.

17.9. Politika dividendi

Na temelju Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti za 2008. godinu u iznosu od 17,7 mln kuna raspoređuje se na način da se iznos od 16,8 mln kuna (iznos preostao nakon unosa 5 posto dobiti u zakonske rezerve) raspoređuje u ostale rezerve.

Poslovnom politikom nije predviđeno izdvajanje dijela dobiti na ime dividende radi financiranja kapitalnih investicija važnih za daljnji razvoj Društva.

18. PLOVPUT d.o.o.

Plovput d.o.o. je trgovačko je društvo s ograničenom odgovornošću u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske, čija je temeljna djelatnost, sukladno Pomorskom zakoniku (Narodne novine broj:17/94, 74/94 i 43/96) i Zakonu o Plovputu (Narodne novine broj:73/97), vezana za sigurnost plovidbe i kao takva od interesa za Republiku Hrvatsku.

Društvo održava i uređuje plovne putove u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH, postavlja objekte sigurnosti plovidbe i osigurava njihov pravilan rad, obavlja poslove radio – službe i istraživanja i projektiranja vezano uz te djelatnosti.

Društvo i tijekom 2008. godine, unatoč negativnim globalnim gospodarskim kretanjima (na koje je posebno osjetljiva djelatnost kojom se bavi ovo Društvo), ostvaruje stabilno poslovanje uz dobit koja je u odnosu na prethodnu smanjena za 49 posto i iznosi 3,6 mln kuna. Imajući u vidu kako je tijekom 2006. godine Društvo ostvarilo gubitak u poslovanju ostvaren rezultat poslovanja u protekle dvije godine ukazuje kako je postignut napredak u upravljanju poslovnim politikama i procesima iz nadležnosti Plovputa d.o.o.. Posebno treba istaknuti kako je tijekom 2008. godine na rezultat u

poslovanju utjecao veći promet brodova u lukama koji je u određenoj mjeri poništilo tečaj američkog dolara i negativne tečajne razlike.

18.1. Ukupni prihodi

Ukupni prihodi u 2008. godini iznosili su 72,8 mln kuna i u odnosu na 2007. godinu manji su za 7 posto. Poslovni prihodi u promatranom razdoblju iznosili su 70 mln kuna (čine 95,9% ukupnih prihoda), a u odnosu na prethodnu godinu zabilježili su smanjenje od 9 od posto. Najveći dio poslovnih prihoda (81%) ostvaren je naplatom naknada sigurnosti plovidbe u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru, a kako je prihod od tih naknada smanjen za 4 posto to se odrazilo na ukupan pad prihoda.

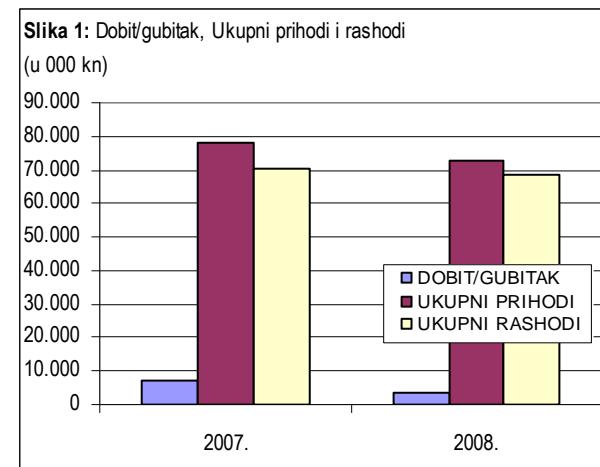
Tablica 33: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	7.008	78.065	70.374	0	0	33.018	47
2008.	3.566	72.810	68.286	0	0	34.933	51

Na smanjenje ukupnih prihoda utjecalo je i negativno kretanje u svjetskom brodarstvu, te prihodi od lučkih svjetala i građevinskih usluga koji su manji za 43 posto.

Prihodi od kapitalnih pomoći iz Državnog proračuna kretali su se na razinama iz prethodne godine, te su u 2008. godini iznosili 3,3 mln kuna. Odnose se na sredstva koja su povezana s imovinom Društva (obračunate amortizacije za investicije iz sredstava Državnog proračuna), a u skladu s MRS-om 20 knjiže se u korist prihoda državne potpore.

18.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 68,3 mln kuna što predstavlja povećanje od 3 posto u odnosu na 2007 godinu. Poslovni rashodi na kraju 2007. godine iznosili su 66,8 mln kuna, te su smanjeni za 3 posto u odnosu na 2007. godinu (u ukupnim rashodima sudjeluju sa 97%).

Na smanjenje ukupnih rashoda utjecalo je smanjenje poslovnih aktivnosti, posebno u građevinarstvu i smanjenje izdataka za usluge na izradi proizvoda na utrošeni materijal, vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine i finansijskih rashoda.

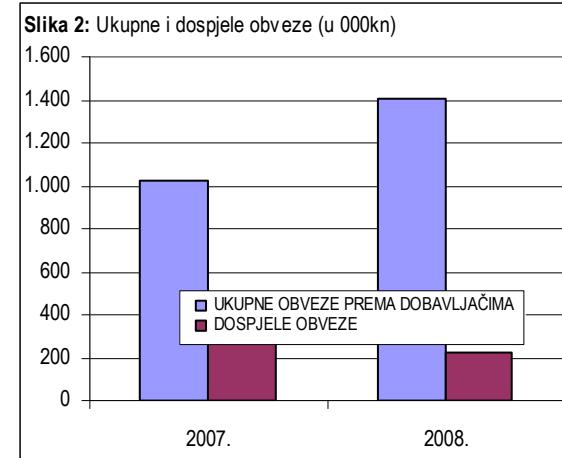
Istovremeno, primjetan je porast troškova osoblja za 6 posto u odnosu na 2007. godinu, a uslijed povećanja vrijednosti boda, te radi značajnih naknada radnicima (pomorski dodatak, prijevoz na posao i s posla i otpremnine).

Amortizacija, kao značajan trošak (u ukupnim rashodima sudjeluje s 12%) iznosila je 8,4 mln kuna i ostala je na približno istoj razini kao i 2007. godine, a obuhvaća obračunatu amortizaciju cijelokupne materijalne i nematerijalne imovine društva.

18.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze na dan 31.12.2008. godine iznosile su 15,9 mln kuna i povećane su za 86 posto u odnosu na isti dan 2007. godine.

Dugoročne obveze su iznosile su 2 mln kuna i bilježe pad od 7 posto u odnosu na kraj prethodne godine.

Manjim dijelom se odnose na obveze prema kreditnim institucijama za nabavku dugotrajne imovine, dok se najveći dio dugoročnih obveza (91%) odnosi na ostale obveze, tj. na obveze prema državi za prodane društvene stanove.

Kratkoročne obveze su iznosile 14,9 mln kuna i znatno su povećane (86%) u odnosu na kraj prethodne godine. Unutar ovih obveza evidentirane su velike ostale kratkoročne obveze s porastom od 600 posto. Najvećim dijelom odnose se na obveze prema državi po osnovi primljenih sredstava iz Državnog proračuna s osnove PDV-a za razdoblje od 2002.-2006. godine u iznosu od 5,9 mln kuna i na obveze temeljem nagodbi o sporazumnoj stjecanju vlasništva i naknadi za izvlaštenjem nekretnina radi rekonstrukcije postojećeg gata u uvali Ždrelašćica

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 2,6 mln kuna i povećane su u odnosu na isti dan 2007. godine za 29 posto. Obveze prema dobavljačima za investicije na dan 31.12.2008. godine, financirane iz sredstava Državnog proračuna ukupno iznose 0,4 mln kuna. Dospjeli obveze prema dobavljačima na dan 31.12. 2008. godine iznosile su 2,2 mln kuna.

18.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja tijekom 2008. godine povećana su za 26 posto, te su na dan 31.12.2008. iznosile 11,5 mln kuna.

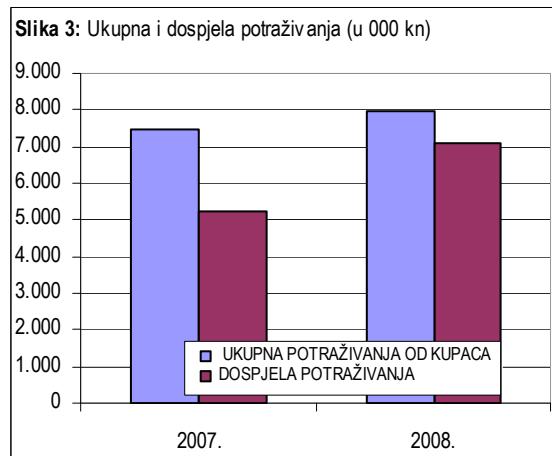
Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 7,9 mln kuna, što predstavlja povećanje od 6 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. U ukupnim potraživanja, potraživanja od kupaca ostvaruju udio od 69 posto. Temeljem Odluke o odobravanju temeljnih finansijskih izvješća i upotrebi dobiti za 2007. godinu dobit Društva u iznosu od 7 mln kuna raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.

Potraživanja od kupaca u zemlji iznosila su 0,7 mln kuna i manja su za 60 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Potraživanja od kupaca u inozemstvu iznosila su 7,3 mln kuna i gotovo u cijelosti se odnose na potraživanja od naknada sigurnosti plovidbe od inozemnih brodara, dok se nešto manji iznos odnosi na pružene radio usluge. Potraživanja od državnih institucija iznose 3,1 mln kuna i najvećim dijelom se odnose na potraživanje za razliku većeg pretporeza od obveze po prijavama poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 2,6 mln kuna.

Dospjela potraživanja iznosila su 7,1 mln kuna, te su u odnosu na kraj 2007. godine povećana za 35 posto. Dospjela potraživanja od kupaca u zemlji smanjena su za 29 posto, dok su istovremeno dospjela potraživanja od kupaca u inozemstvu porasla za 44 posto.

18.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza je na dan 31.12.2008. godine je pozitivan (5,5 mln kuna) za razliku od kraja 2007. godine kada je bio negativan (-1,5 mln kuna). Rezultat je to povećanja iznosa tekućih sredstava za 22 posto uz istovremeno smanjenje iznosa tekućih

obveza za 1 posto.

Tekuća sredstva (37,4 mln kuna) bilježe porast kao posljedicu povećanja finansijske imovine (30%), potraživanja (26%) i novca u banci i blagajni (9%). U strukturi tekućih obveza (31,9 mln kuna) pad su zabilježile gotovo sve kategorije obveza osim obveza prema dobavljačima koje su porasle za 29 posto, i obveze za poreze, doprinose 11 posto.

18.6. Investicije

U 2008. godini Društvo je realiziralo Plan investicija sa 86%. Investicije su iznosile 10,9 mln kuna, od čega 7,1 mln kuna iz sredstava Državnog proračuna. Radovi financirani iz vlastitih sredstava ostvareni su u iznosu od 2,7 mln kuna, dok je za nabavku osnovnih sredstava utrošeno 2,6 mln kuna. Investicije financirane iz sredstava Državnog proračuna najvećim dijelom odnose se na pomorsku signalizaciju i pomorsku radijsku službu (3 mln kuna), nastavak radova na proširenju plovног puta u prolazu mali Žalac, te izgradnju novih objekata pomorske signalizacije (3,3 mln kuna).

Iz vlastitih sredstava financirala se uglavnom izgradnja novih i preinake postojećih signalnih oznaka, ugradnja novih video-nadzornih sustava, izrada raznih projekata za rekonstrukcije postojećih svjetioničarskih i drugih uređaja.

Od osnovnih sredstava veće vrijednosti nabavljena su servisna vozila za održavanje, dizel motori i informatička oprema.

18.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini povećan je za 6 posto u odnosu na 2007. godinu i iznosi 34,9 mln kuna. Do navedenog povećanja došlo je uslijed rasta vrijednosti boda za plaće za siječanj - travanj od 6,5 posto, te svibanj - prosinac od 13,9 posto. Prosječna bruto plaća iznosila 8.849 kuna, što predstavlja povećanje od 6 posto u odnosu na 2007. godinu.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika na kraju razdoblja iznosio je 287, što je na nivou prethodne godine.

Najviša isplaćena neto plaća u promatranom razdoblju iznosila je 27.942 kuna i na nivou je 2007. godine, dok je najniža isplaćena neto plaća iznosila 3.015 kuna s povećanjem od 9 posto.

18.8. Ocjena poslovanja

Tablica 34: Finansijski pokazatelji

R. br.	Finansijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	4,06	2,66
2.	Koeficijent finansijske stabilnosti	0,99	0,93
3.	Stupanj samofinanciranja	0,78	0,78
4.	Stupanj zaduženosti	0,07	0,11
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,55	0,51
6.	Profitabilnost	0,09	0,05
7.	Ekonomičnost	1,11	1,07
8.	Rentabilnost	0,05	0,02

Smanjenje dobiti u odnosu na prethodnu godinu odrazilo se na finansijske pokazatelje poslovanja koji su pogoršani u odnosu na prethodnu godinu.

Koeficijent tekuće likvidnost značajno je smanjen (sa 4,06 na 2,66), no još uvijek je kratkotrajna imovina društva dvostruko veća od kratkoročnih obveza i upućuje na činjenicu da Društvo nema problema s likvidnošću. Koeficijent finansijske stabilnosti smanjen (sa 0,99 na 0,93), što je pozitivno, jer ima vrijednost manju od jedan, te se može reći da se u Društvu racionalno upravlja sredstvima.

Stupanj zaduženosti bilježi porast u odnosu na 2007. godinu i iznosi 0,11, dok je koeficijent vlastitog financiranja 0,78, što pokazuje da se Društvo financiralo u tekućoj godini sa 78 posto iz vlastitog, te

svega 11 posto iz tuđih izvora financiranja. Pokazatelj aktivnosti odnosno uspješnosti korištenja poslovnih sredstava u smislu njihovog obrtaja je minimalno smanjen u odnosu na prethodnu godinu i iznosi 0,51.

Smanjeni rezultati na kraju poslovne godine utjecali su na nešto niže pokazatelje stabilnosti poslovanja (profitabilnosti, rentabilnosti, ekonomičnosti). Ekonomičnost iznosi 1,07, što znači da je Društvo na 100 kuna rashoda ostvarilo 107 kuna prihoda. Unatoč, smanjenoj dobiti Društvo je poslovalo uspješno. Društvo je likvidno, nije zaduženo i rentabilno je.

18.9. Politika dividendi

Temeljem Odluke o usvajanju temeljnih finansijskih izvješća i upotrebi dobiti za 2008. godinu, dobit Društva u iznosu od 3,6 mln kuna raspoređuje se u zadržanu dobit.

19. VJESNIK d.d.

Vjesnik d.d. je društvo tiskarsko izdavačke djelatnosti. Udio Republike Hrvatske u vlasničkoj strukturi društva je 46,47%. Temeljni kapital društva na dan 31.12.2008. godine iznosio je 106 mln kuna i podijeljen je na 1.061.683 redovne dionice nominalne vrijednosti od 100 kuna.

Nastavkom provođenja mjera restrukturiranja započetih još 2007. godine i tijekom 2008. godine usprkos svim nepovoljnim kretanjima na tržištu prodaje grafičkih usluga pozitivno se odrazilo na krajnji rezultat poslovanja Društva. Provodenjem restrukturiranje Društva koje je obuhvatilo prije svega poslovne procese na različitim razinama, u konačnici je dovelo do stvaranja optimalnih uvjeta za pozitivno poslovanje i racionalizaciju troškova.

Prelazak lista Vjesnik od 1. kolovoza 2008. godine u Narodne novine d.d. bitno je utjecalo na funkcioniranje Vjesnika d.d., čime su stvorene pretpostavke za trajno rješenje i sudbinu lista te proveden sve planirane aktivnosti u smislu definiranja daljnje strategije razvoja Društva.

Brži rast ukupnih rashoda društva od povećanja prihoda utjecao je u 2008. godini na smanjenje ostvarene dobiti u odnosu na prethodnu godinu za 6,8 mln kuna (gotovo 4 puta). Ostvarena dobit iznosi 2,5 mln kuna.

19.1. Ukupni prihodi

U 2008. godini ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 263,3 mln kuna, što predstavlja povećanje za 3 posto u odnosu na prethodnu godinu. U ukupnim prihodima poslovni prihodi iznose 258,5 mln kuna ili 98% ukupnih prihoda, dok je udio finansijskih i izvanrednih prihoda u ukupnom prihodu Društva neznatan.

Tablica 35: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	9.255	255.533	246.278		0	65.358	27
2008.	2.457	263.315	260.858		0	65.679	25

Poslovni prihodi Društva bilježe povećanje za 2 posto u odnosu na 2007. godinu. Istovremeno su finansijski prihodi povećani za 64 posto, ali zbog njihovog neznatnog udjela u ukupnim prihodima nisu utjecali na ukupno kretanje na kraju razdoblja.

Društvo Vjesnik d.d. većinu poslovnih prihoda (85%) ostvaruje prodajom tiskarskih usluga. Od ukupno ostvarenih 220,6 mln kuna prihoda od tiskarskih usluga najveći prihod (57,1 mln kuna) ostvaruje se tiskanjem tjednika. Slijedi prihod od dnevnih novina (56,4 mln kuna ili 26%) i mjesecačnika (36,1 mln kuna ili 16%). Od tiskanja povremenih izdanja (16%) i dvotjednih revija i časopisa (11%) ostvareno je ukupno 59,4 mln kuna, a od izdanja koja izlaze tri i četiri puta tjedno preostalih 11,7 mln kuna prihoda od prodaje tiskarskih usluga.

Tijekom 2008. godine kao i prethodne 2007. godine nije ostvaren prihod po osnovi subvencija.

19.2. Ukupni rashodi

Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 260,9 mln kuna i bilježe povećanje od 6 posto u odnosu na prethodnu godinu.

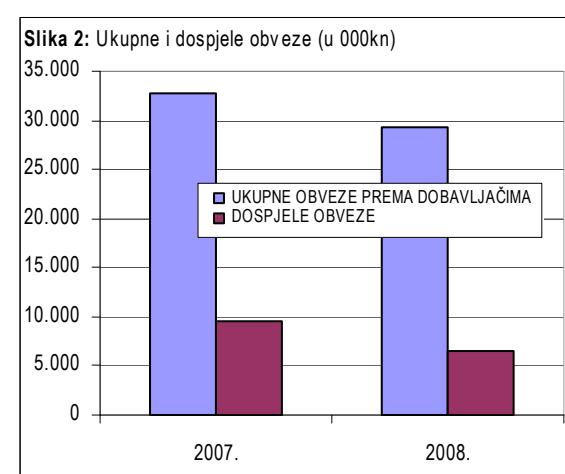
Poslovni rashodi koji čine 94% ukupnih rashoda društva približno slijede trend povećanja ukupnih rashoda od 3 posto, te su iznosili 244 mln kuna. Povećanje u apsolutnom iznosu u odnosu na prethodno razdoblje iznosi 6,7 mln kuna.

U strukturi poslovnih rashoda materijalni troškovi u iznosu od 129,1 mln kuna smanjeni su za 2,4 mln kuna ili za 2 posto, od toga su troškovi sirovine i materijala smanjeni sa 106,9 mln kuna na 104,3 mln kuna ili za 2 posto. Troškovi prodane robe od 89.000 kuna smanjeni su za 94 posto i nemaju značajniji utjecaj na rast poslovnih rashoda, dok su ostali troškovi poslovanja (troškovi usluga) ostvarili povećanje od 7 posto. Ukupno obračunata amortizacija dugotrajne materijalne imovine društva u 2008. godini iznosila je 18,1 mln kuna i smanjena je u odnosu na prethodnu godinu za 20 posto.

Financijski rashodi u iznosu od 16,7 mln kuna povećani za 94 posto u odnosu na ostvarene 2007. godine kao rezultat povećanja kamata i tečajnih razlika.

19.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze Društva na dan 31.12.2008. iznosile su 79,4 mln kuna i smanjene su za 54 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Dugoročne obveze su iznosile 0,7 mln kuna s udjelom od 1% u ukupnim obvezama, dok su kratkoročne obveze iznosile 78,7 mln kuna ili 99% ukupnih obveza.

Kratkoročne obveze zabilježile su pad 39 posto u odnosu na isti dan prethodne godine, a sastoje se od obveza prema kreditorima u iznosu od 38,5 mln kuna, obveza za predujmove u iznosu od 1,7 mln kuna, obveza prema dobavljačima u iznosu od 29,3 mln kuna, te ostalih obveza u iznosu od 9,3 mln kuna. Potrebno je istaknuti da Društvo ima nepovoljnu strukturu obveza u kojoj prevladavaju kratkoročne obveze.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosila su 6,5 mln kuna i bilježe smanjene od 4 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Dospjele obveze prema dobavljačima iznosile su 6,5 mln kuna što predstavlja smanjene od

32 posto u odnosu na prethodnu godinu.

19.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja društva na dan 31.12.2008. godine iznosila su 80,5 mln kuna sa značajnim smanjenjem od 41 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Od toga su dugotrajna potraživanja iznosila 2,8 mln kuna i čine 3%, a kratkotrajna 97% ukupnih potraživanja društva.

Dospjela ukupna potraživanja iznosila su 24,6 mln kuna.

Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2008. godine iznosila su 57,3 mln kuna i bilježe smanjenje od 34 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Od toga dospjela potraživanja od kupaca iznosila su 24 mln kuna, te bilježe smanjenje od 53 posto.

19.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital, kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza na dan 31.12.2008. godine iznosio je 10,6 mln kuna, dok je na kraju prethodne godine iznosio je 25,2 mln kuna. Smanjenje neto radnog kapitala za 58% rezultat je bržeg smanjenja tekućih sredstava (42%) od smanjenja tekućih obveza društva (39%) u usporedbi s prethodnom godinom.

Tekuća sredstva su iznosila 89,4 mln kuna i bilježe značajno smanjenje kao posljedicu iznimnog pada finansijske imovine (57%), novca u banci i blagajni (78%) i potraživanja (35%). Smanjenje tekućih obveza rezultat je ponajprije smanjenja obveza prema kreditnim institucijama (53%) i obveza prema dobavljačima (10%).

19.6. Investicije

U 2008. godini Vjesnik bilježi značajan pad investicijskih aktivnosti. Društvo je u dugotrajnu materijalnu imovinu investirano 3 mln kuna ili 59% investicijskih ulaganja iz 2007. godine zbog smanjene mogućnosti financiranja. Investicijska ulaganja u 2008. godini financirana su iz vlastitih sredstava.

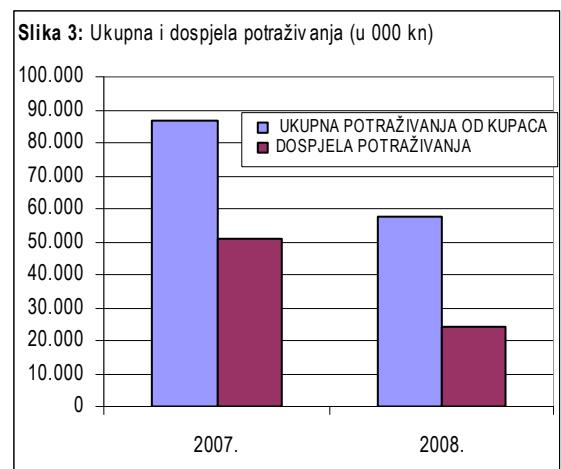
U 2008. godini započet je novi investicijski ciklus i za nabavu dugotrajne materijalne imovine, planirano je, s ulaganjima u 2009. godini, investirati iznos od 50 mln kuna.

19.7. Plaće i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosio je 65,7 mln kuna i približno je na razini 2007. godine.

Broj zaposlenih na bazi sati rada u 2008. godini iznosio je 523 i smanjen je za 2 posto u odnosu na broj zaposlenih u prethodnoj godini.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 25.960 kuna i na razini je prethodne godine, dok je najniža isplaćena neto plaća zabilježila porast od 23 posto, te je nominalno iznosila 3.282 kune.

19.8. Ocjena poslovanja

Tablica 36: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,20	1,14
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	0,85	1,01
3.	Stupanj samofinanciranja	0,40	0,57
4.	Stupanj zaduženosti	0,60	0,38
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,88	1,25
6.	Profitabilnost	0,04	0,01
7.	Ekonomičnost	1,04	1,01
8.	Rentabilnost	0,03	0,01

Društvo Vjesnik d.d. i u 2008. godini je financiralo izlaženje lista i osiguravalo financijska sredstva za pokriće troškova ovisnog Društva Vjesnik-Naklada d.o.o..

Koeficijent tekuće likvidnosti od 1,20 smanjen je na 1,14 ili za 5% kao rezultat smanjenja kratkotrajne imovine za 42%. Koeficijent financijske stabilnosti pokazuje koliki se dio dugotrajne imovine financira kapitalom i dugoročnim obvezama Društva na dan bilance. Iako je porastao s 0,85 na 1,01, koeficijent upućuje na povoljnu financijsku situaciju.

Stupanj zaduženosti je značajno smanjen tako da se 38% ukupne imovine financira iz tuđeg kapitala i smanjen je za 36% u odnosu na 2007. godinu.

Blago smanjenje profitabilnost i rentabilnost poslovanja rezultat su pada dobiti Društva u 2008. godini u odnosu na 2007. godinu. Ekonomičnost je na razini koeficijenta od 1,01 i o u odnosu na prethodnu godinu ukazuje na smanjenje.

S obzirom na to da za izdavanje lista i pokriće gubitaka koje je list kumulirao niti u 2008. godini nisu primljena sredstva potpore, tekuća likvidnost i nestabilna financijska situacija obilježile su cijelokupno poslovanje Društva, stvorena su nova kreditna zaduženja kod Hrvatskog fonda za privatizaciju.

Cijelokupne obveze po kratkoročnim zajmovima, zajedno s pripadajućim kamataima, uz suglasnost Nadzornog odbora i Uprave Fonda su Vjesniku otpisane s danom 29.12.2008. godine.

19.9. Politika dividendi

Prema Odluci o upotrebi ostvarene dobiti u 2008. godini, dobit u iznosu od 2,4 mln kuna raspoređuje se u rezerve Društva. U zakonske rezerve raspoređuje se iznos od 0,1 mln kuna (5% ostvarene dobiti), te u ostale rezerve iznos od 2,3 mln kuna (95% ostvarene dobiti).

20. ODAŠILJAČI I VEZE

Odašiljači i veze, društvo s ograničenom odgovornošću za prijenos i odašiljanje radijskih i televizijskih programa za račun drugih, nastalo je 2002. godine podjelom iz Hrvatske radiotelevizije. Jedini osnivač društva je Republika Hrvatska.

Osnovna značajka poslova Odašiljača i veza je nastavak pozitivnog trenda poslovanja. U 2008. godini društvo je realiziralo svoje planirane poslovne aktivnosti uz ostvarivanje financijskih rezultata znatno većih od planiranih.

Ostvaren dobit Društva u 2008. godini veća je za 86 posto u odnosu na 2007. godinu i iznosila je 14,7 mln kuna, dok je u 2007. godini iznosila 7,9 mln kuna.

20.1. Ukupni prihodi

U 2008. godini ukupni prihodi Društva su iznosili 269,7 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 1 posto u odnosu na 2007. godinu i 100 posto više u odnosu na godišnji plan.

Tablica 37:Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR. OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	7.897	272.980	262.134	0	0	63.814	24
2008.	14.653	269.744	250.822	0	0	60.218	24

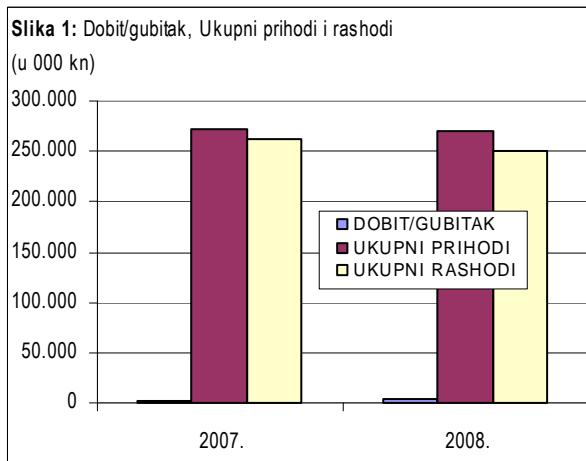
U strukturi poslovnih prihoda, najveći prihod ostvaren je pružanjem usluga prijenosa i odašiljanja radijskog i televizijskog programa, kao temeljne djelatnosti Društva u iznosu od 139,3 mln kuna. U odnosu na 2007. godinu zabilježili su pad od 9 posto kao rezultat smanjenja opsega poslova kroz sustava veza za davanje usluga iz područja telekomunikacija.

Prihodi od podzakupa satelita temelje se na sklopljenim ugovorima s HRT-om, British Telecom-om Eutelsatom a realiziran je u iznosu od 44,4 mln kuna što je 9% više u odnosu na promatrano razdoblje 2007. godine

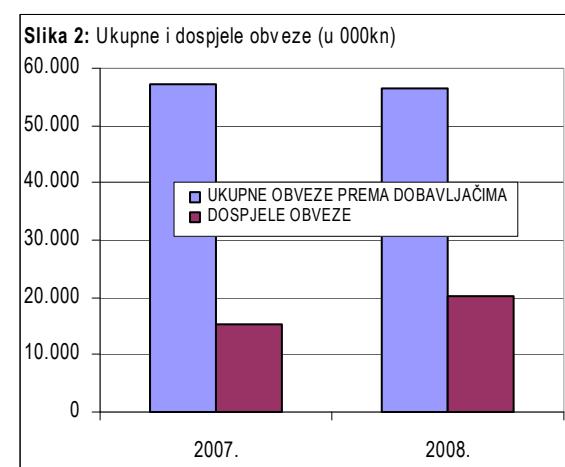
Prihodi od zakupa nekretnina ostvareni su u ukupnom iznosu od 36,9 mln kuna, što predstavlja povećanje u odnosu na 2007. godinu za 26 posto, a najvećim dijelom su realizirani temeljem ugovora sa Nova TV, TELE2, HT, VIP Net, Radio Croatia i drugi.

U 2008. godini prihodi od subvencija nisu ostvareni.

Financijski prihodi iznosili su 5,1 mln kuna i veći su od planiranih kao posljedica veće realizacije pozitivnih tečajnih razlika i prihoda od redovnih kamata. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 309 posto.

20.2. Ukupni rashodi

U 2008. godini ukupni rashodi Društva iznosili su 250,8 mln kuna, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja smanjenje od 4 posto. U kategoriji poslovnih rashoda, najveći porast od 4 posto ostvarili su ostali troškovi sirovina i materijala.

Materijalni troškovi u iznosu od 99,4 mln kuna smanjeni su za 2 posto u odnosu na prethodnu godinu kao nastavak politike racionalizacije i smanjenja troškova poslovanja. Isto tako smanjeni su i troškovi osoblja za 4 posto.

Financijski rashodi povećani su za 55 posto u odnosu na 2007. godinu i iznose 21 mln kuna.

Najvećim dijelom odnose se na kamate koje društvo plaća na kredite.

20.3. Ukupne obveze

Ukupne (dugoročne i kratkoročne) obveze Društva na dan 31.12.2008. iznosile su 376,3 mln kuna i povećane su za 1 posto u odnosu na isti dan prethodne godine. Dugoročne obveze smanjene su ponajprije zbog smanjenja obveza prema kreditnim institucijama za 23 posto i obveza prema dobavljačima za 44 posto.

Istodobno kratkoročne obveze povećane su za 32 posto u odnosu na kraj 2007. godine i to iz razloga povećanja ostalih kratkoročnih obveza sa 12,2 mln kuna u 2007. godini na 55 mln kuna u 2008. godini.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 56,6 mln kuna i bilježe smanjene od 2 posto u odnosu na isti dan prethodne godine s naglaskom na smanjivanje obveza prema dobavljačima u zemlji za 16 posto, dok su istovremeno obveze prema dobavljačima u zemlji porasle za 21 posto.

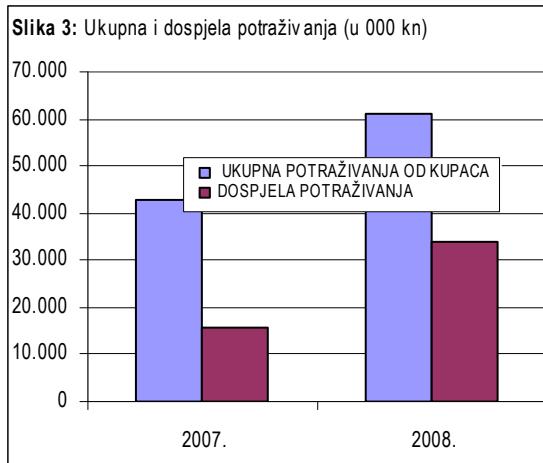
Dospjele su obveze u iznosu od 20,1 mln kuna, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja rast od 32 posto.

20.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Društva na dan 31.12.2008. godine iznosila su 62,5 mln kuna i povećane su za 41 posto u odnosu na isti dan 2007. godine zbog povećanja potraživanja od kupaca i povećanja ostalih kratkotrajnih potraživanja.

Ukupna potraživanja od kupaca iznosila su 61,2 mln kuna i povećana su za 42 posto u odnosu na isti dan prethodne godine.

Od toga su dospjela potraživanja u iznosu od 33,8 mln kuna, što predstavlja povećanje od 116 posto u odnosu na kraj 2007. godine.

20.5. Neto radni kapital

Na dan 31.12.2008. godine neto radni kapital kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza iznosi je 8,1 mln kuna, što u odnosu na 31.12.2007. godinu predstavlja smanjenje od 77 posto kao posljedica bržeg rasta tekućih obveza (26%) od rasta tekućih sredstava (4%).

Povećanje tekućih obveza uglavnom je posljedica značajnog porasta ostalih kratkoročnih obveza (348%) kao i porasta obveza za poreze doprinose i slična davanja (56%).

20.6. Investicije

Tijekom 2008. godine započeti su procesi nabave opreme za sve ključne investicijske projekte i to nastavak gradnje DVB-T mreža, početak temeljite rekonstrukcije infratskutrurne opreme na objektima, nabava pristupne opreme mikrovalnih mreža za povezivanje lokacija kupaca s magistralnim vodovima OiV, početak uporabe WiMax tehnologije na područjima države zakoja se dobivaju poticajna sredstva iz izvora viška prihoda nad rashodima Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije, uvođenje IPTV usluge. Ukupna investicijska ulaganja u 2008. godini iznosila su 55,3 mln kuna.

20.7. Plaće i broj zaposlenih

U 2008. godini trošak osoblja iznosio je 60,2 mln kuna i bilježi smanjenje od 7 posto u odnosu na 2007. godinu.

Na dan 31.12.2008. godine ukupan broj zaposlenih iznosio je 333, što predstavlja smanjenje za 32 zaposlenika ili 9 posto u odnosu na isti dan prethodne godine.

Najviša isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila je 17.505 kuna i smanjena je za 2.440 kuna (12%) u odnosu na prethodnu godinu, dok je najniža isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosila 2.558 kuna i bilježi porast od 12 posto.

20.8. Ocjena poslovanja

Tablica 38: Financijski pokazatelji

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	1,33	1,05
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	0,92	0,98
3.	Stupanj samofinanciranja	0,32	0,34
4.	Stupanj zaduženosti	0,66	0,65
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,48	0,47
6.	Profitabilnost	0,03	0,05
7.	Ekonomičnost	1,04	1,08
8.	Rentabilnost	0,01	0,03

Smanjenjem rashoda za 12 mln kuna pridonijelo je povećanju ostvarene dobiti u odnosu na 2007. godinu, što se pozitivno odrazilo i na financijske pokazatelje.

Koeficijent tekuće likvidnosti zabilježio je pad u odnosu na 2007. godinu (sa 1,33 na 1,05) što ukazuje na brži rast tekućih obveza od tekućih sredstava, što ukazuje na moguće pogoršanje općeg stanja likvidnosti Društva. Koeficijent financijske stabilnosti je povećan (sa 0,92 na 0,98) što govori u prilog smanjenju likvidnosti i financijske stabilnosti Društva u odnosu na 2007. godinu.

Koeficijent zaduženosti neznatno se smanjio s 0,66 na 0,65 pri čemu je društvo 65 posto svojih obveza financiralo putem vanjskih izvora sredstava.

Pokazatelji stabilnosti poslovanja (profitabilnost, rentabilnost, ekonomičnost) porasli su u odnosu na 2007. godinu i ukazuju na povećanje stabilnosti poslovanja Društva. Ekonomičnost iznosi 1,08 što znači da je Društvo na 100 kuna rashoda ostvarilo 108 kuna prihoda.

20.9. Politika dividendi

Odlukom o uporabi ostvarene dobiti u 2008. godini u iznosu od 14,6 mln kuna, Odašiljači i veze d.d. raspoređuju dobit na način da iznos od 0,7 mln kuna unose u rezerve Društva, a preostali dio od 13,9 mln kuna koristit će za razvoj i unaprjeđenje djelatnosti Društva.

21. FINANCIJSKA AGENCIJA - FINA

Početkom 2002. godine donesen je Zakon o Financijskoj agenciji (Narodne novine br.117/01) kojim Financijska agencija (u dalnjem tekstu FINA) u vlasništvu države nasljeđuje prava, obveze i imovinu bivšeg ZAP-a, nastavljajući u tržišnom okruženju oblikovati svoju poslovnu politiku, bez monopolističke pozicije.

FINA zadovoljava svakodnevne potrebe svojih klijenata obavljanjem transakcija, pružanjem informacija i elektroničkih servisa kakve ne pruža nijedna druga tvrtka i ima važnu ulogu u reformi

platnog prometa i mirovinskog sustava, realizaciji strateških projekata Vlade Republike Hrvatske, informatizaciji tijela državne uprave, te nizu drugih projekata od nacionalne važnosti.

Tijekom 2008. godine Društvo je uložilo znatne napore u proširenje poslovne mreže s tri nove poslovnice u Zadru, Rijeci i Vodicama. Uvedeno je niz poboljšanja vezanih uz FINA Opciju, FINA računovodstveni servis, bonitete i registre i sl.

FINA je poslovnu 2008. godinu zaključila s gubitkom u iznosu od 34,4 mln kuna, što predstavlja povećanje gubitka od značajnih 52 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Povećanje ostvarenog gubitka rezultat je negativnih kretanja na finansijskom tržištu što se odrazilo na smanjenje ostvarenih poslovnih i finansijskih prihoda. Istovremeno, zamjetan je značajan rast finansijskih rashoda uslijed negativnih prinosa na finansijsku imovinu koju prati i velika opterećenost ukupnih rashoda troškom zaposlenih.

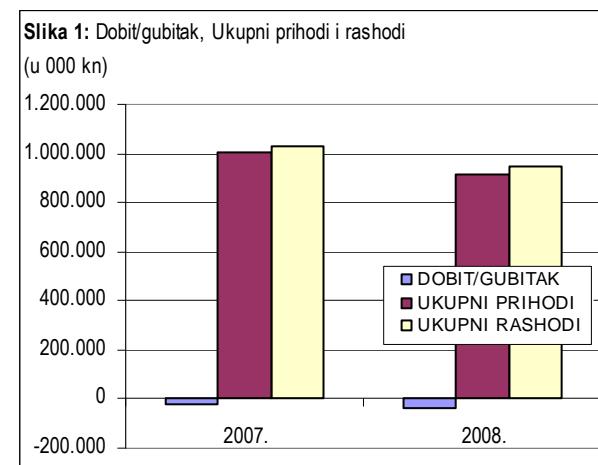
21.1. Ukupni prihodi

U 2008. godini ukupni prihodi FINA-e iznosili su 911,9 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 9 posto u odnosu na prethodnu godinu, što je posljedica pada ostvarenih prihoda od prodaje za 7 posto i finansijskih prihoda za 65 posto.

Tablica 39: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi (u 000 kuna)

RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	-22.617	1.004.758	1.027.375		0	569.897	55
2008.	-34.414	911.854	946.268		0	465.018	49

U strukturi prihoda od prodaje najveći udio od 47% imaju prihodi Sektora servisa za bankarstvo u iznosu 414,8 mln kuna koji bilježe smanjenje od 12 posto u odnosu na prethodnu godinu (prihodi od sektora Servisa za bankarstvo sadrže prihode dva centra proizvoda koji su okrenuti platnom prometu: Centar poslova platnog prometa i Centar poslova sa stanovništvom). Istovremeno su prihodi Sektora poslova s gotovim novcem ostvarili pad od 10 posto, te su na kraju 2008. godine iznosili 139,9 mln kuna. Slijede prihodi Sektora servisa za državu koji bilježe rast od 6 posto i iznose 204,3 mln kuna, te prihodi Sektora korisničkih servisa u iznosu od 56,7 mln kuna i rastom od 3 posto. Prihodi ostvareni od informatičko-komunikacijskih i drugih usluga iznose 22,5 mln kuna, s rastom od 21 posto u odnosu na 2007. godinu.

Ostvareni finansijski prihodi su rezultat aktivnosti na tržištu kapitala provođenjem politike plasmana slobodnih novčanih sredstava. Plasman slobodnih novčanih sredstava redovita je poslovna aktivnost FINA-e koja se provodi kroz vlastitu riznicu. Značajno smanjenje finansijskih prihoda koji u 2008. godini iznose 19,8 mln kuna velikim dijelom je posljedica negativnih kretanja uslijed globalne finansijske krize.

21.2. Ukupni rashodi

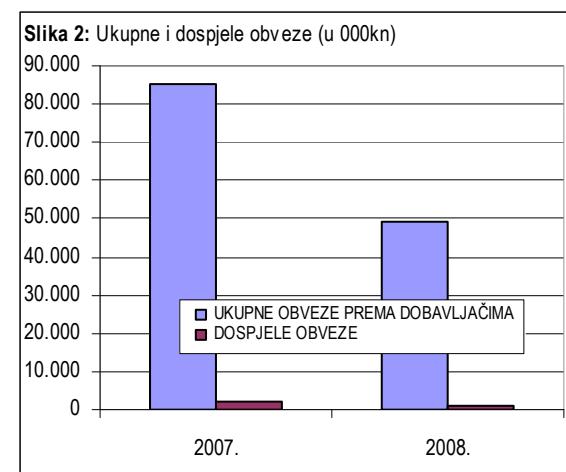
Ukupni rashodi u 2008. godini iznosili su 946,3 mln kuna i u odnosu na 2007. godinu ostvarili su smanjenje od 8 posto kao rezultat pada poslovnih rashoda (9%) uslijed smanjenja troškova osoblja (18%) koji sudjeluju u ukopnim rashodima sa visokih 49 posto.

Poslovni rashodi iznose 922,3 mln kuna. Trošak amortizacija u iznosu od 115,8 mln kuna bilježi rast od 9 posto, a ostali troškovi u iznosu 63,1 mln kuna 12 posto. Trošak osoblja u 2008. godini iznosi 465 mln kuna. U strukturi materijalnih troškova koji su neznatno povećani (1%) i iznose 274,6 mln, troškovi prodane robe su smanjeni 17 posto, a ostali vanjski troškovi bilježe rast od 2 posto.

Izniman rast financijskih rashoda (7 puta) koji iznose 20,1 mln kuna, rezultat je rasta negativnog prinosa na financijsku imovinu koji u 2008. godini iznosi 14,8 mln kuna, dok je u 2007. iznosio 0,8 mln kuna.

21.3. Ukupne obveze

Tijekom 2008. godine ostvareno je smanjenje ukupnih obveza koje su na dan 31.12.2008. godine iznosile su 202,9 mln kuna, te su u odnosu na isti dan 2007. godine smanjeni za 15 posto, a kao posljedica znatnog smanjenja kratkoročnih obveza za 25 posto i dugoročnih obveza za 2 posto. U strukturi kratkoročnih obveza koje su iznosile 105,3 mln kuna, najveći pad (43%) bilježe obveze prema dobavljačima koje su iznosile 48,9 mln kuna. Slijede obveze za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 21,2 mln kuna koje su smanjene za 14 posto. Obveze prema zaposlenicima su iznosile 33,9 mln kuna i ostvarile su rast od 17 posto, a obveze za predujmove su iznosile 0,5 mln kuna i bilježe značajan rast od 55 posto.

Dugoročne obveze su ostvarile neznatno smanjenje od 2 posto u odnosu na prethodnu godinu i iznose 97,6 mln kuna. Obveze prema bankama i drugim

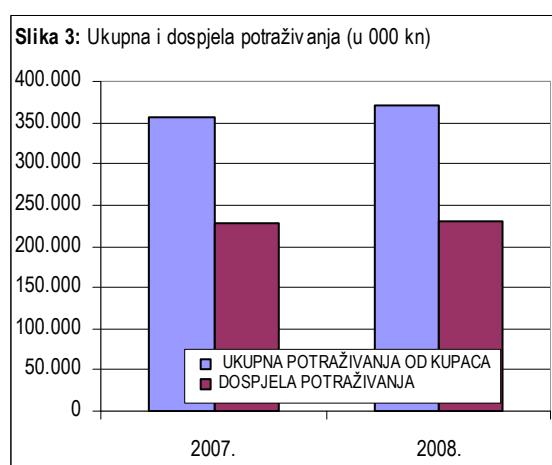
financijskim institucijama iznosile su 70 mln kuna, te su se kretale na razinama u 2007. godini, dok su ostale dugoročne obveze iznosile 27,6 mln kuna i manje su za 6 posto.

Ukupne obveze prema dobavljačima na dan 31.12.2008. godine iznosile su 48,9 mln kuna ,što predstavlja značajno smanjenje od 43 posto u odnosu na isti dan 2007. godine. Smanjenje obveza prema dobavljačima rezultat je smanjenja obveza od dobavljača u zemlji (25%).

Dospjele obveze prema dobavljačima u odnosu na isti dan prethodne godine iznosile su 0,9 mln kuna što predstavlja značajno smanjenje od 59 posto i u cijelosti se odnose na dospjele obveze prema dobavljačima u zemlji.

21.4. Ukupna potraživanja

Tijekom 2008. godine došlo je umjerenog rasta iznosa ukupnih potraživanja za oko 4 posto. Ukupna potraživanja na dan 31.12.2008. iznosila su 454,2 mln kuna. Navedeni porast rezultat je povećanja ostalih potraživanja (52%), potraživanja od zaposlenika (30%), potraživanja od kupaca (4%) i potraživanja od države i drugih institucija (2%).

Ukupna potraživanja od kupaca, koja u ukupnim potraživanjima čine najveći udio (95%), na dan 31.12.2008. godine iznosila su 370,2 mln kuna i bilježe porast od 4 posto u odnosu na isti dan 2007. godine.

Dospjela potraživanja od kupaca neznatno su porasla (1%), te su na kraju 2008. godine iznosila 230,1 mln kuna. Najvećim dijelom je to posljedica rasta potraživanja od kupaca u zemlji (4%), dok su potraživanja od kupaca u inozemstvu zabilježila rast od 20 posto.

21.5. Neto radni kapital

Neto radni kapital društva (razlika tekućih sredstava i tekućih obveza društva) na dan 31.12.2008. godine iznosi je 554,9 mln kuna, što predstavlja smanjenje od 10 posto u odnosu na isti dan 2007. godine kao posljedica većeg pada tekućih sredstava od tekućih obveza društva.

Tekuća sredstva društva iznosila su 661,3 mln kuna i smanjena su za 13 posto u odnosu na kraj prethodne godine kao rezultat smanjenja gotovo svih kategorija tekućih sredstava. Potraživanja u iznosu 390,6 mln kuna rasla su za 4 posto uslijed rasta potraživanja od poveznih poduzetnika, dok je finansijska imovina iznosila 249,3 mln kuna i smanjena je za značajnih 26 posto najvećim dijelom uslijed smanjenja vrijednosti kratkoročne finansijske imovine za 47 posto.

Tekuće obveze iznosile su 106,4 mln kuna i bilježe smanjenje od 25 posto u odnosu na kraj 2007. godine uslijed značajnog smanjenja obveze prema dobavljačima za 43 posto. Obveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama ostvarile su rast od 55 posto.

21.6. Investicije

Vrijednost investicija u 2008. godini smanjena je za 40 posto u odnosu na ostvarene investicije tijekom 2007. godine. Ukupna vrijednost investicija u materijalnu i nematerijalnu imovinu tijekom 2008. godine iznosila je 107,3 mln kuna.

Najvećim dijelom investicije su realizirane na području otvaranja novih FINA-inih poslovnica u Rijeci, Vodicama i Zadru. Nadograden je sustav Connect:Direct za razmjenu podatka sa bankama, te u više projekata koji su bili od velike poslovne važnosti, primjerice reinženjeringu unosa naloga platnog prometa, projekta reinženjeringu razmjene, projektu CRM te projektu Dana Warehouse-Business Intelligence. Uvedena je vlastita tečajna lista te su klijentima ponudili niz poboljšanja vezanih uz FINA Opciju, FINA računovodstveni servis, bonitete i registre i sl. Dovršen je projekt vezane uz javnu ponudu dionica, a u 2008. godini su zajedno s partnerima, odradili i projekt isplate dividendi Fonda hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

21.7. Plaće i broj zaposlenih

Tijekom 2008. godine trošak osoblja smanjen je za 18 posto u odnosu na 2007. godinu, te je iznosi 465 mln kuna, što još uvijek predstavlja veliki udio u strukturi ukupnih rashoda od 49%.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika smanjen je za 6 posto, tako da je na dan 31. prosinca ukupno stalno zaposlenih iznosi 4.632 radnika.

Najviša isplaćena neto plaća iznosila je 36.240 kuna i bilježi rast od 29 posto, dok je najniža neto plaća u istom razdoblju iznosi 1.982 kuna s rastom od 6 posto.

21.8. Ocjena poslovanja

Poslovanje FINA-e u 2008. godini obilježeno je konsolidacijom poslovanja, dalnjom prilagodbom tržišnim uvjetima i restrukturiranjem. Izborivši se u proteklom razdoblju za svoje mjesto na tržištu, FINA se razvojem postojećih proizvoda i inovacijama, transformirala u vodeću tvrtku na području finansijskog posredovanja.

Unatoč ostvarenom gubitku, većina finansijskih pokazatelja za promatrano razdoblje ukazuju na prihvatljivu razinu osnovnih finansijskih pokazatelja koja će se s provedbom svih procesa optimalizacije i restrukturiranja FINA-e dodatno poboljšati u narednim razdobljima.

Tablica 40: Finansijski pokazatelji

R. br.	Finansijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	5,31	6,23
2.	Koeficijent finansijske stabilnosti	0,68	0,70
3.	Stupanj samofinanciranja	0,84	0,85
4.	Stupanj zaduženosti	0,13	0,11
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,52	0,50
6.	Profitabilnost	-0,02	-0,04
7.	Ekonomičnost	0,98	0,96
8.	Rentabilnost	-0,01	-0,02

Koeficijent tekuće likvidnosti zabilježio je porast sa 5,31 u 2007. na 6,23 u 2008. godini, što ukazuje na visoku razinu sposobnosti Društva da podmiruje svoje dospjele kratkoročne obveze. Koeficijent finansijske stabilnosti je neznatno povećan i iznosi 0,70.

Koeficijent zaduženosti je neznatno smanjen i iznosi 0,11, pri čemu je društvo 11 posto svojih obveza financiralo putem vanjskih izvora sredstava. Ekonomičnost poslovanja Društva je pala u 2008. godini i iznosi 0,96, što pokazuje da Društvo na 100 kuna rashoda ostvaruje svega 96 kuna prihoda. Profitabilnost i rentabilnost poslovanja su negativnog predznaka zbog poslovanja sa gubitkom u obje promatrane godine.

21.9. Politika dividendi

FINA je ostvarila gubitak u 2008. godini, te slijedom navedenog nema isplate dividendi. Gubitak FINA-e u iznosu od 34,4 mln kuna pokrit će se iz zadržane dobiti prethodnih godina.

22. PLINACRO d.o.o.

Društvo Plinacro za transport i trgovinu plinom registrirano je 1. veljače 2001. godine kao član INA grupe i u njezinom 100%-tnom vlasništvu. Od 11. ožujka 2002. godine prelazi u 100%-tno vlasništvo Republike Hrvatske.

U skladu s novim zakonima, a ponajprije Zakonom o energiji (Narodne novine broj:68/01), transport plina postaje energetska djelatnost koja se obavlja kao javna usluga.

Osnivanjem društva Plinacro d.o.o. ustrojena je organizacijska struktura kojom se uvodi liberalizacija tržišta prirodnog plina u skladu sa zahtjevima Direktive EU, što za potrošača prepostavlja mogućnost izbora dobavljača plina, te slobodan pristup plinovodnom sustavu.

U 2008. godini Plinacro nastavlja uspješno poslovanje ostvarivši dobit u iznosu od 114,7 mln kuna koja je 4 puta veća u odnosu na prethodnu godinu. Međutim, kao posljedica utjecaja objektivnih čimbenika, ostvareni ukupni prihodi i rashodi manji su u odnosu na Plan.

22.1. Ukupni prihodi

Društvo je u 2008. godini ostvarilo ukupno 560,2 mln kuna prihoda, što u odnosu na 2007. godinu predstavlja značajno povećanje od 33 posto, a prije svega kao rezultat poboljšanih upravljanja poslovnim procesima koji su rezultirali rastom prihoda od prodaje od 30 posto, tako da su na kraju 2008. godine iznosili 519,5 mln kuna. Najveći dio ukupnog prihoda odnosi se na prihod od osnovne djelatnosti (94%), odnosno obavljanja energetske djelatnosti transporta prirodnog plina. Prihodi od osnovne djelatnosti regulirani su od Hrvatske regulatorne agencije i utvrđeni odredbama Tarifnog sustava za transport prirodnog plina. Ukupno ostvareni prihodi kreću se na razini 99% planiranih.

Razlog odstupanja od Plana jest pomak u primjeni novih, viših tarifnih stavki (od 01.03.2008. umjesto od 01.01.2008. godine), što je rezultiralo da su prihodi od zakupa transportnih kapaciteta u 2008. godini 36,1 mln kuna manji od planiranih.

Tablica 41: Dobit/Gubitak, Ukupni Prihodi i Rashodi, Subvencije i Troškovi osoblja (u 000 kuna)

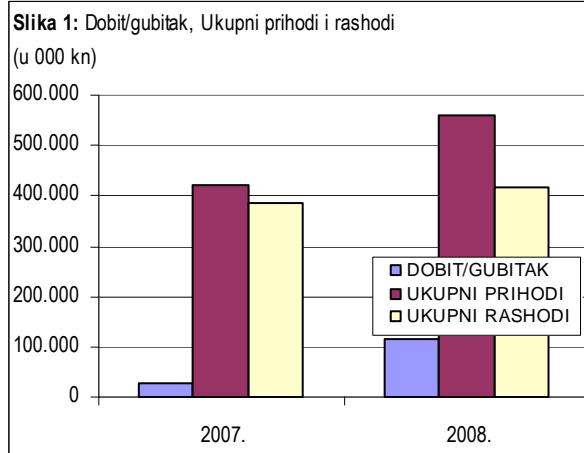
RAZDOBLJE	DOBIT/GUBITAK	UKUPNI PRIHODI	UKUPNI RASHODI	SUBVENCIJE	UDIO SUBV. U PRIHODIMA (%)	TR.OSOBLJA	UDIO TR. OS. U RASHODIMA (%)
2007.	29.301	421.790	383.904		0	46.470	12
2008.	114.687	560.213	415.362		0	53.659	13

Negativan efekt neostvarenja planiranog prihoda iz osnovne djelatnosti u odnosu na plan djelomično je ublažen ostvarenjem bitno većih prihoda od upravljanja trenutačno slobodnih novčanih sredstava (ostvaren prihod od 26,4 mln kuna – planirano 10,8 mln kuna).

Financijski prihodi iznosili su 31,3 mln kuna, koji su znatno veći (57%) u odnosu na 2007. godinu, a na što su najvećim dijelom utjecali prihodi od kamata tečajnih razlika.

22.2. Ukupni rashodi

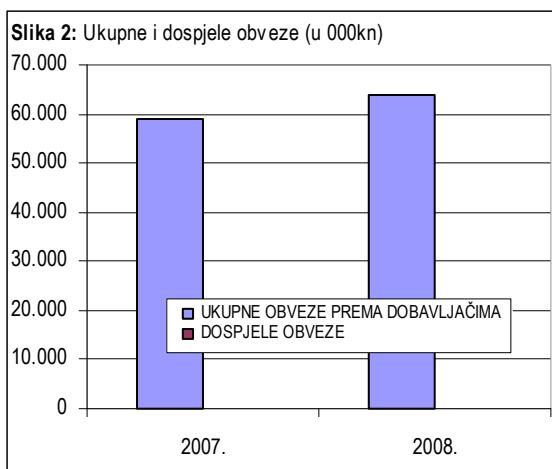
Plinacro je u 2008. godini ostvario ukupno 415,4 mln kuna rashoda, što predstavlja povećanje od 8 posto u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat rasta poslovnih rashoda (8%) i financijskih rashoda (8%). Troškovi amortizacije sudjeluju u ukupnim rashodima sa visokih 48% i iznose 198,6 mln kuna, što predstavlja rast u odnosu na 2007. godinu za 11 posto. Trošak osoblja u 2008. godini iznosi 53,7 mln kuna i čini 13% poslovnih rashoda, te bilježi rast od 15 posto. Materijalni troškovi iznose 104,2 mln kuna i u odnosu na 2007. godinu su manji za 6 posto. U strukturi materijalnih troškova ostali materijalni troškovi smanjeni su za 11 posto i iznose 85,5 mln kuna, dok su troškovi prodane robe iznimno povećani (30 puta) i iznose 3,5 mln kuna.

Ukupni rashodi su na razini 93% planiranih, uslijed odstupanja u realizaciji planiranih rashoda osnovne djelatnosti na stavci materijalni troškovi, (troškovi sirovina i materijala, nabavne vrijednosti prodane robe te ostali vanjski troškovi) i stavci ostali troškovi poslovanja (nematerijalni-troškovi službenog puta, reprezentacije te ostali nematerijalni troškovi-honorari, ugovori o dijelu, osiguranje, članarine, obrazovanje).

22.3. Ukupne obveze

Ukupne obveze društva na dan 31.12.2008. godine (dugoročne i kratkoročne) iznosile su 755,4 mln kuna, što predstavlja povećanje od 2 posto u odnosu na isti dan 2007. godine kao rezultat rasta kratkoročnih obveza za 23 posto. Kratkoročne obveze iznose 86,3 mln kuna. Najvećim dijelom se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu od 63,9 mln kuna. Dugoročne obveze su iznosile 669,1 mln kuna i ostale su nepromijenjene u odnosu na prethodnu godinu pri čemu se iste odnose na dugoročni kredit od EIB-a u iznosu 659,2 mln kuna (90 mln eura) i na dugoročne obaveze prema društvu INA d.d. u iznosu 9,8 mln kuna.

Ukupne obveze prema dobavljačima

Ukupne obveze Društva prema dobavljačima tijekom 2008. godine su povećane za 8 posto u odnosu na kraj 2007. godine, te su na dan 31.12.2008. iznosile 63,9 mln kuna.

Na isti dan Društvo nema dospjelih obveza prema dobavljačima.

22.4. Ukupna potraživanja

Ukupna potraživanja Društva tijekom 2008. godine su povećana za gotovo 31 posto, te su na dan 31.12. 2008. iznosila 137,2 mln kuna.

Ukupne potraživanja od kupaca na dan 31.12. 2008. godine su značajno porasla (80%) i iznose 129,6 mln kuna.

Istovremeno su i dospjela potraživanja također iznimno porasla (283%) u odnosu na isti dan prethodne godine. Naplata potraživanja tijekom godine je bila zadovoljavajuća sve do kraja mjeseca studenog, kada je izostala uredna dinamika servisiranje obveza korisnika transportnog sustava (INA d.d.).

22.5. Neto radni kapital

Na dan 31.12.2008. godine neto radni kapital, kao razlika tekućih sredstava i tekućih obveza iznosi 482,2 mln kuna i u odnosu na isti dan prethodne godine povećan je za 14 posto kao rezultat porasta tekućih sredstva za 570,1 mln kuna (14%) i tekućih obveza za 87,9 mln kuna (17%). Povećanje tekućih sredstava je posljedica povećanja gotovo svih kategorija, osim zaliha koje su smanjenje za 46 posto. Rast bilježi finansijska imovina (337%), potraživanja (31%) i novac u banci i blagajni (11%).

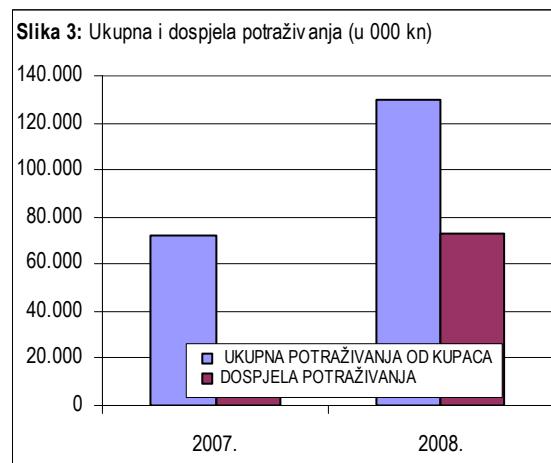
Tekuće obveze iznose 87,9 mln kuna, a njihov rast je ponajprije rezultat povećanja obveza s osnova udjela u rezultatu (127 posto) i ostalih kratkoročnih obveza (95 posto).

22.6. Plaća i broj zaposlenih

Trošak osoblja u 2008. godini iznosi 53,7 mln kuna, te u odnosu na 2007. godinu bilježi porast od 15 posto, a što je posljedica povećanja plaća koju je pratilo istovremeno povećanje broja zaposlenih.

Ukupan broj stalno zaposlenih radnika na kraju 2008. godine iznosi 266 zaposlenika, što je u odnosu na kraj 2007. godine povećanje od 6 posto.

Najviša isplaćena neto plaća iznosi 39.848 kune i porasla je za 20 posto u odnosu na 2007. godinu. Najniža isplaćena neto plaća u 2008. godini iznosi 4.349 kuna i povećana je za 23 posto.

22.7. Investicije

U 2008. godini Društvo je ostvarilo značajna ulaganja u izgradnju i modernizaciju plinskog transportnog sustava u iznosu od 255,1 mln kuna, što predstavlja značajno povećanje (49%) ostvarenih investicija u odnosu na 2007. godinu.

Realizacijom Plana razvoja, izgradnje i modernizacije plinskoga transportnog sustava Hrvatska je dobila novu "kralježnicu plinskoga transportnog sustava" koja omogućava nastavak tog velikog energetskog projekta te plinifikaciju Like, Dalmacije, zapadne Istre i ostalih dijelova Hrvatske, kao i otvaranje novih dobavnih pravaca prirodnog plina. Najvažniji objekti drugog ulagačkog ciklusa su objekti Plinovodnog sustava Like i Dalmacije, zapadne Istre te središnje i istočne Hrvatske, Plinovodnog sustava, Like i Dalmacije, Plinovodnog sustava Pula-Karlovac i Plinovodnog sustava središnje i istočne Hrvatske.

Za financiranje investicijskih ulaganja Plinacro d.o.o. uz vlastite izvore koristi i vanjske izvore financiranja (kredite). Od Europske investicijske banke Plinacru su odobrena dva kredita u ukupnom iznosu od 280 mln eura (oba uz državno jamstvo). Prvi kredit (90 mln eura) u cijelosti je iskorišten za financiranje izgradnje prve faze plinifikacije Republike Hrvatske (2002. – 2006. godina), dok je drugi kredit (190 mln eura) namijenjen za djelomično financiranje drugog razvojno-ulagačkog ciklusa plinifikacije Republike Hrvatske 2007. – 2011. godina.

22.8. Ocjena poslovanja

Tablica 42: Financijski pokazatelji 2008. godine

R. br.	Financijski pokazatelji	2007	2008
1.	Koeficijent tekuće likvidnosti	7,14	6,60
2.	Koeficijent financijske stabilnosti	0,83	0,81
3.	Stupanj samofinanciranja	0,71	0,72
4.	Stupanj zaduženosti	0,29	0,28
5.	Pokazatelj aktivnosti	0,17	0,21
6.	Profitabilnost	0,07	0,20
7.	Ekonomičnost	1,10	1,35
8.	Rentabilnost	0,01	0,04

Brži rast ukupnih prihoda od rashoda i iznimski porast ostvarene dobiti pozitivno se odrazilo na većinu finansijskih pokazatelja poslovanja.

Plinacro za uslužu transporta plina ima potpisani ugovor s INA d.d. kojim su definirani rokovi plaćanja u 24 jednakih rate kroz cijelu 2008. godinu. Kako bi se osigurala naplata potraživanja Plinacro je Ugovorom o zakupu transportnih kapaciteta osigurao sredstva osiguranja plaćanja koja u svakom trenutku može aktivirati. Budući da Društvo gotovo cijelokupan prihod ostvaruje od jednog kupca (INA d.d.) izložen je povećanom riziku od nelikvidnosti u slučaju nepridržavanja ugovorenih rokova plaćanja od strane tog kupca. Plinacro na dan 31.12.2008. godine ima 128,8 mln kuna potraživanja od INA d.d., od čega dospjelih, a nenačlanjenih u ukupnom iznosu od 73 mln kuna.

Unatoč smanjenju koeficijent tekuće likvidnosti sa visokih 7,14 u 2007. godini na 6,60 u 2008. godini likvidnost Društva je još uvijek vrlo visoka i ukazuje na visoku sposobnost podmirenja dospjelih tekućih obveza. Likvidnost Društva ni u jednom trenutku nije dovedena u pitanje, a sve obveze prema bankama i dobavljačima u zemlji i inozemstvu podmirene su u skladu s ugovorenim rokovima. Koeficijent financijske stabilnosti bilježi neznatan pad s 0,83 na 0,81 u odnosu na 2007. godinu. Društvo je likvidno i finansijski stabilno.

Stupanj samofinanciranja je neznatno smanjen i u 2008. godini iznosi 0,72, te ukazuje da se u promatranom razdoblju 72% imovine financira iz vlastitog kapitala. Stupanj zaduženosti je smanjen na 0,28, što znači da se ukupna imovina financirala sa 28 posto tudiših izvora. Pokazatelji stabilnosti poslovanja (profitabilnost, aktivnost i ekonomičnost) su poboljšani u 2008. godini i ukazuju na povećanje stabilnosti poslovanja Društva. Koeficijent profitabilnosti iznosi 20 posto, a isto ukazuje na stabilno unapređenje procesa upravljanja troškovima u poslovanju. Ova je konstatacija dodatno

potvrđena kroz povećanje ekonomičnosti s 1,10, u 2007. godini na 1,35 u 2008. godini, što pokazuje da Društvo na 100 rashoda ostvaruje 135 kuna prihoda. Neto rentabilnost imovine povećana je na 0,04.

22.9. Politika dividendi

Temeljem Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti za 2008. godinu, Plinacro je iskazanu neto dobit u iznosu od 114,7 mln kuna rasporedio u ostale rezerve Društva.